Bugün 12 sahife
3 üncüde : San'at: Meyhaneye düşen musiki — *Peyami Safa*
5 incide : Pazardan pazara — *Server Bedi*
Terbiye bahisleri — *Selim Sırrı Tarcan*
8 incide : İngiliz filosunun ziyareti münasebetile — *Abidin Daver*

Cumhuriyet

Ondördüncü yıl sayı: 4782

İSTANBUL — CAGALOĞLU
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul, No 246
Telefon: Başmuharrir ve evi: 22366. Tahrir heyeti: 24298. İdare ve matbaa kısmı 24299 - 24290

Pazar 5 Eylûl 1937

Son gelen 100 model Çocuk arabalarını gelip görünüz. ŞARK PAZARI Bazar dü Levan
Toptan ve perakende satış
Beyoğlu, İstiklâl caddesi 314

Akdenizdeki korsanlık hâdiseleri

Amerika filosu da ateş etmek emri aldı

Sulh için dostluk

İngiliz filosunun ziyaretindeki mana ve ehemmiyet

İngiliz filosu yalnız dostluğun değil, sulhun da sembolü olduğu içindir, ki İstanbul halkı ve Türkiye efkârı umumiyesi tarafından muhabbet ve samimiyetle karşılanmıştır

Dost İngilterenin kuvvetli donanmasına mensub beş gemi, birkaç gündenberi, İstanbul limanında, Türkiye Cumhuriyetinin misafiri bulunuyor. Bu suretle İngiliz bahriyesi, Türk denizcilerinin geçen sene Maltaya yapmış oldukları ziyareti iade etmektedir.

Yavuzun Malta ziyaretinde olduğu gibi, İngiliz kruvazör fırkasının İstanbulu ziyaretinde de, göze çarpan hususiyet, iki milletin bahriyelileri arasındaki münasebetlerin, bu gibi merasim ziyaretlerinde denizciler arasında görülen mutad nezaket ve cemilekârlıkların fevkine çıkan bir samimiyet havasile sarılmış olmasıdır. İngiliz gemicilerini, yalnız Türk denizcilerile şehrimizin resmî şahsiyetleri değil, İstanbul halkı da samimiyetle karşılamıştır. Filvaki, Büyük Harbde ve bilhassa Mütareke yıllarında, büyük sarsıntılar geçirmiş olmasına rağmen, Türkiye ile İngiltere arasındaki dostluk yaşamış, son yıllarda ise, tekrar eski kuvvetini bulmuştur.

Büyük Harb, bu dostluğu saran ağır havayı üzerinde dağıtan ve ve temizliyen bir fırtına olmuştur. Nihayet fırtına geçip de sükûn avdet edince dostluğun daha temiz bir hava içinde, daha sağlam olarak yaşadığı görülmüştür.

Bugünkü Türk - İngiliz dostluğunun en kuvvetli tarafı, *«sulh için dostluk»* olmasıdır. Devletler arasında dostluklar vardır ki hedefi ve gayesi, harbdir, taarruzdur. İki veya üç devlet, görürsünüz ki siyasî, iktısadî, coğrafî ihtiraslarını tahakkuk ettirmek için daha kuvvetli saldırmak üzere, elele verirler. Aralarındaki dostluk sun'idir; daha doğrusu dostluk değil, yağma için akdedilmiş bir mukaveledir. Nitekim, bu çeşid mukavelelerin âkidleri arasında, elde ettikleri ganimetleri taksim ederken -müşterek kurbanlarının cesedi üzerinde boğuşan vahşi hayvanlar gibi - birbirinin boğazına saldıranlar tarihte, çok görülmüştür. *«Sulh için dostluk»* ise *«harb için anlaşma»* dan çok daha kuvvetli ve çok daha payidar olur. Çünkü, bu, bir nevi tedafüî, anlaşma ve tahaffuzî elele vermedir ki hedefi, harb için anlaşanların karşısında kuvvetli ve müttehid bir cephe arzederek sulhu yaşatmaktır.

Büyük Harbden çıktıktan sonra, İngiltere hakikaten sulhperver bir siyaset takib etmiş; fakat, bir müddet bu yolda yürüdükten sonra, dönüp arkasına baktığı zaman, ümid ve temenni ettiği gibi, bütün dünyanın kendi peşinden gelmediğini görmüş, bu tecrübeden sonra tekrar silâhlanmaktan başka çare olmadığını anlamıştır. Bu silâhlanmanın gayesi de gene sulhu idamedir. Çünkü kavga ve dövüş arıyanlar bulundukça zayıf kalmak, mutlaka sulhun ve zayıfın aleyhine oluyor. Bu, dünyada tabiatin değişmez bir kaidesidir ki medeniyet, nekadar ilerlerse ilerlesin, mahiyet ve kuvvetinden hiç birşey kaybetmemektedir.

Türkiye de, İstiklâl Harbini zaferle bitirdikten ve Lozan muahedesile hududlarını, istiklâlini ve medenî devletlerle ayni hukuku haiz olarak yaşamak hakkını elde ettikten sonra, dünyanın en sulhsever devletlerinden biri olmuştur. Atatürk Türkiyesinin haricî politikası yakın ve uzak her devlete karşı aynidir ve bir tek kelime ile çok kuvvetli surette hulâsa edilebilir: Sulh.

Hiçbir devlet, bizim sulhperverliğimizden şüphe edemez. Çünkü Türkiye, hiç bir devlete karşı düşmanlık beslemediği gibi başkalarının toprağında da kat'iyyen gözü yoktur. Türkiye rejim, siyaset ve iktısad bakımından da harice karşı hiçbir hırs beslemez. Bu itibarla, Türkiye ile dost olamıyan memleketler varsa, bunlar, Türkiye ile düşman olmak istiyenlerdir. Maamafih, Türkiye, bu gibilere karşı da, gene bir sulh politikası takib etmekten geri durmamıştır. Atatürk Türkiyesi, dostlarına olduğu kadar, kendisine düşmanlık olmak istiyenlere karşı da ayni hüsnüniyeti, ayni anlaşma arzusunu, ayni sulhperverliği gösteren tek devlettir.

Türkiye de, İngiltere gibi, dış siyasetinde ideal olarak yalnız sulhu tanıdığı içindir, ki Türk - İngiliz dostluğu bu ideal birliğinden kuvvet alarak gittikçe sağlamlaşmaktadır. Bu dostluk, arada, yazılı anlaşmalar, paktlar, ittifak muahedeleri olmaksızın yaşıyan bir dostluktur ve onun bütün kuvveti işte bu tabiiliğindedir.

Yavuzun Maltayı ve Amiral Wells'in kumandasındaki kruvazör fırkasının İstanbulu ziyareti, bu tabiî dostluğun samimî tezahürleridir. Akdenizin garb ve şark kapılarının kahraman muhafızları olan İngiliz ve Türk denizcilerinin, Akdenizde korsanlıklar yapıldığı bir sırada, İstanbul sularında vuku bulan bu güzel temasları, iki devlet arasındaki samimiyeti bir kat daha tecelli ettirmesi itibarile gene sulha hâdim bir harekettir ve bu itibarla alelâde resmî bir ziyaret ve temastan daha ehemmiyetli bir manası ve daha yüksek bir kıymeti vardır.

İngiliz filosu, yalnız dostluğun değil, Akdenizde sulhun da sembolü olduğu içindir ki devletin resmî nezaketi haricinde, İstanbul halkı ve Türkiye efkârı umumiyesi tarafından da muhabbet ve samimiyetle karşılanmıştır.

ABIDIN DAVER

Akdeniz konferansı 16 eylûlde toplanacak, İngiltere devletlere çok mühim tekliflerde bulunacak

Atlas denizindeki Amerikan donanmasından üç dretnot

Vaşington 4 (A.A.) — Bahriye Nezareti memurları, Avrupadaki Amerikan filosunun Akdenizdeki torpilleme hâdiseleri neticesinde hasıl olan gerginlik yüzünden uyanık vaziyette bulunduklarını beyan etmişlerdir.

Amerika hükûmeti bu meselelerde alâkasız ve bitaraf olmakla beraber, taarruz vaki olduğu takdirde bütün İngiliz torpido ve muhribleri gibi Amerikan donanmasına mensub bütün gemiler de ateş edeceklerdir. Amerikan gemileri mültecileri nakil için vazife aldıkları zamanlar müstesna olmak üzere Fransız ve sair bitaraf limanlarda bulunacaklardır.

[Arkası Sa. 7 sütun 4 te]

Misafir bahriyeliler dün şehrimizi gezdiler

İngiliz ve Türk bahriyelileri arasında yapılan futbol maçını 3 - 1 Türk bahriyelileri kazandı

İngiliz ve Türk bahriyelileri arasında dün Taksim stadında yapılan dostluk maçından bir enstantane

Şehrimizde bulunan İngiliz bahriyelileri, dün sabah İstanbulu gezmişlerdir. İstanbul Kumandan vekili General Cemil Cahid öğleyin Tarabya otelinde misafirler şerefine mükellef bir ziyafet vermiştir. Saat 16,30 da Taksim stadyomunda Türk ve İngiliz denizcileri arasında bir futbol maçı yapılmıştır.

Gece saat 22 de, İngiliz büyük elçiliği maslahatgâzarı M. Morgan ve refikası tarafından Amiralin şerefine Beyoğlundaki İngiliz sefaretinde büyük bir suare verilmiştir. Bu suarede askerî ve mülkî Türk ricalile İstanbuldaki sefir ve konsoloslar ve İngiliz kolonisi bulunmuştur.

Bugünkü program

Harb filosu Komutanı Tuğamiral Mehmed Ali, bugün misafirlere saat 13 te Büyükada Anadolu kulübünde bir öğle ziyafeti verecektir. Davetliler için saat 10 da Köprünün Haydarpaşa iskelesinden bir vapur hareket edecektir.

[Arkası Sa. 8 sütun 5 te]

Başvekilimiz dün İzmire gitti

Büyük Önder, Başvekilimizi uğurluyorlar

İsmet İnönü, teşyie gelenlere veda ediyor

Başvekil Metaksasın Türkiye ricaline tazimleri ve Atatürkün cevabı

Ankara 5 (A.A.) — Hariciye Vekili doktor Tevfik Rüştü Arasın Atinada bulunması münasebetile Başvekil General Metaksas Atatürk ve İsmet İnönü hakkında beslediği yüksek ve samimî hisleri tebarüz ettiren bir mesajın irsalini doktor Arastan rica etmiştir. Hariciye Vekilimizin bu hususta Atatürke telefonla vaki olan maruzatını ve Atatükün cevablarını aynen neşrediyoruz:

Ekselâns Kemal Atatürk
Türkiye Cumhuriyet Başkanı
İSTANBUL

Yunan Başvekili General Metaksas dost ve müttefik milletin hakkındaki hayranlığı hududsuz olan Önderine hürmetle ve tazimlerinin arzını benden rica etmiştir. General Metaksas aynisuretle aziz dostu İsmet İnönüne en samimî dostluk selâmlarının irsalini istedi. Yunanistan ve Türkiyeyi alâkadar eden bütün meseleler hakkında mevcud bulunan tam görüş mutabakatını bir kere daha gösteren mükâlemelerde bulunduğu dost Türkiye Hariviye Vekilinin Atinadan geçmesinden dolayı da General Metaksas bana memnuniyetini ifade etmiştir. Derin tazimlerimle arzederim.

Doktor Rüştü Aras

Doktor Rüştü Aras
Türkiye Hariciye Vekili
ATİNA

Dost ve müttefik milletin Başvekili Ekselâns General Metaksasa benim hakkımda ve İsmet İnönü hakkında size vaki olan beyanatından dolayı pek mütehassis olduğumu bildirmenizi rica ederim.

Bu beyanat telsizle İzmire müteveccihen vapurda bulunan İsmet İnönüne bildirilecektir. Türkiye Hariciye Vekâleti bu dostane beyanattan ayrıca haberdar edilmiştir.

K. ATATÜRK

İsmet İnönünü bizzat Atatürk teşyi etti

Başvekilimiz, 12 eylûle kadar İzmirde kaldıktan sonra Ankara yolile Kastamonuya gidecek

Başvekil İsmet İnönü dün limanımızdan hareket eden İzmir vapurile valideleri, aileleri ve hemşirelerile birlikte İzmire hareket etmiş ve Ulu Önder Atatürk tarafından Galata rıhtımında uğurlanmıştır.

İsmet İnönü dün sabah saat on birde Heybeliadadan motörle İstanbula inmiş, refikasile çocuklarını İzmir vapuruna bıraktıktan sonra Floryaya giderek Cumhurreisi Atatürke mülâki olmuştur. Başvekilin İzmire gideceğini duyan halk, kalabalık bir kütle halinde rıhtımın etrafını çevirerek İsmet İnönünün teşyi merasimine iştirak etmişlerdir. Nafıa Vekili Ali Çetinkaya, Millî Müdafaa Vekili Kâzım Özalp, Maliye Vekili Fuad Ağralı ile Hariciye Vekâleti Siyasî Müsteşarı Numan Menemencioğlu, Dahiliye Siyasî Müsteşarı Abdulmuttalib, İktısad Vekâleti Siyasî Müsteşarı Ali Rıza, Orgeneral Fahreddin, General Ali Fuad, General Halis, Birinci Umumî Müfettiş Abidin Özmen, sefirlerimizden Ferid ve Nebil, Va-

[Arkası Sa. 3 sütun 4 te]

Hariciye Vekilimiz Atinada

Rüştü Aras Metaksas'la mühim bir mülâkat yaptı

İki müttefik devletin, Akdeniz konferansında ayni siyaseti takib etmelerine karar verildi

Atina 4 (Hususî) — Türkiye Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Aras bugün öğleden sonra buraya gelmiştir. Tevfik Rüştü Aras Pire'de Başvekil namına Başvekâlet müsteşarı, Hariciye daimî müsteşarı Mavrudis, Hariciye Siyasî şube direktörü Sakelaropulos ve Yunanistanın Ankara Elçisi Rafael taraflarından karşılanmıştır. Bir kıt'a asker selâm resmini ifa etmiş ve mızıka Türk marşını çalmıştır.

Hariciye Vekilimiz Tevfik Rüştü Aras

Rüştü Aras, refakatindeki zevatla birlikte Atinaya hareket etmiş ve büyük Britanya otelinde bir müddet istirahatten sonra Başvekil Metaksas'ı ziyaret eylemiştir. İki müttefik devlet ricalinin telâkisi pek samimî olmuştur. Tevfik Rüştü Aras, Başvekil Metaksas'la iki müttefik devleti alâkadar eden bilcümle beynelmilel siyasî meseleleri tetkik etmiş ve akşam geç vakte kadar müzakerelerde bulunmuşlardır.

Başvekil Metaksas gece saat 21,30 da büyük Britanya otelinde Türkiye Hariciye Vekili şerefine resmî bir ziyafet vermiştir.

[Arkası Sa. 3 sütun 6 da]

Profesör Afetin verdiği konferans

Büyük bir alâka ile dinlendi ve çok alkışlandı

Bükreş 4 (Arkadaşımız telefonla bildiriyor) — Bugün kongrenin muhtelif seksiyonları faaliyetlerine devam ettiler. Bayan Afet ikinci seksiyonda Türk Tarih Kurumunun arkeolojik çalışmalarını filen izah ederek hafriyat neticesinde elde edilen bazı eşyayı ve projeksiyonla muhtelif resimleri gösterdi. Bayan Afetin izahatı büyük bir alâka ile karşılandı. Profesörün getirmiş olduğu broşürler hazırun tarafından adeta kapışıldı. Bunların yenileri getirtilecektir.

Diğer taraftan profesör Tanguç da beşinci Lengüistik seksiyonunda Güneş - Dil teorisinin esaslarını izah etti. Lisan tetkikleri âleminde yeni bir mekteb tesis eden bu nazariye derin bir alâka ile karşılanmış ve profesörümüz çok alkışlanmıştır. Seksiyon Tanguç'un izahatının tabolunmasına ittifakla karar verdi.

Atletlerimiz Bükreşte

Bükreş 4 (Telefonla) — Sekizinci Balkan oyunlarına iştirak edecek olan atletlerimiz bugün buraya geldiler. Sporcularımız istasyonda başta elçimiz Hamdullah Suphi Tanrıöver olduğu halde diğer elçilik erkânı ve muhtelif Rumen spor federasyonları mümessilleri tarafından merasimle karşılandılar. Müsabakalara yarın (bugün) başlanacaktır.

Japonya Şanghaya 2 fırka yeni asker gönderiyor

Çin kıtaatile Japon gemileri arasındaki topçu düellosu beynelmilel mıntakada birçok kimselerin ölümüne sebeb oldu

Bir Çin bayrağı iğtinam eden Japon askerleri

[Yazısı sahife 8, sütun 4 te]

Osmanlı Rasputini Cinci Hoca

Tarihî tefrika : 15 Yazan : M. Turhan Tan

Kaz gelenden tavuk esirgenmez!

Cinci Hoca, saraya tanınmak için, tesadüfün önüne çıkardığı fırsattan istifadeye karar verdi

Hikâyeyi dinliyenlerden biri ona tesliyet verdi:

— Tasalanmayın ağa hazretleri. Derd veren Tanrı dermanını da verir. Memleketimizde elhamdülillâh salih kişiler çoktur. O mubarekler elden düşen keseler bir yana dursun, cinlerin yeraltında sakladıkları defineleri bile keşfediyorlar. Sizin kaybınızı da ele geçirecek bir cinci buluruz.

Ve Hacı Mehmedin etrafına toplananların topunu birden alâkalandıran bir eda ile anlattı:

— Süleymaniye medresesinde bir Cinci Hüseyin Efendi var. On yıl evvel çalınan eşyayı hırsızile beraber bir remille meydana çıkarıyor. Tahtakalede bir yolcunun saatini bir lâhzada buluşunu gözümle görmüştüm. Yalnız remilci değil, nefesçi de. Sarılığı bir nefeste kesiyor, kara sevda çekenleri bir muska ile iyileştiriyor. Elinden gelmiyen şey yok. Hoca değil, kutub mubarek.

Hacı Mehmed, çıplak göğsünün kıllarını sıvazlıya sıvazlıya yalvardı:

— Beni bu Cinci Hocanın yanına iletir misin sen?

Bir saraylıya yoldaş olmak zevki, Molla Hüseynin hayranlarından olan adama kıvanç getirdiğinden tabiatile müsbet cevab verdi:

— Hay hay ağa hazretleri, hemen şimdi gidebiliriz.

Saray hamalı, fütur içinde ümide kavuşmanın hazzile giyinmeğe girişmişti. Hastalanan Padişahı, kendine vazife veren eli kamçılı haremağasını, saraya dönmekte geciktiği takdirde yiyeceği sopaları hatırına bile getirmiyerek hazinesini kendine iade edecek hocanın bir ayakönce eteğine kapanmak istiyordu.

Hamamcı ile tellâkların, lâğım çukurundan oraya kadar kendini getirmiş olanların yerlere eğilerek verdikleri selâmları başile iade ederek yola çıkınca tırısa kalkmıştı, kılavuzunu nefes darlığına uğratacak bir hızla sokakları aşıyordu. Ancak medrese kapısında hızını kesti ve yanındaki adama sordu:

— Cinci Hocayı yerinde bulmazsak nideriz?

— Bulmazsak bekleriz amma bulacağımıza şüphe yok.

— Yerinden ayrılmaz mı bu adam?

— Hacet ehli olanlardan yakasını kurtaramaz ki ayrılsın. Günde bin kişi eşiğine baş vurur.

Herif, Molla Hüseynin kıymetinden ziyade kendi hizmetinin değerini yükseltmek için yalan söylüyordu. Fakat tesadüf bu yalanı kısmen doğru gösterdi ve Hacı Mehmed, Cinci Hocanın höceresi önünde beş on kişinin nöbet beklediğini gördü. Bunlar, kendilerine verilen muskaların para etmemesinden dolayı Molla Hüseyinle kavga etmeğe gelen safdil müşterilerdi.

Hamala kılavuzluk eden adam, ilk nümayişi onlar üzerinde yaptı:

— Savulun yoldaşlar, dedi, şevketlû Hünkârın başbaltacısı Hacı Mehmed ağa hazretleri Cinci Hoca efendimizle görüşecek!

Kapıda toplananlar telâşla geri çekilmişlerdi ve padişaha yol verir gibi davranıp saray hamalını selâmlamışlardı. Ayni zamanda Cinci Hoca hakkındaki itimadsızlıklarından sıyrılarak herife yeni baştan bel bağlamışlardı. Çünkü hocanın saraya da kerametini kabul ettirdiği şu ziyaretle sabit oluyordu.

Hacı Mehmed, gene kılavuzunun delâletile odaya girdiği vakit Molla Hüseyin, yirmi yaşlarında bir genci önüne oturtmuştu, «üveysiyye, ünsiyye, kümmeliyye, haruziyye, kuşeyriye, ebheriyye,» diye sonları hep «ye» ile biten bir sürü kelimeler sıralıyordu ve bir taraftan gencin yanaklarını okşıyarak, gerdanını sıvazlıyarak o kelimelerin ahenginde müdemic efsunkâr manaları sanki deriden tene, tenden ruha geçirmeğe savaşıyordu.

Başı açık, saçları dağınık, kaşları çatık, gözleri - garib bir şekilde - bulanıktı. Hacı Mehmed, Yemenli bulunmasına rağmen hocanın boyuna sıraladığı ureyziyye, ukayliyye, yeseviyye gibi kelimelerden bir mana çıkaramamış ve onun derece derece korkunçlaşan gözile sesine kapılıp heyecanlanmıya başlamıştı.

Birer tarikat ismi olup hocanın ağzında zincirleme dua cümleleri haline inkılâb eden sert şeddelere bağlı o tuhaf kelimeler nihayet bitti. Cinci Hoca uzun bir «ya hay, ya aşk!» çekti, hafifçe salyalanan ağzını gencin dudaklarına yaklaştırdı, gürül gürül gürledi:

— Tükrüğümü yut. Necat onda, selâmet onda.

Gözleri kapalı gencin solgun dudakları mariz bir buse solukluğile büzülüp onun sunduğu necat kevserini massetmeğe çalışırken hoca da cezbelenmiş gibi ihtilâçlar gösteriyordu.

Bu tükrük aşısı zamanımızda yapılagelen kan verme ameliyelerinden çok uzun sürdü. Sevgilisine şirin görünmek istiyen genc salya yutmaktan, Cinci Hoca da iyi saatte oslunların ağırlığı altında kıvranmaktan yoruldu, sahne nihayet buldu. Şimdi okuyan ve okutan göz göze bakışıyorlardı, neler yapmış olduklarını bu bakışlarla konuşuyorlardı. Molla Hüseyinde küstah bir teke neş'esi, berikinde hırpalanmış bir keçi şaşkınlığı vardı.

Hacı Mehmed, perilerle fazla meşgul olmak yüzünden kendilerinin odaya girişini bile farketmemiş görünen Cincinin gülümseyişinden cür'et alarak sokuldu, el öpmeğe davranarak heyecan içinde arzuhalini haykırdı:

— Kerem senden, derd senden hocam. Ben fakiri koru, yıkılmış ocağımı uyandır.

Molla Hüseyin, süfli ihtiras dalgaları arasında varlıklarını gerçekten farkedemediği iki müşteriyi söyle bir süzdü:

— İzinsiz halvete girilmez. Siz dağdan mı geldiniz, külhandan mı?.. Yoksa belinize birer kambur mu koydurmak istiyorsunuz? Huda bilir, şimdi zebellâ Nasutu çağırır, sizi Marutun yattığı kuyuya attırırım.

Hacı Mehmed telâşla diz çöktü. Yalvarmıya koyuldu:

— Küçüklerden hata, büyüklerden atâ. Bilmezlikle bir suçtur işledik, mürüvvet edip bağışla. Tut ki elemden basiretimiz bağlandı, bir günahtır işlendi. Hoş gör, bizi kapından kovma.

Molla Hüseyin, tükrükle sarhoşlattığı gence yüzünü çevirdi:

— Şimdi git, yarın yine bu vakit gel. Bakalım ankebutü derdunî ne haber getirir?

Ve sonra iri gözlerini açа açа Hacı Mehmede ne istediğini sordu ve herifin o sabah eline geçen hazinenin sahibi olduğunu, ayni zamanda saray adamlarından bulunduğunu öğrenince afalladı, derin derin düşünmeğe daldı.

Sarı çiçeklerini elden çıkarmıya yanaşamıyordu, lâkin kaz gelecek yerden tavuğun esirgenmiyeceğini de düşünmekten geri kalamıyordu. Bu sebeble uzun ve pek uzun bir mülâhaza geçirdi, sonunda tesadüfün önüne çıkardığı şu fırsattan istifadeye karar verdi: Sarayda tanınmak için hazinesini - içinden kan gide gide - feda edecekti. *(Arkası var)*

Istanbul Belediyesinden:

1 — Daimî encümenin 10/8/937 tarihli kararile İstanbul Belediye sınırı içinde sırtta, omuzda ve başta her nevi eşya ve gıda maddeleri taşınması ve satılmasının yasak edildiği evvelce gazetelerle ilân edilmişti.

2 — Bu yasak Eminönü, Fatih, Beyoğlu ve Beşiktaş Belediye subeleri mıntakalarında 1 birinciteşrin ve diğer Belediye şubeleri mıntakalarında 1 ikinciteşrin tarihlerinden itibaren tatbik edilecektir.

3 — Bu tarihlerden sonra taşıma işleri ve seyyar satıcılık mazbut ve muntazam el arabalarile veya motörlü vasıtalarla veyahud elde taşınabilecek küçük kaplarla yapılacaktır.

4 — Elde taşımak suretile satılan her nevi eşya ve gıda maddelerinin bunların nev'i ve mahiyetlerine uygun kaplar içinde bulundurulması lâzımdır.

5 — Yukarıdaki hükümlerin tatbikına pek az zaman kaldığından alâkadarlarca bilinmek ve icab eden vasıtalar şimdiden hazırlanmak üzere keyfiyet tekrar ilân olunur. «B.» 5857

Şehir ve Memleket Haberleri

Zincirlikuyuda dün bir facia oldu

Kuyu kazan bir amele toprak altında kaldı

Dün, Zincirlikuyuda kazinocu Cemalin bahçesinde kazılmakta olan kuyu sekiz metro derinliğine varınca birdenbire topraklar çökmüş, kuyunun içinde bulunan İnebolulu Mustafa kaçmağa muvaffak olamıyarak topraklar altında kalmıştır. Hâdiseyi haber alan jandarmalar derhal müddeiumumiliği ve itfaiyeyi vak'adan haberdar etmişlerdir.

Beyoğlu itfaiye grupundan bir müfreze Zincirlikuyuya gelerek kuyunun yıkılan topraklarını temizlemeğe başlamışlardır. Uzun süren bir çalışmadan sonra zavallı amelenin cesedi çıkarılmıştır.

Nöbetçi Müddeiumumî İhsanla Adliye doktoru Salih Haşim cesed üzerinde tetkikatta bulunmuşlar ve ölüm şeklini tesbit etmişlerdir.

Tahkikata devam edilmektedir. Bu işte ihmali olan bir kimse varsa mahkemeye verilecektir.

ŞEHİR İŞLERİ

Nakil vasıtalarının muayenesi

Verilen mühlet zarfında muayenesini yaptırmıyan kara nakil vasıtalarından beşer lira para cezası alınması kararlaştırılmıştır. Dün memurlar, bu vasıtaları kontrol ederek muayenesini yaptırmamış olanların plâkalarını sökmeğe başlamışlardır.

Nakil vasıtaları sahibleri, verilen müddetin çok kısa olduğunu, birçok vesaitin muayeneye hazır olmak için icab eden tamiri yaptırmağa vakit bulamadıklarını ileri sürerek yeni bir mühlet istemişlerdir.

Yeni taksi makineleri

Benzin fiatlarının indirilmesi üzerine taksi fiatları da indirildiği için taksi makinelerinde tadilât yapılması lâzım gelmektedir. Bir kısım şoförler bu tadilâtı yapmağa başlamışlardır. Yeni konan makineler antrede 20 kuruş yazmaktadır. Bu ay sonuna kadar bütün otomobiller ayni makineyi koymuş bulunacaklardır.

Seyyar esnafın hali

Teşrinievvelin birinden itibaren sırtta, omuzda ve başta seyyar satıcılık menedileceği cihetle seyyar esnafın kullanacağı el arabaları hakkında Belediyece tetkikat yapılmaktadır. Mevsime göre, üzüm, kiraz gibi bazı meyvalar el arabalarına döküldüğü takdirde bozulacağından bunların her halde küfeler içinde satılması lâzım gelmektedir. Bu cihetten de esnafın mutazarrır olması için tetkikat yapılmakta, buna da bir çare aranmaktadır. Belediye bu hususta Ticaret Odası ve esnaf cemiyetlerile temaslarına devam etmektedir.

BORSALARDA

Türk borcu tahvilleri

Türk borcu tahvillerinde dün küçük bir yükselme temayülü görülmüştür. Evvelki akşam 14,60 liraya kadar düşerek kapanan Türk borcu birinci tahvilleri dün 14,70 e yükselerek kapanmıştır.

Bir motosiklet kazası

Dün sabah Altınbakkal civarında bir motosiklet kazası olmuş, üç kişi yaralanmıştır. Hâdise şöyle olmuştur:

Sabah saat 9 da Enver adında bir genc 832 numaralı motosiklete binmiş ve makinenin arkasına da arkadaşı Hikmeti oturtarak Harbiyeden Taksime doğru motosiklete yol vermiştir.

Motosiklet, Fransız hastanesi önünden geçerken yolun üstünde makinist Cemal adında bir adam belirmiştir.

Enver, Cemale çarpmamak için derhal motörü sağa çevirmişse de kazanın önüne geçememiş ve olanca hızile makiniste çarpmıştır.

Cemal bu hal karşısında yere yuvarlanarak yaralanmış, motosiklet de devrilmiştir. Bu yüzden Enverle Hikmet vücudlerinin muhtelif yerlerinden yaralanmışlardır. Yaralılar tedavi altına alınmışlardır.

Bursada bir «müzik evi»

Bursa (Hususî) — Belediyemiz burada (Müzikevi) adı altında bir musiki mektebi açmıştır. Bu mektebe İstanbul Konservatuarından mezun Nuri müdür tayin edilmiştir. Mekteb için Yeşil cadde üzerinde büyük bir bina tutulmuş, burası tefriş edilmiştir. Müzikevinde her türlü musiki aletleri öğretilecek ve nazariyat verilecektir. Mektebe ücretli talebe alınacaktır. Müzikevi beş sınıflı olacaktır.

Domuz zannetmiş

Tire (Hususî) — Tirede bir vak'a olmuştur. Hacı Mehmedler köyünden Ömer, bağını beklerken, gece, asma kütükleri arasından ilerleyip gelen bekçi Mustafayı domuz sanıp ateş etmiş ve zavallı bekçi hastanede ölmüştür.

Bir sahtekârlık

Millî emlâke aid binalar satılmış mı?

Emniyet ikinci şube müdürlüğü tarafından bir emlâk sahteârlığı tahkikatına başlanmıştır.

Dört kadın, millî emlâke aid bazı apartıman ve evleri üzerlerine geçirerek satmışlar ve böylelikle hazineyi ehemmiyetli zarara sokmuşlardır.

Hâdise öğrenilince evvelâ kadınlara farkettirilmeden ilk tahkikat safhasına başlanmış ve neticede Beyoğlu cihetinde oturan bu dört kadın yakalanarak Emniyet ikinci şube müdürlüğüne getirilmiştir.

Oldukça yaşlı olan bu kadınlar evvelâ birşey söylemek istememişlerse de sonradan bu iş üzerinde bütün bildiklerini ve yaptıklarını itirafa başlamışlardır. Tahkikata devam edilince halen mevkuf bulunan bazı kimselerin de bu işte alâkadar oldukları anlaşılmıştır.

Kadınların ifadelerinin alınmasına devam edilmektedir. Tahkikatın sonu bugünlerde neticelenecek ve suçlular Adliyeye teslim edileceklerdir.

Sanayi teşkilâtı

Millî Sanayi Birliği dileklerde bulunuyor

İktısad Vekâleti tarafından hazırlanmış olan sanayi teşkilât kanunu projesi hakkında Millî Sanayi Birliği bazı dileklerde bulunmuştur. Bu dilekler bir rapor halinde Sanayi Umum Müdürü Reşada verilmiş ve rapor Ankaraya gitmiştir.

Hâlen Partice tetkik edilmekte bulunan sanayi teşkilât kanunu projesi Büyük Millet Meclisinin önümüzdeki devresinde çıkacaktır. Bu kanun projesine göre muhtelif mıntakalardaki sanayi erbabı bir teşkilât altına alınacaktır. Bu suretle her mıntakada bir federasyona mensub muhtelif sanayi birlikleri teşekkül edecektir. Bütün federe edilen teşekküller de merkezi Ankarada bulunacak olan sanayi konfederasyonuna bağlı bulunacaktır.

Duyduğumuza göre Sanayi Birliği, federasyonların iş kanunu ihtilâflarında fabrikatörler tarafından fikir beyanına mezun yegâne merci olarak tanınması, yerli malların kalitelerinin iyileştirilmesi için federasyonların nafiz olabilecek bir vaziyete sokulması, formalizasyon, standardizasyon işlerile federasyonların uğraşması ve bunlardan mütevellid ihtilâfların halline âmil olması, ransenyiman işlerinde ve fabrikatörleri alâkadar eden diğer bilcümle işlerde federasyonlara vazife verilmesi, sanayi sergileri açmak hakkının federasyonlara terki, kalfa, amele yetiştirmek için kurslar açmak imkânlarının da verilmesini temin edecek maddelerin projede bulunmasını teklif etmiştir.

ADLİYEDE

Yeniköy Nahiye müdürünün muhakemesi

Dün asliye birinci cezada rüşvet almaktan maznun Yeniköy Nahiye müdürünün duruşmasına devam edilmiş ve rüşveti ihbar eden Ahmed Nüzhet yeniden dinlenmiştir.

CEMİYETLERDE

Hamamcılar cemiyeti idare heyeti

Hamamcılar cemiyeti yeni idare heyeti intihabı Ticaret Odasınca tasdik edilmiştir. Bunun için yeni idare heyeti yarın ilk içtimaını yapacak ve suları kesilerek kapanan hamamların vaziyetleri görüşülecektir.

Buğday fiatlarında düşüklük görülüyor

Ekmeğin de inmesi kuvvetle muhtemeldir

Son hafta içinde buğday fiatlarında beş, altı paralık bir düşüklük görülmüştür. Bundan evvelki haftalarda da borsada böyle düşüklükler görülmüş, fakat bu sukut un fiatlarına tesir etmeden zail olmuştu. Bu defa sukutun tesirli ve devamlı olacağı muhakkak görülmektedir. Çünkü bu haftanın fiat sukutu yeni rekoltenin bolluğu ve şehirde mevcud stokların artması sebeblerine dayanmaktadır.

Alâkadar mehafilde yeni rekoltenin geçen senekinden noksan olmıyacağının kat'iye yakın bir şekilde bilinmesinden sonra birbirine merbut olarak buğday, un ve ekmek fiatlarının da ucuzlamasına intizar edilmektedir.

MÜTEFERRİK

Maliye Vekili Ankaraya gidiyor

Maliye Vekili Fuad Ağralı bugünkü trenle Ankaraya dönecektir.

Millî Müdafaa Vekâleti yaverliği

Bu defa yüzbaşılıktan binbaşılığa terfi eden deniz subaylarımızdan Nejad, Millî Müdafaa Vekâleti yaverliğine tayin edilmiştir.

Kaymakamlık tayinleri

Bakırköy kaymakamlığına Emirdağ kaymakamı Ahmed, Sarıyer kaymakamlığına Ayvalık kaymakamı Hüsnünün tayin edildikleri Vilâyete bildirilmiştir.

Felsefe kongresine iştirak eden profesörler

Ağustosta Pariste toplanacak beynelmilel felsefe kongresine Türkiye namına iştirak eden Üniversite Edebiyat Fakültesi ordinaryüs profesörlerinden Mustafa Şekib Tunçla Hilmi Ziya Ülken ve doçent Sabahaddin dönmüşlerdir.

Seyyahlar gittiler

Evvelki gün İtalyan bandıralı Neptunya ve İngiliz bandıralı Orgades vapurlarile şehrimize gelen binden fazla İngiliz ve İtalyan seyyahı, dün de şehirde gezintiler yapmışlar ve akşam ayni vapurlarla Akdenize dönmüşlerdir.

Ali Rıza İzmire gitti

Bir müddettenberi şehrimizde iktisadî tetkikler yapmakta olan İktısad Vekâleti Siyasî Müsteşarı Ali Rıza dün İzmire hareket etmiştir.

Tarih Kurultayına hazırlıklar

İkinci Türk Tarih Kurultayile birlikte Dolmabahçe sarayında açılacak Türk Tarih sergisinin hazırlıkları hayli ilerlemiştir.

Sergi, kurultay sırasında mütehassısların tetkikine arzedilecektir.

Kurultaya gelen lise ve ortamekteb tarih muallimleri için tertib edilen kurslarda da sergiden istifade edilecektir. Haber aldığımıza göre Kurultaydan sonra sergi umuma açılacak ve ziyaret şekli ayrıca ilân edilecektir.

Aydında iki kaza oldu

Aydın (Hususî) — Aydında iki kaza olmuştur.

1 — Aydınlı berber Ahmedin kardeşi Fazıl ve kayınbiraderi, Omurluda Mendires nehrine banyoya gitmişler, suların cereyanına kapılarak ayni yerde, ayni dakikada, ayni şekilde boğulmuşlardır.

2 — Aydının tanınmış tacirlerinden fabrikatör Eyüb Şahinin kardeşi Kenan, istasyon önünde attan düşüp yaralanmış, hastanede ölmüştür.

Ş. Karahisarda biçki, dikiş sergisi

Ş. Karahisar (Hususî) — Halkevimizin himayesinde açılan Biçki ve Nakış Yurduna müdavim genc kızlar sene içinde hazırladıkları eserleri halka göstermek maksadile bir sergi açmışlardır. Teşhir edilen zarif eşyalar arasında bilhassa beyaz ve yastık işleri umumî bir takdir kazanmaktadır. Gönderdiğim resim hazırladıkları ince işlerle sergiye iştirak edenleri muallimleri Nevare ile birlikte göstermektedir.

Siyasî icmal

Akdeniz konferansı

İspanya işlerinin devletleri birbirine katmaması için en son düşünülen tedbir İspanyada birbirile boğuşan iki tarafın müstakil birer muharib devlet olarak tanınması ve yekdiğerine karşı hukuku düvel ahkâmı üzere abluka vazetmelerine müsaade edilmesi, haricdeki devletlerin de bitaraflıklarını ilân eylemeleri hakkında İngilterenin yaptığı teklifti. Bu teklif kabul edildiği takdirde ademi müdahale ve kontrol gibi tedbirlere lüzum kalmıyacaktı. Bitaraflıklarını ilân eden ve etmiyen memleketlerden İspanyaya gelecek silâh ve mühimmatın memlekete sokulup sokulmaması muharriblerin müessir abluka vazetmelerine bağlı bir iş olacaktı.

Bu teklif Sovyet Rusyanın General Franco'nun hukukan muharib olduğunu asla tanımıyacağını kat'î olarak bildirmiş olmasından suya düşmüştü. Hakikaten bahren de hâkim vaziyette bulunan Franco hükûmeti açık denizlerde müessir abluka vazederek Valencia hükûmetine aid sahillerin haricle bahren her türlü muvasalasını kesebilecek ve düşmanını açlık ve mühimmatsızlık yüzünden amana getirebilecek bir vaziyette olduğundan buna Sovyet hükûmeti meydan vermek istememiştir.

Bu suretle resmen abluka yapamıyan General Franco gayrimeşru bir surette maksadını temin etmeğe karar vermiştir. Yani bütün açık denizlerde Valencia limanlarına Karadeniz limanlarından gelmekte olan ve bu hükûmetin bayrağını taşıyan vapurları Akdenizin dar yerlerinde yani Sicilya ile Tunus arasında ve Çanakkale Boğazı önünde tahtelbahirlerle batırmağa başlamıştır.

Bu suretle Valencia hükûmetine aid İspanyol vapurlarının Karadenizden yiyecek, yakacak ve sair malzeme getirmesine imkân kalmaması karşısında Sovyet vapurları bu işi görmeğe başlamıştır. Bu defa General Franco, Valencia sahilleri istikametini tutan bütün Sovyet vapurlarını batırmağa niyet etmiştir. Bunun üzerine Sovyet vapurları ve Karadeniz'den petrol ve erzak getirmekte olan diğer küçük hükûmetlere aid bulunan vapurlar İngiliz bayrağı çekmek yolunu tutmuşlardır. Franco'nun tahtelbahirleri bunları da birer birer yakalayıp batırmak arzusundadırlar.

Binaenaleyh Valencia sahillerine erzak ve mühimmat getiren vapurların yanaşması güçleşmiştir. Yolda olanlar da ecnebi limanlara iltica etmektedirler. Bunlardan Odesa'dan tank ve tayyare getirmekte olup Marsilya limanına iltica eden Marenglo ismindeki vapur buradaki Franco taraftarları tarafından zaptolunup Sardunya'ya götürülmüştür.

Dava Valencia ile Karadeniz limanları arasındaki muvasalayı kesmekten ibaret olmakla beraber Franco bayrağını çeken tahtelbahirlerin açık denizde şüphelendiği her vapuru ve hatta ecnebi harb gemilerini torpillemekte olması hukuku düvelin açık denizlere aid ahkâmını tehlikede bırakacağından bu vaziyetin bir neticeye bağlanmasına Fransa ve İngiltere tarafından lüzum görülmüştür.

Bu maksadla Fransa ve İngiltere Akdenizde sahili bulunan devletleri Cenevrede Akdeniz konferansı adı verilecek bir toplantıya davet etmeğe karar vermişlerdir. Böyle bir konferans Akdenizdeki yeni vaziyetin 54 devletin iştirak ettiği Milletler Cemiyetile 27 devletin iştirak eylediği Londradaki ademi müdahale komitesine düşmesine mâni olacaktır. İngilterenin son teklifini reddeden Sovyet Rusyası yeni toplantıya iştirak edemiyecektir.

Konferansta mevcud gayritabiî vaziyete nihayet verilmesi ve hukuku düvel ahkâmına uygun tabiî bir vaziyetin tesis etmesi için İtalya, General Franconun hükûmetinin abluka vazetmek hakkını haiz muharib bir devlet olarak tanınmasında ayak direyeceği Romadan gelen haberlerden anlaşılıyor. Toplantıda Sovyet Rusyası bulunmadığından konferansın bu esas üzere mutabık kalması çok muhtemeldir.

Muharrem Feyzi TOGAY

Şüpheli bir ölüm

Dün Sirkecide Hocapaşa mahallesinde Kavala oteli yanındaki arsada yalnız oturduğu kulübesinde Ömer isminde 70 yaşlarında bir ihtiyar, ölü olarak bulunmuştur.

Ölüm şüpheli görüldüğünden Adliye tabibi Enver Karan tarafından gösterilen lüzum üzerine cesed Morga kaldırılmıştır.

Cumhuriyet

Nüshası 5 kuruştur.

Abone şeraiti	Türkiye için	Hariç için
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
Altı aylık	750 »	1450 »
Üç aylık	400 »	800 »
Bir aylık	150 »	Yoktur

SON HABERLER

Hatayda emniyet ve asayişi temin etmek için

Sancak Delege vekilile Hatay Parti reisi arasında mühim bir mülâkat yapıldı

Antakya 3 (Hususî muhabirimizden) — Hatay Halk partisi reisi ve umumî kâtibi, Sancak Delege vekilile bir mülâkat yapmıştır. Son hâdiselerle memleketin emniyet ve asayişi meseleleri etrafında uzun uzadıya görüştükten sonra iki tarafı memnun edecek şekilde fikir birliği hasıl olmuştur.

Delege, gösterilen hüsnüniyet sayesinde Hatayda her şeyin yoluna gireceğini söyliyerek Türk Hatay partisinin dürüst ve samimî hareketlerinden takdirle bahsetmiş, yüce komiserlikçe tetkik edilmekte olan Parti nizamnamesinin yakında tasdik olunacağını bildirmiştir.

Yeni Delege Garreau Roger gelmek üzeredir. Parti, Delegeye verilmek üzere mufassal bir rapor hazırlamıştır. Üç ay sonra yeni rejimi başlıyacak olan Hatayda bu suretle sükûn ve inzıbatın teessüsüne çalışılmaktadır.

Vatanilerle Dürziler arasındaki ihtilâf

Cebelidüruze yerli muhafız tayin edilmemesi yüzünden gittikçe büyüyen ihtilâfa nihayet vermek üzere Vataniler Dürzilerin tekliflerini kabul etmek zaruretinde kalmışlardır. Dört ay sonra Hasan Etraşın muhafızlığa getirilmesine muvafakat edilmiştir.

Cezireliler de yerli muhafız istemektedirler. Cezirelilerin Türkiyeye hicretleri devam etmektedir. Şam gazeteleri bu gidişle Kamşlı'nın yakında boşalacağını yazmaktadırlar.

Humusta bir hâdise

Humusta Geylânî ailesile halk arasında çıkan bir arbedede bir çok kimseler ağır surette yaralanmışlardır.

Suriye kabinesinde değişiklik olacak

Suriye Dahiliye Nazırı Sadullah Cabiri, gazetecilere verdiği beyanatta kabinede yakında değişiklik olacağını söylemiştir.

Ankarada yapılacak yeni binalar

Beynelmilel mimarlar arasında müsabaka açıldı

Ankara 4 (Telefonla) — Cumhurreisliği, Büyük Millet Meclisi, Başvekâlet ve Hariciye Vekâleti binalarının Yenişehirde Devlet mahallesinde yeniden yaptırılması için Meclisin son toplantılarında üç buçuk milyon liralık bir tahsisat kabul edilmiş ve bir inşaat komisyonu teşkil olunmuştu. Meclisi idare âmirlerile diğer bazı zevattan müteşekkil olan bu komisyon, Meclis binasının plânları için ağustostan itibaren beş ay müddetle beynelmilel bir müsabaka açmış ve her yabancı memlekette o memleketlerin alâkalı daireleri tarafından seçilecek bir veya iki mimarın bu müsabakaya iştirak ettirilmeleri elçiliklerimizden iltimas edilmişti. Bu meyanda müsabakaya iştirak edenlerin masraflarının verilmesi de kararlaşmıştı. Ayrıca Türk mimarlarından müsabakaya iştirak edecek üç zatın da yabancı mimarlar için kabul olunan masraf tediyesi kararından istifadelerine de karar verilmişti.

Masrafları ödenecek üç mimarımız Sedad Hakkı, Feyzi ve Arif Hikmettir. Müsabakaya 17 mimarımız dahi fahrî olarak iştirak etmektedir. Bu 17 mimar arasında Ankaradan Behçet, Zeki, Şevki, Edib, İrfan, İstanbuldan; Abidin, Rükneddin ve Samih de bulunmaktadır.

Müsabakaya iştirak edecek yabancı mimarlardan hemen hepsi müddetin azlığından bahisle beş ayın bir seneye çıkarılmasını rica etmektedirler. Diğer taraftan Türk mimarları da müddetin hiç olmazsa beş aydan dokuz aya uzatılmasını temenni etmektedirler. Meclis, müsabakaya iştirak eden Türk ve yabancı mimarların hazırladıkları plânları mütehassıs bir mimara tetkik ettirecektir. Bu mütehassıs mimar, plânlar arasından üç tanesini seçecek ve bu üç plândan bir tanesi Meclis binası için kabul edilecektir. Meclis civarında yapılacak diğer bina plânlarının yaptırılması işi de plânı kabul olunan mimara verilecektir.

Türk - Alman müzakereleri neticelendi

Berlin 4 (A.A.) — Alman D.N.B ajansı Berlinde son günlerde cereyan eden Türk - Alman müzakerelerinin bugün neticelendiğini, Türk - Alman iktısadî münasebetlerinin bundan böyle de müsaid bir surette inkişafını temin edecek müteaddid anlaşma imza edilmiş olduğunu bildirmektedir.

Polis mektebine alınacaklar

Ankara 4 (Telefonla) — Emniyet Umum Müdürlüğü bu yıl İstanbul Polis mektebine 150 stajiyerin alınması için icab eden muameleleri bitirmiştir. İstanbul Polis mektebine vilâyetlerden alınacak polislerin İstanbula hareket etmeleri için bugünlerde emir verilecektir.

Holandadan yapılacak ithalât

Ankara 4 (Telefonla) — İktısad Vekâleti yaptığı bir tamimde Holanda hususî takas muamelelerinde ithal edilen mal bedellerinin veya ayni kıymette asgarî üç milyon lira sermayeli bir millî banka kefalet mektubunun Merkez Bankasına yatırılması sartile Holandadan yapılacak ithalâtın, ihrac olunacak eşyadan evvel yapılabileceğini bildirmiştir.

Maarif Vekili İzmirde

İzmir 4 (Hususî muhabirimizden) — Maarif Vekili Saffet Arıkan buraya geldi. Vali ve alâkadarlar tarafından karşılandı. Vekil, eski kollejin köy muallim mektebi yapılmasını ve lise ve ortamekteblerin kifayetsizliğini tetkik edecektir.

Arab ittihadı kongresi

Beyrut 4 (Hususî muhabirimizden)— Mısır, Filistin, Hicaz ve Yemenden gelecek delegelerin iştirakile 8 eylûlde Bludan yaylasında bir Arab ittihadı kongresi toplanacaktır. Bu toplantının Filistin işlerine müessir olabileceği umulmamaktadır. Bilhassa Beyrut mehafili, kongrenin neticeleri hakkında bedbindir.

Rus tayyarecilerinin kırdığı rökor

Moskova 4 (A.A.) — Tas ajansı bildiriyor:

İki motörlü Ant 40 tayyaresile bin kilogram yükle 12,000 metroyu müteaviz bir yüksekliğe çıkmak suretile Sovyet tayyarecisi Kokkina'nın dünya rökorunu kırmıştır.

Sigorta şirketleri hakkında bir karar

Ankara 4 (Telefonla) — Maliye Vekâleti sigorta şirketlerinin hususî kanunlarına tevfikan kaydettikleri teknik ve ihtiyat akçelerinin kazanc vergisi matrahına esas edilmemesini kararlaştırmıştır.

Hâkimlerin terfii

Hükümlerin nakz ve tasdiki hakkında bir karar

Ankara 4 (Telefonla) — Mevcud bir kanunun hükümlerine göre hâkimlerin terfiinde Temyiz mahkemesinde tetkik edilen kararların tasdik edilmesi veya nakzolunması âmil olmaktadır. Vaziyet bu merkezdeyken hâkimlere atfolunamıyacak kanunî sebeblerle Temyiz mahkemesi birçok kararları bozmaktadır. Nitekim yeni orman kanununda bir sene olarak kabul edilen müruru zaman müddeti, eski orman nizamnamesi hükümlerine göre bir buçuk sene olarak kabul edildiğinden birçok karar bu yüzden bozulmaktadır.

Temyiz mahkemesi, bu suretle hâkimlerin terfiine mâni bir vaziyet olmaması için hâkimlere atfı kabil olmıyan bu gibi sebeblerle bozulan kararlar çin fiş doldurulmaması lâzım geldiğini Adliye Vekâletine bildirmiştir.

Paris Sefirimiz Delbos'la görüştü

Paris 4 (A.A.) — Hariciye Nazırı Delbos, Türkiyenin Paris büyük elçisi Suad Davazı kabul etmiştir.

Milletler Cemiyeti Asamblesine Ağahan riyaset edecek

Londra 4 (A.A.) — Daily Herald gazetesinin haber verdiğine göre 14 eylûlde toplanacak olan Milletler Cemiyeti Asamblesine ağlebi ihtimal Ağahan riyaset edecektir. İngiltere de dahil olmak üzere birçok memleketler bu namzedliğe taraftardırlar.

Ankarada bir otobüs kazası

Ankara 4 (Telefonla) — Bugün saat birde Bankalar caddesinden Samanpazarına gitmekte olan bir otobüs, karşıdan anî olarak çıkan diğer bir otobüse çarpmamak için kaldırım üzerine bindirmiş ve hızla büyük bir ağaca çarparak ehemmiyetli hasara uğramıştır. Otobüs dolu olduğu halde kimse yaralanmamıştır.

Kaymakamlar arasında nakiller

Ankara 4 (Telefonla) — Hasankale kaymakamlığına Üçüncü Umumî Müfettişlik evrak müdürü Münir, Kadınhanına eski Sat kaymakamı Sabri, Gebzeye Mihaliccik kaymakamı Nami, Alanyaya Gebze kaymakamı Osman Nuri, Simava Alanya kaymakamı Fazıl, Kırkağaç kaymakamlığına Göynük kaymakamı Salâhaddin, Buldana Fethiye kaymakamı Reşad tayin edilmişlerdir.

Ankarada yeni yapılacak yollar

Ankara 4 (Telefonla) — Ankara Belediye reisi Tandoğanın mezuniyetten avdeti burada sevinc uyandırmıştır. Tandoğan bugün Ankarayı büsbütün güzelleştirecek insaat ve yolları teftiş etti. Ankaranın Bankalar caddesinden başka Hakimiyetimilliye meydanı, Samanpazarı, Cebeci yolları da asfalt olacaktır. Bunların Cumhuriyet bayramına kadar bitirilmesine çalışılıyor.

Bir Macar tayyaresi Yugoslavyada yere indi

Belgrad 4 (Hususî) — Dört motörlü bir Macar bombardıman tayyaresi bugün Yugoslav topraklarında yere inmiştir. Tayyarede bulunan zabitler Peşteye giderken yolu şaşırdıklarını söylemişlerdir.

Nazi kongresi

Berlindeki bütün sefirler Nurenberg'e davet edildi

Berlin 4 (A.A.) — D. N. Ajansı bildiriyor:

Fransa, Türkiye, Lehistan, Japonya, İtalya, Şili, Çin, Brezilya, Arjantin, İngiltere, İspanya Büyük elçilerile Danimarka, Mısır, Romanya, İsviçre, Avusturya, Yunanistan, İrlanda, Finlandiya Portekiz, Kolombiya, Uruguvay, Haiti, Küba, Irak, Letonya, Siyam, Yugoslavya, Macaristan, Belçika, Nikaraguvay, Dominika, Venezuella, Estonya, Blivya, Panama, İsveç, Hollanda, Bulgaristan, Guatamala ve Meksika orta elçileri ve Amerika, Litvanya, Efganistan, Çekoslovakya, İran, cenub Afrikası birliği ve Lüksenburg maslahatgüzarları Nürenberg'deki parti kongresinde hazır bulunmak üzere kendilerine yapılan daveti kabul etmişlerdir. Ecnebi diplomatlar yataklı iki hususî trenle 6 eylûlde hareket edeceklerdir. Kendileri için Nürenberg'de muhtelif tenezzühler tertib edilmiştir. Misafirlere Protokol Direktörü von Buelov-Schwante refakat edecektir.

Hitlerin söyliyeceği nutuk

Berlin 4 (A.A.) — Alman millî radyo postası çarşamba akşamı saat 20,10 ile 22 arasında Führer'in nutkunu verecek ve nutuk müteakiben Nüremberg radyosu ile kısa mevceli Alman postaları tarafından neşredilecektir.

Şehrimize gelen genc zabitlerimiz

Ankara 4 (Telefonla) — Bugün saat 12,4 te kalkan hususî bir trenle Harbiye mektebini bu sene ikmal eden yarsubayların son partisi İstanbula hareket etmiştir.

Zabıt kâtibleri de resmî elbise giyecekler

Ankara 4 (Telefonla) — Hâkimlerin, Müddeiumumilerin ve zabıt kâtiblerinin duruşma esnasında mecburî elbise giymeleri lâzım geldiği halde zabıt kâtiblerinden birçoğunun buna riayet etmemesi Vekâletin nazarı dikkatini celbetmiş ve bu gibilere kat'î emir verilerek kanunun hükümleri hatırlatılmıştır.

Yeni açılacak kız enstitüleri

Ankara 4 (Telefonla) — Maarif Vekâletinin verdiği karar üzerine Manisa ve Diyarbekirde birer kız enstitüsü açılması yolundaki hazırlıklar ikmal edilmek üzeredir. Mektebler teşrinievvelde tedrisata başlıyacaklardır.

Pansiyon varidatları

Ankara 4 (Telefonla) — Pansiyon varidatlarının maliye makbuzlarile mekteb mutemedleri tarafından tahsil olunduktan sonra 48 saat zarfında malmüdürlüklerine yatırılması lüzumu Maliye Vekâletince emredilmiştir.

Bir Bulgar gazetesi kapatıldı

Sofya 4 (A.A.) — Havas bildiriyor:

En mühim Bulgar gazetelerinden olan Zora, Sofya Üniversitesi Rektörünün neşri sansür tarafından menedilmiş olan beyanatını neşrettiğinden dolayı nazırlar meclisi kararile on beş gün tatil edilmiştir.

Gazetenin direktörü mahkemeye müracaat etmek niyetindedir. Hükûmet tarafından ittihaz edilen bu tedbir matbuat mahfillerinde derin hoşnudsuzluk doğurmuştur. Bugün öğleden sonra bütün gazeteler kararı tenkid eden makaleler hazırlamışlardı. Fakat sansür bunların neşrine müsaade etmemiştir.

SAN'AT

Meyhaneye düşen musiki

Yazan: Peyami Safa

Millî musikimizin artık meyhanelerden başka bir yerde dinlenmesine imkân olmamasından doğan teessürlerimi ve endişelerimi küçük bir iki yazıma sıkıştırmıştım. Benden sonra aziz meslektaşım Hakkı Süha Gezgin de, alaturka musikiyi meyhaneden kurtarmak için, güzel çığlılarla dolu, keskin bir hassasiyet gösteren makaleler yazdı. Bazı gazetelerde iki veya üç bestekârımız cevab vermişler. Bunlardan birini tamamile okudum, birinin de bazı parçaları gözüme ilişti.

Alaturka musikinin genc ve tanınmış bestekârlarından biri, anketi yapan muharrire diyor ki:

«— *Musikimizi meyhaneden kurtaralım ne demektir? Bunu bir türlü anlamıyorum. Yani herkesi altı saat frenk bastonu yutmuş gibi dimdik, camide vaız dinler gibi görmek mi istiyorlar? Neden içki ile musiki dinlenmesin? Siz içmeden dinlemek istiyorsanız, içmeyin ve dinleyin! Rakı içenler akşamcılardır. O, konsere de gitse ya dışarıda içer gelir, yahud bir cebinde şişe, bir cebinde fıstık, sessizce içer ve konser dinler. Hem bu iş yalnız bizim memlekette değil, Avrupada da böyledir.*»

Bu sözleri, yalnız millî musikinin değil, bestekârlarının da meyhanelerde ne garib istihalelere uğradıklarını gösteren hayret verici bir vesika mahiyetinde olduğu için gözönüne koyuyorum. Alaturka musikinin genc ve maruf bestekârı, musikinin de, memleketin de, Avrupanın da ne olduğunu bilmiyor; bilmiyor ki bir konserde musiki, sıçrıyarak, zıplıyarak, hoplıyarak değil, her güzel ve büyük şeyin insan ruhuna telkin ettiği vakar içinde, insan vücudüne empoze ettiği diklik ve hareketsizlik nizamı içinde dinlenir. Bilmiyor ki bu memlekette nadir bazı alaturka musiki ve hemen her garb musikisi konserine gelen halkın bir cebinde şişe, öteki cebinde fıstık olduğunu iddia etmek cesareti, bütün çeşmelerden ve terkos musluklarından rakı aktığını söylemek derecesinde ileri gitmiş bir isnad olur. Bilmiyor ki Avrupada içmek hiç ayıb olmamakla beraber, bir konser salonuna cebinde içki şişesile gitmek ve «sessizce içip musiki dinlemek», sosyal bağlarını koparmış serserilerin ve apaşların bile, san'ata karşı asla mazur görmiyecekleri bir saygı eksikliğidir.

Başka bir bestekârın söyledikleri de şunlardır:

«— *Bahçelerde elli lira harcıyanlar, konserlerin elli kuruşluk biletlerini almıyorlar. Konser salonları boştur. San'atkârlar açtır. Nevres bahçelerde çalmağa tenezzül etmediği için acından öldü. Biz «Yanık Ömer» le hem kendimiz yanıyor, hem alaturkayı yaşatıyoruz.*»

Bu bestekârın sözlerinde de hakikat namına yapılacak esaslı birkaç rötuş var: Türk halkı, şimdiye kadar, kıymetinden şüphe etmediği bir san'atkâr tarafından verilen konserlerden hiçbirinin salonunu boş bırakmış değildir. Türkiyede konser vermekle geçinmek zor veya imkânsız bir iş olsa bile hakikî bir san'atkârın, gıdasını yalnız içkili bahçelerde bulabileceği iddiası doğru olmaktan çok uzaktır. Nevres bahçelerde çalmağa tenezzül etmemişti ama mizacına aid sebeblerle konser vermekten ve sazını en meşru yollarda istismar etmekten de çekinmişti. Verdiği son konser hiç de boş kalmadı.

San'atkârı açlığa değil, muhtac olduğu refaha nisbetle hazin bir yoksulluğa düşüren zaruretler inkâr edilemez. Fakat san'atkâr gururu, bu yoksulluğa karşı mukavemetile derece alır. Bir çok san'atkârların hususî hayatları, sefaletle mücadelelerinin feci hikâyelerile doludur. Bunların arasında meyhane kazancını san'at endişelerinin üstünde tutanlara hiç tesadüf etmiyoruz.

Türkiyede meyhane musikisinin, bazı erbabına birkaç apartıman yaptırtacak kadar kazanc getirdiğini biliyoruz. Avrupada olduğu gibi, konser musikisinin bizde de böyle bir netice vermemesine esef edilebilir. Fakat san'atta gayeleri apartıman yaptırmaktan, hatta refahını temin etmekten ibaret olmıyanlar için, meyhanelerin dışarısında katlanılan yoksulluk, meyhaneler içinde kavuşulan bolluktan çok daha fazla olarak, bir san'atkârın, hakikî san'atkârın nefsini tatmin eden, ruhunda gururunun sıkıştığı karanlık ve dar köşelere aydınlık ve ferahlık veren, asil bir mücadele imkânı hazırlar.

Ben, sahnesinde böyle bir san'atkârın göründüğü konser salonlarının boş kalışına şahid olsaydım mes'uliyeti müzisyenden ziyade halka yüklemekte teredüd etmiyenlere derhal katılırdım. Mesele hiç de öyle değildir. Alaturka musikinin hemen bütün san'atkârları, halkı bugün bir konser salonuna değil, topyekûn meyhanelere çağırıyorlar. Alkolün ve musikinin daveti birleşince, dinleyiciler arasında da alkolik ve musiki dostu birbirine karışıyor. Bunda içki satanlarla beraber çalgı çalanlar ve şarkı söyliyenler de birşeyler kazanabilirler; fakat alaturka musikinin pek çok şey kaybettiğine, hayatını ve istikbalini kaybettiğine hiç şüphe yoktur. İçkili bahçelerde alaturka musikiyi yaşattığını zanneden bestekâr aldanıyor: Pek yakın bir istikbalin Türkleri, bu meyhane zırıltılarına ne alaturka, ne de musiki diyeceklerdir.. Bilâkis, bu sesin içinde milliye ve musikiye benzer bir şey kaldıysa, içki, onu da san'at tarihinin en şerefsiz mezarlarına doğru ite kaka sürüp götürüyor.

PEYAMI SAFA

Başvekilimiz dün İzmire gitti

Başvekilimiz İzmir vapurunun güvertesinde

(Baştarafı 1 inci sahifede)

li Muhiddin Üstündağ, Emniyet İşleri Umum Müdürü Şükrü, Emniyet Müdürü Salih, Liman işleri müdürü Raufi ve diğer pek çok zevat Başvekili teşyie gelmişlerdi. Saat üçte Ulu Önder Atatürkle Başvekil İsmet İnönü, otomobille Galata rıhtımında İzmir vapurunun bağlı bulunduğu mahalle geldiler. Diğer otomobillerde Sabiha Gökçen, Dahiliye Vekili Şükrü Kaya, Adliye Vekili Saracoğlu Şükrü bulunuyorlardı. Atatürk otomobilden inerek Başvekille birlikte İzmir vapurunun merdivenlerine kadar gelerek İsmet İnönünün elini sıkıp uğurlamış ve iyi seyahatler temenni etmiştir.

Başvekil vapurun güvertesine çıkarak Atatürkü ve kendisini teşyie gelen diğer zevatı şapkasile selâmlamıştır. Atatürk, vapurun hareketinden sonra Floryaya dönmüştür.

Fuar dolayısile tenzilât yapıldığından dün İzmir vapuru çok kalabalıktı.

Ayni vapurla İktısad Vekâleti siyasî müsteşarı Ali Rıza, İzmir Üzüm Kurumu müdürü İsmail Hakkı ve diğer pek çok zevat İzmire gitmişlerdir.

Başvekil İsmet İnönü evvelce de yazdığımız gibi dokuz eylûle kadar İzmirde kalacak ve on iki eylûlde Ankarada bulunacaktır. İsmet İnönü Ankaradan Kastamonuya giderek Kastamonu kendir fabrikasının açılış törenini yapıp oradan Zonguldak ve Ereğli yolile şehrimize dönecektir.

***

İzmir 4 (Telefonla) — Başvekil İsmet İnönü Atatürk konağında misafir edilecektir. İsmet İnönü Fuarı gezecek, iktisadî işleri tetkik eyliyecek ve Nazilliye gidecektir.

Mussolini - Hitler mülâkatı

Berlin 4 (A.A.) — Yarı resmî bir Alman kaynağından bildirildiğine göre, Mussolini, Hitleri ziyareti esnasında büyük manevralarda hazır bulunacak ve ağlebi ihtimal ondan sonra Berline gidecektir.

Ziyaret programı kat'î surette tesbit edilmiş değildir.

Bundan dolayı Mussolini'nin ziyaretini bildiren resmî tebliğde bu tafsilât zikredilmemektedir.

Muallim muavinliği

Tahrirî imtihanların neticesi alındı

Ortamekteb muallim muavinliği için müracaat edenlerin imtihanlarına devam edilmektedir. Türkçe, almanca, fransızca, ingilizce ile tarih, coğrafya ve yurd bilgisinden girenlerin tahrirî imtihanları yapılmış ve neticeler tesbit edilmiştir.

Tarih, coğrafya ve yurd bilgisinden imtihana girenlerin hiçbirisi kazanamamıştır. Fransızcadan imtihana giren 24 kişiden 18 i, ingilizceden imtihana giren 23 kişiden 16 sı muvaffak olmuştur. Almancadan imtihana giren dört kişiden iki kişi kazanmıştır.

Kazananların şifahî imtihanlarına yarın ve salı günü devam edilecektir.

Riyaziye ve tabiiyeden imtihana girmek istiyen 27 kişinin tahrirî imtihanları yarın, şifahî imtihanları da 9 eylûlde yapılacaktır.

Hapisanede cinayet

Bir kavga sonunda mahkûmlardan biri öldürüldü

Dün sabah İstanbul Tevkifanesinde bir cinayet olmuş, katil maddesinden 15 seneye mahkûm edilmiş olan 25 yaşlarında Lâz Maksud, eroin kaçakçılığından suçlu bir seneye mahkûm 30 yaşlarında Çolak Fevziyi öldürmüştür.

Vak'a şöyle cereyan etmiştir:

Mevkuflar kendi koğuşlarını aralarında para toplamak suretile badana ettirirler. Lâz Maksudla Çolak Fevzi de ayni koğuştadırlar. Bu koğuşun da badanaya ihtiyacı olduğundan mevkuflar aralarında para toplamağa Çolak Fevziyi memur etmişlerdir. Fevzi, dün sabah saat 10 da herkesten 10 kuruş istemek suretile bu vazifeyi yapmağa başlamış, fakat sıra Lâz Maksuda gelince,

— Bende on para yok, veremem.

Cevabile karşılaşmıştır.

Çolak Fevzi asabî ve atak bir gencdir. Lâz Maksudun bu cevabına içerlemiş ve sert bir lisanla:

— Herkes verdi. Sen de bul, ver.

Diyerek küfür etmiştir. Bu cevab, sinirleri gergin olan Maksudu büsbütün kudurtmuş ve eline geçirdiği bir mangal ayağını kuvvetle Çolak Fevzinin boynuna vurmuştur. Ağır surette yaralanan ve kanlı boynunu ellerile tutarak «yandım, ölüyorum» diye bağıra rak var kuvvetile hastaneye doğru koşan Fevzi yarası derin olduğundan fazla kan zayi etmiş ve hastanenin kapısı önüne düşerek ölmüştür.

Vak'dan derhal Müddeiumumilik haberdar edilmiştir. Müddeiumumî muavinlerinden İhsan, Tevkifaneye giderek geç vakte kadar tahkikatla meşgul olmuştur.

Adliye tabibi Salih Haşim cesedi muayene ederek defnine müsaade etmiştir.

Maktul Fevzi evli ve iki çocuk babasıydı ve bir senelik mahkûmiyet müddetinin dört ayını bitirmiş bulunuyordu.

Hariciye Vekilimiz Atinada

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Ziyafetten sonra bir müddet daha müzakerelere devam edilmiş ve saat 23,50 de Türkiye Hariciye Vekili, Yunanistanı Cenevrede temsil edecek olan Hariciye Müsteşarı Mavrudis'le birlikte Cenevreye gitmek üzere buradan hareket etmiştir. Başvekil Metaksas Tevfik Rüştü Arası bizzat uğurlamıştır.

Atina 4 (Hususî) — Türkiye Hariciye Vekilile Başvekil Metaksas ve Hariciye Daimî müsteşarı Mavrudis arasında cereyan eden müzakerelerden sonra Türkiye ve Yunanistanın, toplanacak Akdeniz konferansında ayni siyaseti takib etmelerine karar verilmiştir.

İki müttefik devlet arasında bütün beynelmilel meselelerde tam bir görüş birliği olduğu bir kere daha tahakkuk etmiştir.

Tevfik Rüştü Aras hareketinden evvel Yugoslavya ve Romanya elçilerini kabul ederek kendilerile bir müddet görüşmüştür. Elçiler Pireye gelerek Tevfik Rüstü Arası selâmlamışlardır.

Bütün gazeteler Türkiye ve Yunanistan arasındaki ittifak bağlarının her vesile ile ne kadar sağlam olduğunu gösteren bu son kararı alkışlamaktadırlar.

Hariciye Vekilimiz Cenevrede neler söyliyecekmiş?

Viyana 4 (Hususî) — Neue Freie Presse gazetesi Türkiye Hariciye Vekili Dr. Rüştü Arasın Milletler Cemiyeti toplantısında Akdenizin emniyeti, İspanya ihtilâfı ve Habeşistan ilhakının tanınması meseleleri hakkında Balkan Antantı hakkında söz söyliyeceğini haber vermektedir.

Japon İmparatorunun kardeşi Almanyaya gidiyor

Berlin 4 (Hususî) — Japon İmparatorunun biraderi gelecek hafta Almanyayı ziyaret edecektir. Japon Prensesi Düsseldorf sergisini ziyaret edecektir.

Küçük hikâye

Hindi dolması

Arkadi Averçenko'dan

Karısı kapıyı vurdu. İçeride kocası yazı yazıyordu.

— Vassili, yeğenin Stefan geldi.

— Ne istiyor?

— Senin bayramını tebrik edecek - miş...

— Defet şunu canım..

— Ayıbdır, hem de günahtır. Bir tek akraban... Başka yok ki.. Hatırını sor ve eline birkaç ruble ver gitsin!.

— Yemeğe de çağıracak mısın?

— Hayır.. Hindiyi onun için hazır - lamadım.

— Ha, sahi şu hindi meselesini ne yapacağız?

— Ne istersen onu yap! Hindiyi hem bugün, hem yarın misafirlere sunamazsın ya.. Bir tek hindimiz var. Bilmem ki ne yapacağız?

— Yarısını bugün, öbür yarısını da yarın çıkarsak?.

— Öyle şey olur mu hiç?

— Hım, demek bu da olmadı. Sen şu hayvan Stefan'ı çağır bakayım.

— Peki..

Stefan iri yarı, geniş çeneli, korkak bakışlı bir delikanlıydı. Zengin amcasının karşısına gelince şaşırdı. Üstü başı oldukça perişandı. Pantolonun paçaları on santimetre kısalmıştı ve dizleri çıkmıştı. Ceketin yaka ve kol tarafları yıpranmıştı.

Gözleri kirpiksiz ve saçları karmakarışıktı. Geniş bir bıyık üst dudağını örtüyordu.

— Bonjur Stefan, nasılsın?

— Teşekkür ederim amcacığım. İyi - yim. Siz nasılsınız? Bayramınız kutlu olsun. Size.. (öksürür ve yutkunur..) daha.. böyle.. birçok bayramlar geçirme - nizi.. (öksürür ve şaşırır) temenni.. te - menni ederim.

— Peki, peki.. Bunları geç. Bugün bana bir hindi bulabilir misin?

— Hindi mi? İmkânsız amcacığım.. Bugün her taraf kapalı.. Noelin birinci günü..

— Evet, doğru.. Bugün her yer kapalı.. Peki, beni dinle Stefan, bir tek hindimiz var. Halbuki bugün ve yarın yemeğe misafirler gelecek. Hepsine hindi pişireceğimizi vadettim..

— Çok müşkül ve feci vaziyettesiniz amcacığım. Bugün hastalığınızı bahane edin ve kimseyi almayın!..

— Olmaz.. Buna kimse inanmaz, ayıb olur.

— Peki sofrada, ahçının hindiyi yaktığını söylersiniz..

— Olmaz, bu da olmaz.. Kimse yutmaz bunu. Öyle birşey yapmalı ki hindiyi sofraya getirdiğimiz halde kimse ondan almasın!.

— Şu halde davetlilerden biri, tıka basa doyduklarını ve hindiye yer kalmadığını ortaya söylemeli..

Zengin amca, üst dudağını ısırarak yeğene düşünceli düşünceli baktı. Sonra birden, sevinmiş gibi:

— Stefan, aziz dostum! dedi. Yemeğe kal bugün. Sen yegâne akrabamsın.. Sıkılmazsın her halde.. Nasıl iyi mi?

— Olur mu hiç amcacığım? Kıyafetim pek külüstür.

— Aldırma. Seni yüksek ve filozof bir zat olarak takdim ederim. Sofrada sıra hindiye gelince, ayağa kalkarak şöyle bağırırsın: «Ne, bir de hindi mi? Yok, bu imkânsız.. Hiç kimsenin yiyecek hali kalmadı. Hindiyi çabuk geri götürün! Çabuk..

— Fakat amcacığım herkes benim için ne düşünür?

— Ne düşünürse düşünsün!. Düşündüğünü yüksek sesle söyliyecek değil ya. Belki de ne orijinal adam derler.. Şimdi bırak onları.. Yemeğe kalmanı rica ederim. Bu iyi bir buluş oldu bizim için.. Neden ayakta duruyorsun.. Otursana sevgili yeğenim..

Stefan yıpranmış delik kunduralarına bakarak:

— Muhterem amcacığım, dedi.. Bu yıl bana para vermenizi, bir çift ayakkabı almanızı rica edecektim.. Görüyorsunuz ki..

— Pekâlâ canım. Sana güzel bir çift kundura vereyim. Biliyormusun Stefan? Sen pek ahmak bir çocuk değilmişsin! Hay kör şeytan hay; bu vakte kadar buna nasıl da dikkat etmemişim..

Davetliler sofrada yerlerini aldıkları zaman Vassili Pavloviç ayağa kalkarak Stefan'ı misafirlere şöylece tanıştırdı:

— Size yegâne akrabam ve orijinal dostum Stefan'ı takdim ederim.. Çok âlim ve filozof bir gencdir. Buyurun Stefan.. Oturun votka alır mısınız?

Stefan, letafet ve nezaketle gülümsiyerek oturdu, ve büyük bir kadeh votka alarak bir yudumda içti.

— Bir elma ister misiniz dostum?

Fakir delikanlı üstüste iki kadeh yuvarladı; sonra havyarlı bir sanduviç...

— Börekten bir tane daha al sevgili yeğenim..

— Mersi muhterem amcacığım.. Bilir misiniz ki İngilizler börek yemezler..

Stefan, mütemadiyen bir mükâlemeden bir mükâlemeye geçiyor ve boyuna çene çalarak olmadık gevezelikler yapıyordu. Böylece sıra hindiye geldi.

Daha uzaktan, hindinin iştiha açan kokusuna bayılmağa başladı. Hizmetçi tepsi ile masaya yaklaşınca Stefan ayağa kalkarak ellerini kavuşturdu:

— Ne hindi mi? Fakat bu, bir çılgınlık olur. Tıka basa doyduk; neredeyse patlıyacağız değil mi muhterem dostlar? Hayır, hayır hindi yiyecek halimiz kalmadı.

Davetliler belirsiz bir şekilde fısıldaştılar. Stefan devam etti:

— Çabuk, hindiyi çabuk götürün! Geri götürün.

Ev sahibi:

— Bir parça almaz mısınız? diye sordu. Azizim, zannediyorum ki hindi pek fena olmasa gerek. Fıstıklı pilâvla doldurulmuştur.

Stefan amcasının bu sözü üzerine bir düşündü. Sonra kendinden geçmiş gibi.

— Fıstıklı pilâvla mı? diye sordu.

Gözleri parlamıştı. Amacsı hizmetçiye:

— Pekâlâ, mademki kimse istemiyor götür! dedi.

Fakat tam bu sırada Stefan ağzını açarak bağırdı:

— Fıstıklı pilâv mı demiştiniz! Pekâlâ; bir parça alırım öyleyse..

Ev sahibinin benzi sarardı, bir daka sessiz durdu. Sonra Stefan'ın Hayır, hayır, şaka yaptım götürün!» demesini bekler gibi onun yüzüne baktı. Fakat yeğen oralarda değildi; ve şaka yapan bir adama benzemiyordu.

— Bir parça isterim.. Göğüs tarafından olsun..

Amcası sesi titriyerek mırıldandı:

— Şaka yapıyorsunuz galiba?.

Stefan'ın yanındaki davetli de atıldı:

— Bana da lûtfen bir parça..

— Bana da.. Bana da..

Misafirlerin hemen hemen hepsi bir parça aldılar. Tepside, hindiden cılız bir kemik kalmıştı. O zaman ev sahibi ayağa kalktı ve Stefan'a dönerek:

— Az daha unutuyordum dedi. Ceneral size telefon ettiydi, bekliyor.

Stefan isteksiz isteksiz yerinden kımıldadı. Daha hindiye başlamamıştı. Gözü tabağındaki fıstıklı pilâvda olduğu halde kapıya doğru yürüdü. Arkasından da amca seğirtmişti.

Dış salonda, amca, yeğen yalnız kalınca, yeğen korkak bir sesle kekeledi:

— Fakat şey amcacığım. Siz bana fıstıklı pilâvdan bahsetmemiştiniz.. Ömrümde daha hindi dolması yemedim.. Yemin ederim ki amcacığım fıstıklı pilâva dayanamadım muhterem amcacığım.

— Defol, sersem. Çabuk, çabuk! Hâlâ burada mısın?

— Fakat amcacığım.. Kunduralardan bahsetmiştiniz..

— Hâlâ söyleniyor musun? Marina, mösyönün pardesüsünü getir!.

Stefan, perdesüsüne sarıldı ve başını eğerek kendini sokağa attı. Yolda lâpa lâpa kar yağıyor ve ıslak bir soğuk delikanlının yırtık kunduralarından içeri giriyordu.

FAİK BERCMEN

Bir sigara kaçakçısı

Beykozda oturan Bayram oğlu Hasan, dün saat 12 de Şirketihayriyenin 53 numaralı vapurundan Köprü iskelesine çıkarken polisler tarafından yakalanmış ve elindeki bavul arandığı vakit içinde 7 kilo kaçak sigara bulunmuştur.

Hasan, Emniyet kaçakçılık bürosuna teslim edilmiştir.

Mevlid

Ostro Türk şirketi eksperlerinden Nihad Faris Erimin karısı Bayan Nahidenin ruhuna ithaf edilmek üzere bugün öğle namazından sonra Zincirlikuyuda Atik Alipaşa camisinde Mevlid okunacağından akraba ve tanıyanlardan arzu edenlerin teşrifleri rica olunur.

Mektebler

Ziraat Vekâletine bağlı meslek mektebleri

İstanbuldaki ve vilâyetlerdeki meslek mekteblerinden bir çoğu Ziraat Vekâletine bağlı bulunmaktadır. Ziraat Vekâletine bağlı mekteblerin başında ziraat mektebleri gelmektedir. Ziraat mektebleri İstanbuldan başka Adana, Bursa ve İzmir vilâyetlerinde bulunmaktadır. Ziraat mekteblerinden başka Ziraat Vekâletine bağlı kültür müesseseleri, hayvan sağlık küçük sıhhiye memurları mektebi, Ankara Yüksek Orman Enstitüsü, Büyükdere Orta Orman mektebi, Bursa, Antalya, Denizli, Diyarbekir, Edirne vilâyetlerinde bulunan ipekböcekleri mektebleri ve Adana Ziraat Makinisit mektebidir. Bütün bu mekteblerde meslekî tedrisat yapılmaktadır.

HALKALI ZİRAAT MEKTEBİ

Bu mekteb Yeşilköydedir. Ziraat Vekâletinin emrinde olmak üzere muhtelif mıntakalarda çalışacak ziraat memurları bu mektebden yetişmektedir. Mektebin tahsil müddeti üç senedir. Bu mektebe girmek için asgarî olarak bir orta mektebi bitirmek şarttır. Mektebe kaydolmak için, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak, hüsnühal sahibi bulunmak, bir çiftçinin veya arazi sahibinin oğlu olmak, 19 yaşından büyük olmamak, hastalıklı olmamak ve bünyesi ziraat işlerinde çalışmağa elverişli olmak, çiçek aşısı raporu ve 4,5X6 eb'adında 3 aded fotoğraf göstermek lâzımdır. Bu şerait dahilinde mektebe kaydolan talebenin noterlikçe musaddak birer taahhüdname vermesi şarttır. Bu mektebden mezun olanlar, birinci derece orta ihtısas mektebi derecesinde tahsil görmüş sayılırlar. Askerlik ve memurluğa girerken de lise mezuniyeti hakkından istifade edebilirler.

Adana, Bursa ve İzmir vilâyetlerindeki ziraat mektebleri de ayni şeraiti haizdirler.

Hayvan Sağlık Sıhhiye Memurları mektebi

Bu mekteb baytarların maiyetinde baytarlık işlerinde çalıştırılacak memurları yetiştirmek üzere açılmış, leylî bir müessesedir. Buraya da ortamektebi bitirmiş olanlar kabul edilir. Tahsil müddeti bir buçuk senedir. Mekteb, Haydarpaşadadır. Girmek için, Türk tebaası olmak, yaşı 18 - 25 arasında bulunmak, iyi ahlâk sahibi olmak, vücudce elverişli olmak, askerlikle ilişikliği olmamak, mektebi bitirdikten sonra hükûmetin göstereceği herhangi bir yerde çalışacağına dair taahhüd senedi vermek ve bir istida ile Ziraat Vekâletine müracaat etmek lâzımdır.

Ayni şerait dairesinde mektebe niharî talebe de kabul edilir. Leylî olarak kabul edilen talebenin yol masrafı mekteb idaresi tarafından verilir.

Topkapı Müzesi müdür muavinliği

Matbuat ve güzel san'atlar âleminin eski ve tanınmış bir siması olup Alayköşkünde 11 sene Eminönü Halkevi Güzel San'atlar şubesini idare eden kıymettar lise tarih muallimlerinden M. Lûtfi Turanbekin Topkapı Müzesi müdür muavinliğine terfian tayin edildiğini memnuniyetle haber aldık. Kültür sahasında çeyrek asırdanberi muvaffakiyetle çalışan, matbuat ve san'at âleminde maruf ve mütehassıs eski arkadaşımızın lâyık bulunduğu tarihi mühim ve yüksek vazifeye tayin edilmesi san'at ve ilim mensublarını çok sevindirmiştir.

Mes'ud bir evlenme

Değerli adliyecilerimizden eski Ağırceza reisi avukat Sabri Sevenin kardeşi mütekaid miralay Sadri Sevenin kızı Kübra ile kıymetli genclerimizden Kandilli kız lisesi fransızca hocası Mahmud Kemal Ayasın nikâhları dün Kadıköy Belediyesi nikâh memurluğunda birçok yüksek aileler huzurunda yapılmıştır. Her iki tarafa da sonsuz saadetler dileriz.

İZMİR FUARI
ve
Balkan Güreşlerini
görünüz.
Yerler mahduddur, acele ediniz.
15 Eylûlden 23 Eylûle kadar
Vapur - tren - Otel - Nakil
ve duhuliyeler.
Birinci mevki 42, ikinci 33 lira
Tertib eden :
NATTA
Seyahat acentalığı Galatasaray
Telefon : 44914

Türkiyenin en büyük Sineması
SARAY
1937-38 kış mevsimine
9 Eylûl perşembe akşamı başlıyor...
Bu Gala için hazırlanınız !...

SİNEMA

John Barrymore karısıyla barıştı

Buna sebeb, haftada 60 bin frank nafaka vermek korkusu mu, yoksa kuvvetli bir aşk mı? Belli değil

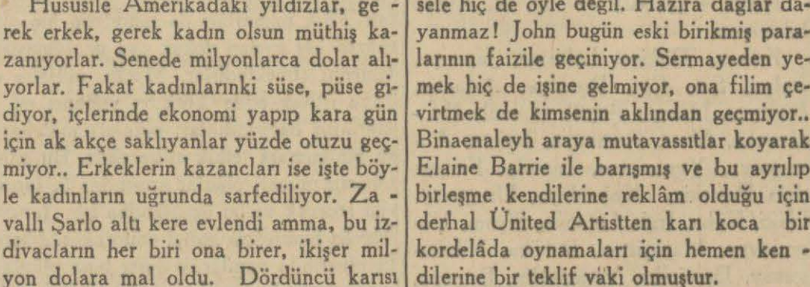

54 yaşındaki John Barrymore 22 yaşındaki karısı Elaine Barrie'ye fazla masraf ettiği için çıkışıyor

Yaşı ilerlemiş olmasına rağmen bir türlü «Don Juan» lıktan vazgeçmek istemiyen John Barrymore yedi sekiz senelik karısı filim artisti Dolores Costello'dan ayrılır ayrılmaz Elaine Barrie isminde genc bir artistle nişanlanmış ve akabinde de evlenmişti. Fakat bu yeni karı koca ancak iki ay sükûnet ve saadet içinde yaşıyabildiler. Kadın evlendiklerinin 68 inci günü evden kaçıp gitti ve John'un aleyhine açtığı boşanma davasında ondan haftada 60 bin Fransız frangı nafaka talep etti. Çok para doğrusu! Amma sinema yıldızlarına göre değil!

Hususile Amerikadaki yıldızlar, gerek erkek, gerek kadın olsun müthiş kazanıyorlar. Senede milyonlarca dolar alıyorlar. Fakat kadınlarınki süse, püse gidiyor, içlerinde ekonomi yapıp kara gün için ak akçe saklıyanlar yüzde otuzu geçmiyor.. Erkeklerin kazancları ise işte böyle kadınların uğrunda sarfediliyor. Zavallı Şarlo altı kere evlendi amma, bu izdivacların her biri ona birer, ikişer milyon dolara mal oldu. Dördüncü karısı Rita Grey'e iki çocuğu için hâlâ senede 80 bin dolar nafaka veriyor! Birçok filmlerin pahalıya mal olmasının sebebi de muhakkak ki kadın artistlerin süse ve şatafata, erkek artistlerin ise kadınlara para yetiştirememelerinden neş'et ediyor.

İhtiyacları arttıkça fazla para istiyorlar. Bir kere de halka kendilerini sevdirdiler mi, filim âmilleri onların bu yüksekten atışlarına boyun iğmekten başka çare bulamıyorlar.

Eğer John Barrymore hâlâ bir zamanki gibi zafer devrelerinde olsaydı, şüphesiz haftada 60 bin frank nafaka vermek ona vız gelir, kaçan karısına da minnet etmez, bir başkasını bulurdu. Fakat mesele hiç de öyle değil. Hazıra dağlar dayanmaz! John bugün eski birikmiş paralarının faizile geçiniyor. Sermayeden yemek hiç de işine gelmiyor, ona filim çevirtmek de kimsenin aklından geçmiyor.. Binaenaleyh araya mutavassıtlar koyarak Elaine Barrie ile barışmış ve bu ayrılıp birleşme kendilerine reklâm olduğu için derhal United Artistten karı koca bir kordelâda oynamaları için hemen kendilerine bir teklif vâki olmuştur.

Hem ziyaret hem ticaret vezninde hem rezalet, hem ticaret işte buna derler!

Bir iki satırla

★ Birkaç sene evvel gösterilip dünyanın her tarafında büyük rağbet kazanan «Mektebli Kızlar» filminin yakında fransızca kopyası yapılacaktır. Rejisörü ve artistleri henüz seçilmemiştir.

★ Fransız muharriri Pierre Mac Orlan'ın eserinden iktibas edilerek «Sisler Rıhtımı» isminde bir filim çevrilecektir. Bu kordelâda başrolü Jean Gabin oynıyacaktır.

★ Fransızca Paris - Soir gazetesinden tefrika edilmiş olan «Maximlien'in Meksika Maceraları» namındaki eserden Fransız sahne vazıı Marcel l'Herbier bir filim vücude getirecektir.

★ René Lefevre, Suzat Mais, Suzanne Dehelly «Aşk Yolu» isminde bir kordelâ yapacaklardır. Rejiyi Eugène Deslaw idare edecektir.

★ «Açlık» namındaki meşhur romandan bir filim yapılacaktır. Senaryoyu Rian O'Flaherty hazırlamaktadır. Macera Antil adalarında geçmektedir.

★ Fransadaki tanınmış rejisörlerden Leopold Gomez yakında «Afrika Faciası» isminde bir filim çevirecektir. Senaryoyu bizzat kendisi hazırlamıştır.

★ Tolstoi'nin meşhur eseri «Harb ve Sulh» tan iktibas edilerek bir filim vücude getirilmek üzeredir.

★ Tanınmış rejisörlerden Siodmak, Mollenard isminde bir filim vücude getirecektir. Bu kordelâda başrolü Harry Baur oynıyacaktır.

★ Amerkada yeni ve mühim bir sinema şirketi kurulmuştur. Adı «Grand National» dır. Avrupanın muhtelif memleketlerinde mümessillikler tesis etmek üzeredir.

★ Robert Taylor'un geçenlerde İngiliz gazetecilerine verdiği beyanatta yegâne kadın arkadaşım diye bahsettiği «Barbara Stanwick» le gizlice nişanlandığı hakkında bir rivayet deveran etmektedir.

★ Amerikada Charle Boyer'ye Norma Shearer'in çevireceği Marie Antoinette filminde On Altıncı Louis rolünü oynaması teklif edilmişse de artist reddetmiştir. Onun yerine İngiltereden «Dusseldorf Vampiri» kordelâsının kahramanı Petere Lorre'un getirilmesine karar verilmiştir.

Bursa bisikletçileri tura çıkıyorlar

Bursa (Hususî) — Geçen sene garbî Anadoluyu ve Marmara havalisini bisikletlerile dolaşan Acar İdman Yurdu bisikletçileri bu sene de dörder kişilik iki takım halinde iki büyük tura çıkmaktadırlar. Büyükler takımına dahil olan Bekir, Faruk, Hikmet ve Hüsameddin Marmara havalisinde (1200) kilometro yapacaklardır. Eylûl birde yola çıkmışlardır. Seyahatleri 21 gün sonra bitecektir.

Halkevi namına yaptıkları bu seyahat esnasında bisikletçilerimiz gittikleri yerlerin Halkevleri tarafından misafir edileceklerdir ve büyük merkezlerde birer bisiklet teşvik müsabakası yapacaklardır.

Büyükler takımı Bursa - Bandırma - M. Kemalpaşa - Balıkesir - Balya - Çanakkale - Gelibolu - Keşan - Uzunköprü - Edirne - Kırklareli - Lülebur - gaz - Çorlu - Silivri - İstanbul - İzmit - Karamürsel ve Yalova tarikile Bursaya döneceklerdir.

Küçükler takımına dahil Said, Kemal, İsmail ve Sadeddin de orta Anadolu turuna çıkacaklardır.

Bu ikinci grup evvelâ Ankaraya gidecek, sonra İstanbula uğrıyarak Bursaya dönecektir. Katedecekleri mesafe 1000 kilometrodur.

İkinci grup 12 eylûlde yola çıkacak ve 16 gün sonra Bursaya dönmüş bulunacaktır.

RADYO

Bu akşamki program

İSTANBUL:
12,30 plâkla Türk musikisi - 12,50 havadis - 13,00 Beyoğlu Halkevi gösterit kolu tarafından bir temsil - 14,00 SON - 16,30 Taksim stadından naklen. Pire muhtelitile muhtelit takımımız maçı - 18,30 plâkla dans musikisi - 19,30 konferans: Selim Sırrı Tarcan Ordu saylavı (Finlândiyada bir gezinti) - 20,00 Müzeyyen ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları - 20,30 Ömer Rıza tarafından arabca söylev - 20,45 Muzaffer tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. (Saat ayarı) - 21,15 ORKESTRA - 22,15 Ajans ve Borsa haberleri ve ertesi günün programı - 22,30 plâkla sololar, opera ve operet parçaları - 23,00 SON.

VİYANA:
17,50 MUSİKİ VE ŞAN - 18,20 karışık yayın - 20,35 ŞAN KONSERİ - 21,05 MUSİKİ VE ŞAN - 21,35 ULUSAL MUSİKİ - 22,35 karışık yayın - 23,35 DANS MUSİKİSİ.

BERLİN:
17,05 MUSİKİ - 19,05 ORKESTRA KONSERİ - 20,05 devlet yayını - 20,20 VALS MELODİLERİ - 21,05 eğlenceli konser - 23,05 hava, haberler, spor - 23,35 gramofon - 23,50 dans havaları.

PEŞTE:
18,05 ŞAN KONSERİ - 19,05 konuşma - 19,35 ÇİNGENE ORKESTRASI - 20,20 eğlenceli yayın - 20,35 caz musikisi - 21,05 spor - 21,15 MUSİKİ VE ŞAN - 22,35 ORKESTRA KONSERİ - 23,35 cazband takımı - 1,10 son haberler.

BÜKREŞ:
19,05 ORKESTRA KONSERİ - 20,35 konferans - 20,55 ŞAN KONSERİ - 21,20 akşam konseri - 22,35 hava, haberler, spor - 23 gramofon.

BELGRAD:
18,05 halk melodileri - 19,05 ŞARKILAR - 19,25 gramofon, ulusal yayın - 20,55 KONSER - 21,45 haberler, halk şarkıları, gramofon, haberler - 23,20 MUSİKİ - 24,05 gramofon.

LONDRA:
18,05 SALON ORKESTRASI - 18,45 KARIŞIK MUSİKİ - 19,20 kıraat - 19,55 NEFESLİ SAZLAR KONSERİ - 21 karışık yayın - 22,10 ORKESTRA KONSERİ - 23,15 konuşma, son.

PARİS [P.T.T.]:
18,05 ORKESTRA KONSERİ - 19,35 gramofon, haberler - 21,05 karışık yayın - 22,05 Paristeki Alman san'at sergisi münasebetile Alman musikisi, haberler, hava.

ROMA:
18,05 spor - 18,20 SENFONİK KONSER - 19,50 karışık yayın - 20,50 spor, KARIŞIK MUSİKİ - 21,15 haberler ve saire, konferans - 21,45 karışık musiki.

NÖBETÇİ ECZANELER

Bu akşam şehrin muhtelif semtlerinde nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Eminönünde (A. Minasyan), Beyazıtda (Asador), Küçükpazarda (Necati Ahmed), Eyübsultanda (Mustafa Arif), Şehremininde (Nâzım Sadık), Karagümrükte (Kemal), Aksarayda (Şeref), Şehzadebaşında (Üniversite), Alemdarda (Ali Rıza), Fenerde (Vitali), Samatyada (Rıdvan), Bakırköyde (Hilâl).

Beyoğlu cihetindekiler:
İstiklâl caddesinde (Kanzuk), Daire tramvay durağında (Güneş), Galatada Topçular caddesinde (Sporidis), Taksimde (Nizameddin), Tarlabaşında (Nihad), Şişli Halâskârgazi caddesinde (Halk).

Üsküdar, Kadıköy ve Adalardakiler:
Üsküdarda İskelede (Merkez), Kadıköyünde Söğüdlüçeşme caddesinde (Arman Hulûsi), Büyükadada (Halk), Heybelide (Tanaş).

İRTİHAL

Eski Sadırazam merhum Halil Rifat Paşa kızı ve mülga Âyan azasından merhum Şükrü Paşa haremi Bayan Nühbe irtihal etmiştir. Cenazesi bugün 5 eylûl 937 pazar günü saat 11,50 de Erenköy İstasyon civarında Tellikavak sokağında 26 numaralı köşkten kaldırılarak Erenköy İstasyonunda Zihni Paşa camisinde namazı kılındıktan sonra Sahraviicedid mezarlığına defnedilecektir. Allahtan rahmet dileriz.

Köprüden saat 11 de vapur vardır.

ERTUĞRUL SADİ TEK
TAT
Bu gece (Beylerbeyi)
Pazartesi (Bebek)
Salı (Suadiye)
Çarşamba (Büyükada)
tiyatrolarında
İPEK
SİNEMASI
10 Eylûl
Cuma akşamı yeni sinema mevsimine başlıyor
ilk programda :
BEYAZ KADIN TİCARETİ
Fransızca sözlü büyük aşk heyecan ve macera filmi
Ayrıca :
Şanlı ordumuzun
Trakya Manevraları
Türkçe sözlü büyük film

PAZARDAN PAZARA

Çifte tedrisat - Dostane muharebe - Frenk bastonu - Radyoda hitabet - Suyun içinden çıkacak yangın

Çifte tedrisat

Okumak istiyen çok ve mekteb az olduğu için, Maarif Vekâleti bir «çifte tedrisat» usulü ihdas etmiş: Bir mektebde öğleye kadar bir kısım talebe, öğleden sonra da başka bir kısım talebe ders görecekler. Böylece ayni bina, ayni idare, ayni vasıtalar, ayni tedris ve terbiye kadrosu içinde iki misli talebe yetişecek.

Bu usul, sinemaların «matine» sistemlerini hatırlatıyor. Mekteblere bazı günler akşam kursları da ilâve edilirse, o günlerde kapıya şöyle bir levha asılabilir: «Bugün üç matine var!»

Dostane muharebe

Harblerde birbirlerini boğazlıyan devletlerin, sulh olduktan kısa bir zaman sonra kucaklaşarak dostluk muahedeleri akdetmeleri, Ummî Harbdenberi pek sık görülen siyasî manzaralardan biridir. Fakat birbirile harb halinde bulunan milletlerin dostluktan bahsetmeleri ilk defa görülüyor: Japon Hariciye Nazırı, Çinle dostluklarının hatıralarını yadetmiş ve Japonyanın anlaşmıya hazır olduğunu söylemiş.

Anlaşmıya ne lüzum var? Ahbabca, kardeşçe, öpüşe koklaşa harbe devam ederler ve siyasî edebiyata yeni bir fasıl ilâve edilmiş olur: «Dostane muharebe!»

Frenk bastonu

Cumhuriyette millî musikimizin artık tamamile meyhaneye düşmesine esef eden birkaç yazı yazdık. Meslektaşımız Hakkı Süha Gezgin de bu mevzuda güzel bir hassasiyet gösterdi. Buna genc bir bestekârımız ve tanburîmiz cevab vermiş. Bakınız ne diyor:

«Musikimizi meyhane musikisinden kurtaralım ne demektir? Bunu bir türlü anlamıyorum. Yani herkesi frenk bastonu yutmuş gibi dimdik, camide vaız dinler gibi görmek mi istiyorlar? Neden içki ile musiki dinlenmesin? Siz içmeden dinlemek istiyorsanız, içmeyin ve dinleyin!»

Bu zavallı genc bestekâr arkadaş, dünyanın herhangi bir medenî memleketinde konser verilen yerlerden birinin kapısından bir kere bakmış olsaydı, içerideki insanların camide vaız dinliyenlerimizden çok daha büyük bir ciddiyet içinde oturduklarını görürdü.

İşte güzel san'atlar karşısında, bir ibadet huşuile herkesi dimdik durduran o frenk bastonu bugünkü medeniyetin sihirli değneğidir. San'atı sevenlerin değil, hatta alelâde terbiyeli adamların hepsi, onun insan vücudüne verdiği intizama ve disipline sahibdirler. Bunu bir bestekâr bile anlamazsa, rakı içerek, çatır çutur fıstık yiyerek, yanındakiyle ve yüksek sesle sohbet ederek, «Ah!.. Ooof!..» çekerek, göğsünü döverek, parmaklarını şıkırdatarak, ayağını yere vurarak onu dinliyenler bütün taşkınlıklarında mazurdurlar. Çünkü öyle bestekâr ancak böyle dinlenir!

Radyoda hitabet

Radyoda söylenen sözlerin çoğunda, bazı konferansçılar, ağızlarından çıkan her kelimenin son hecesini uzatmak itiyadındadırlar. Meselâ şöyle bir cümle söyliyecekler: «Bugün, vatanın her köşesinde, büyük, küçük herkes her işin başı sağlık olduğunu anlamağa başlamıştır.» Bu basit cümle, konferansçının ağzında macun şekeri gibi uzaya uzaya şu hale geliyor: «Bugün...ün, vatanı...ı...n her köşesinde...e...e, büyü...ük, küçü...ü...ük, herke...e...s, her işi...i...n başı sağlı...ı...ık olduğunu anlamıya...a...a... başlamıştır.»

Biz de sesimizi Radyo İdaresine işitirmek için ayni tecvidle şunları söylemek istiyoruz: «Allah aşkına...a...a...a, yeter artı...ı...k, biraz lâkırdı...ı...ı, söylemesini...i...i... bilenleri mikrofo...o...n başına...a...a getiriniz, ama...a...an, el'ama...a...an!»

Suyun içinden çıkacak yangın

İspanya yangınından sıçrıyan kıvılcımların nerelerini tutuşturacağını merak etmiyen yoktu. Şimdi bu kıvılcımların çoğu Akdeniz üstüne düşüyor: «İhtimaldir padişahım, belki derya tutuşa!» denizaltı gemilerinin de faaliyetine bakılırsa Avrupayı ateşe verecek yangının Akdenizden çıkması beklenebilir: Hem de suyun içinden!

SERVER BEDİ

İzmir paraşüt kulesinde atlama tecrübeleri

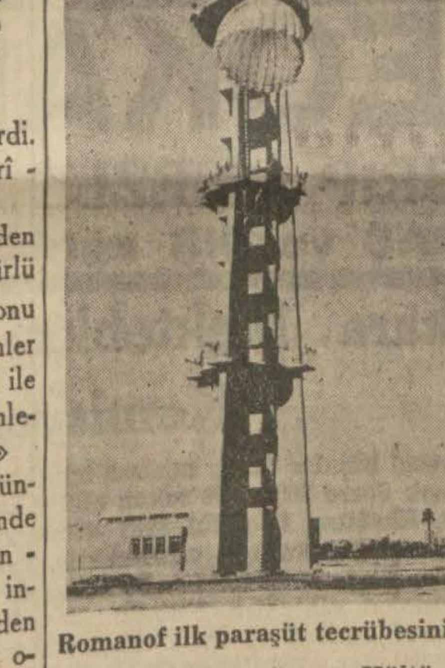

Romanof ilk paraşüt tecrübesini yapıyor

İzmir (Hususî) — Kültürparktaki paraşüt kulesinde, Rus mütehassısı Romanof ve Türkkuşu muallimlerinden Abdurrahmanın ilk atlama tecrübelerini yaptıklarını bildirmiştim. Hava sporuna günden güne alâkası artan İzmir genclerinin, bugünlerde paraşütle bu zevklerini ve ihtiyaclarını tatmine çalışacakları muhakkaktır. Kulenin, şimdilik yalnız bir cephesinden atlatılmaktadır. Paraşüt, tepeden yere kadar indirilen çelik bir tele iliştirilmek suretile her hangi bir rüzgâr esişinde paraşütün bu mevkiden ayrılarak ilerilere düşmesi ihtimali giderilmiştir. Atlayıcılar 45 - 80 kilo olacaklardır.

İktısadî hareketler

İktısad Vekilinin izahatından sonra

İktısad Vekili Celâl Bayarın - tam bir Cumhuriyet Vekiline yakışır bir açıklıkla - dış ticaretimizin bugünkü vaziyeti, bilhassa klering hesabları hakkında verdiği ve dün gazetelerde çıkan izahatı piyasada büyük ve müsbet bir tesir uyandırmıştır. Vekilin, Almanyada kalan bloke paralarla Almanyadaki ticaret müzakerelerine dair olan izahatı bu hususta yer bulmuş olan bir takım müphem ve yanlış kanaatlerin değişmesini temin etmiştir. Celâl Bayarın da beyanatının başlangıcında işaret ettiği gibi, piyasanın ve vatandaşların ihracat mevsiminin başında dış ticaretimizin içinde bulunduğu vaziyeti yakından bilmelerine ihtiyac bulunuyordu. Bu itibarla verilen izahatın tam zamanında ve yerinde olduğunu kaydetmek lâzımdır.

Öyle görülüyor ki alâkadarlar izahatın en ziyade Almanyadaki bloke paralara müteallik kısmı üzerinde durmaktadırlar. Çünkü Vekilin de pek açık olarak söylediği veçhile Almanyada bulunan 38 milyon küsur liralık bloke Türk parası Türk ihracatçısının ve Türk köylüsünün santimine kadar, derece derece alâkadar bulunduğu bir paradır. Bugünkü tediye şartları içinde hiç de istisgar edilemiyecek olan bu yekûnun memlekette Almanyaca veresiye satılmış 34 milyon liralık mallarla karşılaşmakta bulunuşu haberi müsaid bir havanın esmesini temin etmiştir. Celâl Bayarın, Berlinde devam edilmekte olan ticaret anlaşması müzakerelerinin son safhaya gelmiş olduğu hakkındaki sözleri de ayrı bir ehemmiyetle telâkki edilmiştir.

F. G.

Haydarpaşa lisesi

Henüz üçüncü ders yılını bitirmiş olan Haydarpaşa Lisesi, kıymetli müdürü Saffet Şavlının ve mesai arkadaşlarının yorulmak bilmez gayretlerile günden güne tekâmül etmektedir. Bu tam teşkilâtlı leylî ve neharî lisenin talebesi geçen sene 2100 ü geçmiştir.

Haydarpaşa Lisesi, memlekete birinci ders yılında 116, ikinci sene 189 ve geçen ders yılı sonunda 171 mezun vermiştir. Bu üç sene zarfında ayrıca 334 çocuk da lisenin orta kısmından şehadetname almıştır.

Haydarpaşa Lisesinde leylî talebe ücreti 200 liradır ve üç taksitle ödenir. Memur çocuklarına yüzde on ve yüzde on beş tenzilât yapılır.

Haydarpaşa Lisesi, ahiren 1936-1937 albümünü neşretmiştir. Mekteb binasına, öğretmen ve idare heyetlerine, talebeye, spor ve askerî kamp hayatına, izciliğe aid resimler, Haydarpaşa Lisesinin nasıl güzide bir irfan yurdu olduğunu göstermektedir. Bu genc lisenin memleketimizin irfan hayatına daha büyük hizmetlerde bulunmasını temenni ederiz.

İnhisarların incir ve üzüm mubayaası

İzmir (Hususî) — İnhisarlar idaresinin piyasaya girmesile incir fiatı yükselmeğe başlamıştır. Bilhassa aşağı cins incir satışı hararetlidir. İnhisarlar idaresi memurları, incir mıntakalarında mubayaat yapmaktadırlar. Bu yükseliş emniyetlidir. Çünkü idarenin, hurda ihtiyacı fazladır. Keza üzüm satışlarında da bir kımıldama görülmüştür. İnhisarlar idaresi, şarablık olmak üzere ayrıca 600 bin kilo üzüm almıştır.

Terbiye bahisleri

İdeal bir spor kulübünde neler gördüm, neler dinledim?

Yazan: Selim Sırrı Tarcan

— 2 *] —

Genc arkadaşlarla kütübhane odasına girdik. Ben hemen sordum: Kulübünüzün varidatı nereden?

Reis tereddüd etmeden küçük bir ceb defteri çıkardı ve bana:

Beş muhtelif spor şubemizin 315 azası var. İlk senesi her aza haftada on kuruş veriyordu. Böylece sene sonunda 1,500 liramız oldu. Bir yıllık mesai neticemizi hükûmete tekmil teferruatile bildirdik. Bir müfettiş geldi, hesablarımıza, işimize, mesaimize baktı ve bize kasamızda azanın aidatile biriken paranın miktarına yüzde yirmi bir yardım yapılmasına delâlet etti. Azalardan teberruatta bulunanlar da var.

— Kütübhanenizde ne gibi eserler var?

Üç sene zarfında spor pedagojisi, spor psikolojisi, beden terbiyesi, hıfzısıhhat ve muhtelif sporların tekniği hakkında fransızca, ingilizce, almanca yazılmış eserlerden 1,200 tane getirttik. Türkçe yazılmış olanları da tedarik ettik. Kitablarımızın çoğu Belçika ve Fransadaki doktorların ve mütehassısların eserleridir. Kütübhaneye her aza senede bir kitab hediye etmekle mükelleftir.

Fransadan dört, Belçikadan iki, İngiltereden bir, Almanyadan bir, haftalık ve aylık mecmualara aboneyiz. Bizde çıkanları da alıyoruz.

— Aza olmak için genclerde ne gibi şartlar arıyorsunuz?

— On sekiz yaşını bitirmiş olmak, üniversite veya yüksek mekteblerde talebe olmak veya bu müesseselerden mezun olup bir iş sahibi olmak. İçki içmemek ve bir centilmen olmak.

— Kulübünüzde hangi sporlar vardır?

— Futbol, yüzme ve atletik sporlar.

— Gencler sıhhî bir kontrola tâbi midirler?

Reis güldü, «Onu da doktor Basri anlatsın» dedi.

Doktor şunları söyledi:

— Kulübe yazılmak istiyen genci uzunuzadıya muayene ederim ve sonra kendisine üç muhtelif şubeden hangisine devam ederse iyi netice alabileceğini söylerim.

Her azanın cebinde sıhhat fişlerini ihtiva eden bir karnesi vardır. Orada spor yapmadan, yaptıktan sonra ve bir müddet istirahatten sonra kalb ve rielerinin muayene neticesi yazılıdır. Ondan başka üç aydabir her sporcu umumî bir muayeneden geçer. Onlar da kaydedilir. dedi ve bana bu defterlerin bir örneğini gösterdi.

— Ya jimnastik, dedim?

Reis: «Onu da Şahiner anlatsın» dedi.

Şahiner anlattı:

«Her sporun icab ettirdiği ekzersisleri yaptırmadan evvel, fennî ve terbiyevî İsveç usulünden bir kısım hareketleri hep birlikte bahçede yaparlar, sonra ihtisas talimlerine geçeriz. Haftanın üç gününde sabahları, üç gününde akşamüzeri çalışırız. Sabah gelemiyenler akşam gelirler. Dersler kırk beş dakika devam eder. Dersten sonra duş yapmak mecburidir.»

— Konferansları ne vakit verirler ve kimler verir? dedim.

— Her hafta cumartesi akşamları saat 9 dan 10 a kadar kulübümüzde bir konferans verilir, böylece bir sene içinde azalara 54 konferans dinletebiliyoruz. Teknik konferansları biz beşimiz veriyoruz. Bazan azalardan da veren oluyor. Bir sene zarfında haricden tabib, terbiyeci ve ruhiyatçılardan onunu davet ediyoruz. Geçen hafta memleketin tanınmış profesörlerinden birini spor psikolojisi hakkında bir musahabe yapmak üzere davet ettik. Kendisine son derece minnettar kaldık.

Son bir sual daha sormak istedim:

— Neden 18 yaşından küçükleri kulübünüze almıyorsunuz?

— Böyle bir sualin sizden sadır olacağını ummazdım. Biz ne olursa olsun maçları kazanalım veya yarışlarda birinci gelelim fikrinde değiliz. Biz sporu sıhhate ve uzun ömüre yardım eden bir vasıta biliyoruz. Henüz vücudleri teşekkül devrinde olan çocukları bir heves, bir arzu, bir hırs uğruna ruhan ve bedenen sakatlamaktan ve onları genc yaşlarında çürüğe çıkarmaktan korkuyoruz, dedi.

Bu beş kıymetli münevver Türk sporcusuna teşekkür edip ayrıldım. Sokakta yürürken muttasıl tekrarlıyordum:

İdeal bir spor kulübü! İdeal bir spor kulübü!

SELİM SIRRI TARCAN

(*) İlk yazı 19 ağustos tarihli sayımızda çıkmıştır.

Himalaya dağlarını aşan tayyare

52 J U tipinde bir Alman tayyaresi ilk defa olarak Himalâyanın şimal kısmındaki yüksek Pamir dağlarını aşarak Çine gitmiştir. Alman tayyaresinin takib ettiği yolun, şimdiye kadar Hindistandan geçen hava yolundan 2000 kilometro kısa olması Uzakşarkı Avrupaya biraz daha yaklaştırmaktadır.

Resmimiz, ilk defa Himalaya dağlarını aşan Alman tayyaresini Efgan payıtahtındaki tayyare istasyonunda dururken göstermektedir.

Köşe Penceresinden

Faydasız bilgiler

Orta tahsil görmekte olan bir okuyucu, kamerî ayların nasıl bir mana ifade ettiklerini soruyor ve mektubunun sonunu da şu cümle ile bitiriyor: «Herşeyin ilmi cehlinden evlâdır derler. Ben de artık kullanılmamalarına rağmen muharremin, saferin, rebiülevvelin ve sairenin neye delâlet ettiklerini anlamak istedim.»

Genc okuyucumuz mart, nisan, mayıs, haziran, temmuz, ağustos, eylûl, teşrin, kânun, şubat gibi ay isimlerinden bir kısmının lâtinceden, bir kısmının süryaniceden alınmasındaki sebebleri ve onlardaki manaları inceledikten sonra kamerî ay isimleri üzerinde duruyorsa hayli kitab karıştırmış ve hayli zahmet çekmiş olacak. Ben işte bu zahmete saygı göstererek suale cevab veriyorum:

Kamerî ay isimleri islâmiyetten önce konulmuştur. Cahiliyet devri denilen o yıllarda Arablar, gazveyi, yani kabilelerin birbirlerine akın etmelerini yılın dört ayında haram sayıyorlardı. Muharrem, işte o aylardan biridir ve bu mana ile ad olmuştur. Fakat Arablar, evvelce başlanılmış bir akını yarıda bırakmamak için bazan muharrem ayına aid memnuiyeti safer ayına geçirirler ve muharremde kılıc kılıca gelirlerdi.

Safer, sufret ve ısfırar gibi lûgatlerin de aslı olup sarılık manasına gelen bir kelimedir. Kamerî aylardan birine safer denmesi gene cahiliyet devrinde ve o ay içinde çıkan bir veba hastalığının yüzleri sarartmış olmasındandır.

Rebiülevvelle rebiülâhir yerine daha önce rebiüşşühur ve rebiülezmine isimleri kullanılırdı: Birinci ve ikinci bahar manaları kasdolunarak.

Osmanlı diline cümaz diye geçen cümadiyelevvel ve cümadiyelâhir, isimleri tesbit olunurken o aylar kışa tesadüf etmiş ve sular donmuştu.

Receb, birşeyden korkup ona hürmet göstermek manasına gelir. Cahiliyet devrinde recebin rasgeldiği ay, tahrime dahil dört aydan biriydi ve Arablar o aya son derece hürmet ederlerdi, bu yüzden isimlerin konulması sırasında kendisine receb adı verildi.

Şaban, şubeden ve teşaupdan müştaktır. Cahiliyet devri Arabları bu ismi taşıyan ay içinde harb için dağılageldiklerinden ilham alarak ayı o suretle adlandırmışlardır.

Ramazanda sıcaklık mefhumu vardır. Ay isimleri konulurken bu mefhum gözönünde tutulmuştur. Şevvalin bir aya ad olması o ay içinde develerin gebe kaldıklarını anlatmak için kuyruklarını yukarı kaldırmalarındandır. Kelimenin lûgat itibarile de manası budur.

Zilka'de, tahrime dahil ayların birincisidir. Bu ayda harbden, kavgadan el çekildiği ve zilhiccede de hac yapıldığı münasebetile o isimler kullanılmıştır.

Şimdi genc okuyucumuzun şu gereksiz merakı mazur göstermek kasdile ileri sürdüğü düstura geçiyorum. Atalarımız, ilmin ihmal olunduğu devirlerde gencleri okumağa, öğrenmeğe sevk için «herşeyin ilmi cehlinden evlâdır» demişlerdi. Bugün o düsturun kıymeti kalmamıştır. Artık cahile - ferd veya cemiyet halinde - hayat hakkı yoktur. Faydasız bilgileri - kıymetini kaybeden o düstura uyup - elde etmek boş yere yorulmaktır. Bunun bir misalini şu sual ve cevabla işte biz veriyoruz ve manasız bir mevzu üzerinde durmak beyhude yorulmuş bulunuyoruz.

M. TURHAN TAN

Edebî tefrika : 62

DAĞ RÜZGÂRLARI

Yazan : Mahmud Yesari

Melike, bazı sabahlar, kocasına nazlanmak ister, yalvarırdı:

— Ne olur, bugün biraz geç git!

Şekib, karısını alnından öper:

— Çok işim var, sevgilim, derdi. Geç kalırsam olmaz.

Melike, birden mahmurluktan uyanır, neşesi kaçar, kalkardı.

Melike, gene sessizce odaya girmişti; Şekib, hâlâ uyuyordu. Genc kadın, şezlonga oturdu, paltosuna sarındı, kocasının uyanmasını bekledi.

Şekib, o gece uykusuz kalmış değildi; pek de yogun sayılmazdı. Fakat, erken kalkmağa alışmış bir adamın, saat dokuza geldiği halde, tatlı bir yorgunlukla uyuması, biraz garibdi. Şekib, ya bir, hatta birkaç gece evvelinden uykusuzdu; yahud, karısı sanatoryoma gidelidenberi, geç kalkmağa alışmıştı.

Melike, dirsekleri dizlerine, çenesi yumruklarına dayalı, gözlerini ayırmadan, mışıl mışıl uyuyan kocasına bakıyordu.

Nişte, bir an bile düşünmemişti. Gece, bazan, Şekib, ya gelmiyor... [sic: see below]

ederek dışarıda geceliyor, demekti. İkinci ihtimali düşününce, Melike, bunu affedecek, hoş görecek gibi oluyordu.

İkinci ihtimal, Melikenin bütün şüphelerinden, aklına gelebilecek bütün zanlardan, ihtimallerden daha korkuncdu: Kocası, sabahları işini bahane ederek erkenden kalkıp kaçıyordu.

Melike, buna inanmamak istiyordu; boğazı yanmağa başlamıştı; boynunu tırnaklarile yırtmak, paralamak hırsile parmaklarını sıktı; bağırmamak için, yumruğunu ısırdı.

Hayır! Bu şüphelerin, zanların, ihtimallerin, hiçbirisi doğru değildi, doğru olamazdı.

Fakat, bütün bunlar vehim de olsalar, mademki akla geliyordu, gelebiliyordu, demek ki havada bunları yaratabilecek zerreler vardı.

Yalnız evi değil, evinin içi de değişmişti. Melike, bunu, tabiî görmeğe çalışmıştı. Kendi, orada, ruhu, vücudü istihaleler geçirirken, hiç durmadan, akıp giden gün, zaman seline, buradakiler mi dayanacaktı?

Melike, kendini heyecana kaptırınca birşey kazanamıyacağını ve hep kaybedeceğini hemen anlamıştı. Artık sinirleri zayıf değildi; heyecanlar, onu kolay sarsamıyordu. Kocası, kaynanası, ondaki bu değişikliğin derecesini bilmedikleri, ve ölçemiyecekleri için, genc kadının sakin görünüşüne aldanıyor ve aldanacaklardı.

Melike, vaziyeti bütün çıplaklığile gözlerinin önünde tutuyordu. Eski yuvasını, o yuvanın ılıklığını, kokusunu kaybetmişti. Fakat bu kaybın çevresini anlamak lâzımdı; ne kaybetmişti? Ve daha, ne kaybedebilirdi?

Tatlı tatlı mışıldıyarak uyuyan kocasına, içi yanarak baktı. Şekibin suçu yoktu. O, çocukluktanberi körkörüne itaat etmeğe alıştığı annesinin, tekrar tesiri, hakimiyeti altına girmişti. Melike, kaynanasının telkin kuvvetine hayrandı; ihtiyar kadın, herhangi bir fikri, doğrudan doğruya telkin etmiyor, çapraşık yollardan gidiyor, hatta itiraz eder görünüyor, sırasına göre darılıyor, ağlıyor, hırçınlaşıyor, ve bütün mücadeleler arasında, kendi fikrini kabul ettirmiş oluyordu. Annesinin zekâsına, doğru düşünüşüne Şekibin o kadar emniyeti vardı ki vak'alar, hâdiseler bile bu inanışı sarsamamıştı.

Annesi, Şekibe, zengin kız alacaktı. Halbuki Melike, fakirdi. İhtiyar kadın, bunu affedemiyordu; Melike, hastaneye gidince, meydan, ona kalmıştı; o; bundan istifade etmiyecek miydi? Deli, arsız kızı alması da, belki, uzun uzun düşünülmüş taşınılmış, en ince noktalarına kadar hesab edilmiş bir plânın yedek kısımlarından biriydi.

Melike, uyumuyordu; kaybettiklerini düşünecek sıra olmadığını da anlamıştı, elinde kalanları kaybetmiyecekti.

Kocasını uyandırmadan, ayaklarının ucuna basarak odadan çıktı, aşağıya, yemek odasına indi.

Hizmetçi Huriye, Melikeyi görünce gözlerini açarak şaşkınlıkla sevinc arası bir sırıtışla bağırdı:

— Küçük hanım, neye indiniz? Seslenevdiniz, kahvaltınızı yukarı getirirdim.

Melike, gülümsiyerek sofranın başına oturmuştu:

— Kocam, daha uyuyor...

Genc kadın, kahvaltı ederken, Huriye, kâh ellerini, bileklerini tırnaklıyarak, kâh saçını kaşıyarak, sanatoryom hakkında sualler soruyor, onun cevab vermesini beklemiyor; kendi duyduklarından, bildiklerinden, hatıralarından bahsediyor; arada bir elile ağzını kapıyarak yılışık yılışık gülüyor; ölüm, hastalık, yahud bir kötülük lâkırdısı geçince, hırkasının yakasını ısırıyordu. Melike, onun lâkırdıklarından bir tek netice çıkarmıştı; bu kız, göründüğü gibi, sadece «deli» değildi; onun hayvanî bir zekâsı vardı. Hayat, hâdiseler, bulunduğu değişik muhitler, bu hayvanî zekâyı işlemişti.

Kaynanasının, bu kıza ehemmiyet verişindeki sebebi, yavaş yavaş anlıyordu.

Kahvaltıdan sonra Melike, bahçe üstündeki odaya geçti, kaynanası, gözlüklerini takmış, gazete okuyordu.

— Şekib, daha kalkmadı mı, kızım?

— Hayır. Uyuyor... Uyandırmağa da kıyamadım.

— Saat, epey geç oldu. Bugün işi yok mu acaba?

Melike, hiç sükûnunu bozmuyordu:

— Eğer erken işi olsaydı, davranır kalkardı. Eskidenberi böyledir, işi olmayınca, ballanmayı sever.

İhtiyar kadın, sesini çıkarmadı. Melike, bahçedeki sarkık dallı küçük çam ağacına bakıyordu.

Çok geçmedi, merdivende bir ayak sesi oldu, ve biraz sonra kapı açıldı, Şekib girdi:

— Melike, neye uyandırmadın beni? Saat ona geliyor.

Genc kadın, güldü:

— Öyle tatlı uyuyordun ki...

— Eğer Huriye gelip seslenmemiş olsaydı, daha da uyuyacaktım.

Melikenin damarlarına iğneler saplanıvermişti. Melike, kahvaltı ettikten sonra Huriye, mutfağa girmişti. Ne vakit yukarı çıkmış da, Şekibi uyandırmıştı?

Aşağı katta, topuklarını vurarak yürüdüğü duyulan deli, savruk kızın sessizce yukarı çıkması, Melikeyi şaşırtmamış, korkutmuştu; içinden:

— Anlamıyorum... Anlamıyorum... diyordu.

Şekib, kahvaltı ederken, Melike, karşısına oturmuştu:

— Bugün işine geç mi kaldın, kocacığım?

Kocası, müphem, kararsız bir şekilde cevab verdi:

— Yok.. Mühim, acele bir iş de yok..

Melike, nazlanır gibi ona sokulmuştu:

— Eskiden olsaydı, bu sabah erken mi kalkacaksın? Yarın, mühim işlerin var mı diye sorardım. Fakat aylardanberi bu itiyadları kaybettim, sevgilim. Sen de bir şey söylemedin. Bıraktım, tatlı tatlı uyusun, dedim.

Şekib, havlu ile ağzını sildi, karısının çenesini okşadı:

— Bugün geç de gitsem olur.

Genc kadın, kocasına daha sokulmuştu:

— Demek ki benim talihim...

Şekib, karısının ellerini tuttu, sıktı, birden ayağa kalktı:

— Artık giyinip gideyim.

Melike, yalvarır gibi baktı:

(Arkası var)

SPOR

Futbolda hakem meselesi

Futbolün en pürüzlü bir veçhesi olan hakem meselesini mevsim başlamadan kökünden halletmek lâzımdır

İlk tecrübe devresini yaşıyan 1936 - 1937 millî küme maçları da gösterdi ki futbolun en pürüzlü bir veçhesi olan hakem meselesini henüz tamamile halletmiş değiliz. Ayni pürüz ve anlaşamamazlıklar ve bu meyanda birçok dedikoduların 1937 - 1938 futbol mevsimi zarfında da tekerrür etmesi kuvvetli bir ihtimal telâkki edilebileceğinden Federasyon yumurta kapıya gelmeden Türk futbolunun bu mühim noksanına bir çare arayıp bulmak mevkiindedir.

Bu yazıyı hakem komitesile birkaç sene uğraşmış ve bu itibarla bu işte biraz tecrübe elde etmiş bir arkadaş sıfatile Federasyona bazı tavsiyelerde bulunmayı; bu pürüzlü işin hallinde faydalı olur ümidile bir vazife telâkki ederek yazıyorum.

Herşeyden evvel şunu kabul etmelidir ki millî küme ve millî küme haricindeki maçları idare edecek olan hakemlerin bağlı oldukları hakem komitesini ihya etmek lâzımdır. Hamdi Eminin istifasından sonra uyuklar bir vaziyette kalan hakem komitesinin bugün için mevcudiyetile ademi mevcudiyeti arasında bir fark yoktur. Halbuki hakem işleri epey karışık ve matlûba muvafık şekilde halledilmesi epey vakit ve emek alan bir meseledir. Federasyonun ise bu teferrüatla; bilhassa Ankaraya nakilden sonra uğraşacak az vakti kalmıştır. Bunun içindir ki hakem komitesinin çalışır bir mekanizma haline getirilmesini lüzumlu addetmekte haklı olduğumuzu sanıyoruz.

Hakem komitesi için bundan evvelki ve nizamnamede yazılı olduğu gibi yedi azalık bir komite çoktur. Tecrübe de göstermiştir ki yedi kişiyi bir araya toplamak hayli müşkül bir iştir. Bunun için üç kişilik bir hakem komitesinin teşkil edilerek işe başladığını farzediyor ve bu komitenin faaliyetleri üzerinde şu tavsiyelerde bulunuyoruz:

1 — Komite daha şimdiden 1937 - 1938 millî küme ve bunun haricindeki maçları idare edecek hakemler üzerinde tetkiklere girişerek bunların bir listesini yapmalıdır.

2 — Önümüzdeki mevsim maçlarını idare edecek hakemleri komite eylûlün başında bir araya toplıyarak eski tecrübelere nazaran Federasyondan ne gibi dilekleri olduğunu tesbit etmelidir.

3 — Hakem komitesince ehliyeti bilinen ve 1937 - 1938 mevsimi hakemlik yapacak arkadaşlara yeniden lisans vererek bu listenin haricinde kalacak yeni heves hakemlere de bir kurs açmalıdır.

4 — Bu kursta ehliyetini isbat eden yeni heves hakemlerimizin bir sene müddetle yan hakemliklerinde staj görmelerini temin etmelidir.

5 — Hakemlik prestijini elde mevcud nizamnameyi kat'î olarak muhafaza ve hiçbir mülâhaza gözetmeden tatbik etmek de şarttır.

6 — Hakemlerin maçları nizamnamede tesbit olunmuş kıyafetle idare etmeleri hususunda da kat'î surette hareket bir vecibedir. Bunun oyuncular ve seyirciler üzerinde husule getirdiği tesiri küçük görmemek lâzımdır.

7 — Hakem raporlarının komiteye ve ajana tam olarak doldurulmuş şekilde ve maçlardan sonra nihayet 24 saat içinde tevdi olunmasını temin de şarttır.

8 — Memlekette hakemliği sporcular ve seyirciler tarafından lâyık olduğu ehemmiyette telâkki ettirmek üzere; hakemlerin futboldan anlamıyan ve garezkâr yazı yazanlar tarafından tenkidinin önüne geçilmesi de çok lüzumlu bir tedbirdir.

9 — Lisanslı hakemlerin gayrifedere futbolcuların maçlarını tazminat mukabili idare etmekte oldukları malûmdur. Bu gibi gayrifedere teşekküllerin lisanslı hakemlerimizin yardımlarından istifade etmek hususunda gösterdikleri hüsnü niyet şayanı şükrandır. Ancak böyle müracaatler doğrudan doğruya hakem komitesine yapılmalı ve hakem komitesi de gerek tazminat miktarını, gerekse maçı idare edecek hakemi seçmek hususunda salâhiyetlendirilmelidir. Aksi halde kaçamak yollu bir takım kombinezonlara tevessül edilmektedir ki çok yanlıştır.

10 — Hakemlerimizin günde bir maçtan fazla idare etmeleri doğru değildir. Geçen mevsim birkaç maçı birden ayni hakemin idare ettiği görülmüştür. Bu hususun da tashihi şarttır.

11 — 1937 - 1938 mevsimi zarfında maçları idare edecek hakemler tesbit olunduktan sonra maçlar başlamadan evvel fikstüre göre bütün bir mevsim maçları hakemlerinin evvelden tayin ve ilân olunması elzemdir.

12 — Yalnız hakemlere değil, yan hakemlerine de münasib bir tazminat verilmesi de şarttır.

Şimdilik aklıma gelen ve hakem işlerimizde âcilen alınması lâzım gelen tedbirleri şöylece yazdıktan sonra; millî maç hakemlerimize verilecek tazminatın miktarı değil de şekli üzerinde şöyle bir durmak isterim. Hiç de inkâra mecal yoktur. ki hakemlerimizden bazıları fazla maç idaresi suretile fazla tazminat alarak kendilerine bir kazanç yolu tutturmuş bulunuyorlar. Halbuki yukarıda da izah etmiş olduğumuz veçhile bir hakemin günde bir maçtan fazlasını idare etmesi hiç de doğru değildir. Bunun için ve bu zararlı rekabetin önüne geçmek üzere millî maç hakemlerile millî küme haricinde kalan takımların maçlarını idare edecek hakemlere; iki kategori üzerinden ayrı ayrı ve bütün bir mevsime şamil olmak üzere topyekûn bir tazminat tesbit etmeli ve bunun haricinde fazla, eksik birşey verilmemelidir.

Bu tavsiyelerin 3 senelik bir tecrübe muhassalası olduğunu söylerken şimdiden işe başlamanın mübrem bir lüzum olduğunu tekrarlıyalım. Yumurta kapıya geldiği zaman iş görmek güç olur da ondan!

NÜZHET ABBAS

Bugünkü spor hareketleri

Futbol maçı: Taksim stadyomunda, Pire ile Galatasaray - Beşiktaş muhtelitleri arasında saat 16,30 da

Kürek yarışları: Moda koyunda, İngiliz ve Türk bahriyelileri arasında ve İstanbul kürek şampiyonası saat 14,30 da

Bugünkü maç

Galatasaray - Beşiktaş muhteliti Pire muhteliti ile revanş maçı

Geçen haftadanberi şehrimizde bulunan Pire muhteliti bugün saat 4,30 da Taksim stadyomunda Galatasaray - Beşiktaş muhtelitile revanş mahiyetinde üçüncü maçını yapacaktır.

Hatırlarda olduğu üzere bizim muhtelit, geçen hafta nefessizliği ve biraz da takımdaki oyuncularının birbirle - rile anlaşamamaları yüzünden 4 - 3 mağlûb olmuştu.

Bugün Pirelilere karşı çıkarılacak takımda bu noktalar nazarı itibara alınıp nisbeten idmanlı ve birbirlerine alışık futbolculara yer verilirse muvaffakiyet ihtimalimiz fazlalaşmış olur. Üç gol çıkaran bir muhacim hattının gerisinde dört gol yiyen bir müdafa karşısında bulunduğumuza göre, yapılacak tadilâtın burada, bilhassa muavin hattında olması lâzım gelir fikrindeyiz. Bu fikirde olmakla beraber elde ve hali hazırda bu ihtiyaca tekabül edebilecek vaziyette oyuncu bulunmadığını da biliyoruz.

Bu mahzuru mümkün mertebe ortadan kaldırmak için iç oyuncuların en nefeslilerden secilmesi lâzım gelir.

Bugünkü kürek yarışları

Bugünkü Moda koyunda hem Türk ve İngiliz bahriyelileri arasında muhtelif kürek müsabakaları, hem de İstanbul kulübleri arasında İstanbul kürek şampiyonası yapılacaktır.

Bu münasebetle Moda koyunda lâzım gelen hazırlıklar yapılmış ve icab eden yerlere şamandıralar konmuştur. Seyircilerin rahatı noktasından, Modadan daha iyi bir yer yoksa da yarışlar için bu saha pek fenadır. Çünkü deniz çok çırpıntılı olduğu gibi rüzgâr da hiç eksik olmaz. Sonra dönmek lâzım geldiği için bu da ayrı bir mahzur teşkil eder. Çok narin yapılı ve sudan bir karış yüksek tekneli klâsiklerin hava bugün de dünkü gibi olursa dalgalara dayanamıyacaklarını kuvvetle tahmin ediyoruz.

Bu itibarla İstanbul kürek sampiyonası için, mahzurları bittecrübe anlaşılmış olan Modanın intihabını doğru bulmuyoruz.

Sekizinci Balkan oyunları bugün başlıyor

Sekizinci Balkan oyunları bugün Bükreşte büyük merasimle açılacaktır. Balkanlılar arasında fasılasız olarak idame ettirilebilen bu yegâne spor toplantısı münasebetile müsabakalara iştirak etmekte olan milletler kendilerine göre, iyice hazırlanmış vaziyette - dirler.

Bugün yapılacak açılma merasiminde amatör yemini, olimpiyad bayrağının çekilmesi ve resmi geçid gibi merasimden sonra müsabakalara başlanacaktır.

Bugünün programında iştirak edeceğimiz müsabakalar arasında başta gülleci İrfan olmak üzere yüksek atlamada Puladın, 800 metroda Galibin, 100 metroda Raifin, 10,000 metroda da Rıza Maksudun muvaffakiyetleri ümid edilebilir. Eğer yukarıda saydığımız atletler iyi dereceler alabilirlerse sekizinci Balkan oyunlarının ilk gününün neticesi Türk takımı lehinde olabilir.

Bursa festivali

Bursa (Hususî) — Bursanın kurtuluş bayramına raslıyan günlerde yapılacak olan ilk Bursa festivali için hazırlıklar ikmal edilmiştir. Dağ, su ve deniz günleri olarak üç gün devam edecek olan bu festivalin bilhassa son, deniz günü programı çok zengindir. Mudanyada ayni zamanda Mudanyanın kurtuluşuna raslıyan bugünde büyük şenlikler ve eğlenceler yapılacaktır.

Rumen Millî Müdafaa Nazırı

Bükreş 4 (A.A.) — İkinci kolordu kumandanı ve eski Saray Mareşalı General Costantin Vliaseviç'i Millî Müdafaa Nezaretine tayin edilmiştir.

Duymadıklarımız ve bilmediklerimiz

Dalgıç kaloriferi

İnsan zekâsı ne tükenmez bir ilham kaynağı! «Güneşin altında yeni hiçbir şey yoktur» sözüne rağmen, Allahın günü, yeni bir «yenilikle» karşılaşıyoruz. Bizim görüp işittiklerimiz, hakikî ihtiyaclara tekabül edenlerdir. Bir de, mucidlerinin zihnini beyhude yere yoran, işe yaramadıkları, hiçbir ihtiyacı karşılamadıkları için ihtira sahasına çıkmadan tekerlenip gidenleri düşünürsek, dimağdaki icad kabiliyetinin azametine daha ziyade şaşmamak elden gelmez.

Bir Fransız mucidi, dalgıclar için bir nevi kalorifer yapmış.. Dalgıcın deniz altında soğuktan müteessir olup olmadığını bilmiyorum. Eğer, başındaki demir tasa, sırtındaki kalın esvaba rağmen dalgıc için böyle bir ihtimal varidse, icad edilen bu kalorifer hakikaten yerinde bir şey. Kalorifer, dalgıc esvabının cidarları arasından dolaşan ve içinden kaynar su geçen kauçuktan mamul iki tane borudur. Dalgıc aşağıdan yukarıya vereceği hususî bir işaretle, suyun hararet derecesini, ihtiyacına göre azalttırıp çoğaltabiliyormuş. Denizin dibinde seyyar kalorifer mükemmel bir şey!

Fakat!.. Ben dalgıc olsam, kaloriferli esvab giyemem gibi geliyor. İnsan hali bu! Yukarıdakilerin, işareti yanlış anlamaları yüzünden, aşağıda sıcaktan bunalmak var; lâstik boru patlayıp kaynar suda haşlanmak var.

Halime, denizin dibindeki balıkları güldürmektense, kalorifersiz dolaşırım.

Hapisane edebiyatı

Varşovada, 12 sene hapiste yatan Pianecki isminde bir haydudun, günün birinde işi romancılığa döküp o sayede affa mazhar olduğunu gazeteler yazdılar. Arkadaşımız Server Bedi de, bunu gören öteki mahpusların, çalakalem muharrirliğe kalkışacaklarını tahmin etmişti.

Dediği oldu. Sabık haydud lâhik edibin kazandığı şöhreti, parayı, hürriyeti işitip imrenen öteki mahpuslar, hücrelerinin demir parmaklıkları arkasında, tirtir tepinmeğe, hokka, kalem, kâğıd istemeğe başlamışlar. Pianecki'yi, hapisanede ziyaret edecek kadar tevazu gösteren ilham perisi, acaba yanlışlıkla girdiği bu demir parmaklıklı binada yolunu şaşırıp da, hücreleri mi dolaşıyor dersiniz?

Böyle giderse, edebiyat bir şube daha kazanacak gibi görünüyor. Öyle ya, romantizm, realizm, sembolizm oluyor da, meselâ - banditizm - niye olmasın?

Belki de, gelecek nesillerin profesörleri, edebiyat dersi verirlerken, «hapisane edebiyatı» nı da okutacaklar ve bu şubenin bânisi olan Pianecki'yi, büyük üstadlar arasında sayacaklar.

Bu işte, Varşova hapisane idaresine mühim, insanî bir vazife düşüyor. Dakika fevt etmeden hapisanenin kapılarını açıp, ilham perisini «azad buzad» diye koyuversin! Zavallı galiba pek bunaldı. Saçmalamağa başladı.

Bir tek tüb sizin bu neticeyi almanıza kâfi gelir

Bugün ilk iş olarak

RADYOLiN

alınız ve bitinciye kadar günde üç defa kullanınız. Bu müddetin sonunda dişlerinizin evvelkinden çok daha parlak, çok daha beyaz ve çok daha temiz olduğunu göreceksiniz.

RADYOLiN

ile muhakkak sabah, akşam ve her yemekten sonra yahud hiç değilse günde üç defa fırçalamak şartile.

48 SAAT

havalandırılmış ve terkibinde altın kremi bulunan

VENÜS PUDRASI Alman ve İngiliz kimyagerleri tarafından en son keşfedilen yeni bir şaheserdir. Bu yeni Venüs pudrasile pudralanan bir cild dünyanın en taravetli güzelliğini ifade eder. Hiçbir pudra VENÜS pudrası kadar cildi mat tutup cazibeli gösteremez. Sarışın, kumral, esmer her tene uygun renkleri vardır. İsmine dikkat ve taklidlerinden sakınınız.

Suadiye Plâjında
İzmit, Elâziz, Eskişehir hastaneleri
Sabık Diş Hekimi
İSMAİL ETEM
Hergün 10-21 e kadar hasta kabul eder.

Sağır Dilsiz ve Körler Müessesesi Müdürlüğünden:

Demirci ve Mobilya Ustası

İzmir Karşıyaka Sağır, Dilsiz ve Körler Müessesesinde 75 lira ücretli demircilik atölyesi şefliği ile 75 lira ücretli mobilya ve tahta işleri şefliği için iki ustaya ihtiyac vardır.

I — Tam teşkilâtlı San'at mekteblerinden iyi derecede mezun olmak.

II — Askerliğini yapmış bulunmak, ve çalıştığı yerlerden iyi hizmet vesikası bulunması.

III — Haricde müstakil atölye işletmiş yahud resmî, hususî büyük san'at müesseselerinde şeflik, ustabaşılık yapmış olanlar tercihan alınırlar.

IV — Talibler çok olduğu takdirde teknik ve genel bilgi üzerinden bir müsabaka açılacaktır.

V — İsteklilerin 20 eylûle kadar müsbet vesikaları, diploma, nüfus, bonservis, askerî vesika veya suretlerile Müessese Müdürlüğüne müracaatleri. (5926)

NEOKALMiNA

GRiP - NEZLE - NEVRALJI

BAŞ ve DiŞ ağrıları - ARTRiTiZM

Ankara Mektebleri Mubayaat Komisyonu Reisliğinden:

Siyasal bilgiler okulu talebesi için kumaş ve bütün malzeme müteahhide aid olmak üzere 300 - 350 takım elbise kapalı zarf usulile eksiltmiye konulmuştur. Eksiltme 10 eylûl 1937 cuma günü saat 15 te Ankara Mektebler Muhasebeciliği binasında yapılacaktır. Tahmin edilen bedel beher takım için 34 liradır. İlk teminat 892 lira 50 kuruştur. Elbise siyah ceket, siyah yelek çizgili pantolon olacaktır. Kumaşın evsafını, dikilen elbise nümunesini ve şartnameyi görmek ve fazla tafsilât almak için hergün Ankarada Cebecide Siyasal Bilgiler okulu idaresine müracaat olunmalıdır. «2903» (5499)

VİROZA PATİ

Antivirüsle tedavi

Kan çıbanları, el ve ayak parmaklarının arasındaki kaşıntılar, dolama, meme iltihabı ve çatlaklar, flegmonlar, yanıklar, tıraş yaraları, ergenlikler, koltuk altı çıbanları.

Tedavisini en erken ve en emin bir surette temin eder.

Şark ispençiyari Lâboratuvarı, İSTANBUL

SEHER VAKTİ

Yazan: **Maurice Dekobra** — 8 — *Çeviren:* **Hamdi Varoğlu**

Hennings'in davası nasıl hafi cereyan ettiyse, bu şerefsiz ölüm sahnesinin de tamamen gizli kapaklı olmasını, miralay Pennwitz kararlaştırmış bulunuyordu.

Gizli teşkilâta mensub ve Pennwitz'in refakatinde bulunan bir zabit, maiyetinde bir çavuş ve bir müfreze asker olduğu halde, mahkûmu alıp götürmek üzere onun höcresine geldi. Yüzbaşı Hennings, başı açık ve tahtelhıfz, hisarın şimalindeki hendeğe götürüldü.

Dışarıda, zifiri bir karanlık vardı. Kesif bir sis, doğmak üzere olan güneşin ışığını örtüyordu. Çavuş, karargâhtan bir fener almak mecburiyetinde kaldı.

Fenerin solgun ziyası altında, Pennwitz'in refakat zabiti yüzbaşı Rüdel, mahkûmu, yere kakılı idam kazığının dibine diz çöktürdü. Onun arkasında, çavuş, nizamî mesafeye, müfrezeyi teşkil eden 12 neferi dizmekle meşguldü.

Bu işler bittikten sonra, zabit:

— Ateş!

Kumandasını verdi. On iki tüfek birden patladı ve yüzbaşı Rudolf Hennigs, yüzükoyun, otların üstüne yuvarlandı. Yüzbaşı Rüdel, nizamen atılması icab eden son kurşunu kendi elile atar gibi yaparak, rövolverini boşa sıktıktan sonra çavuşa hitaben:

— Feneri buraya bırak, efradı da kaleye götür, dedi. Mahkûmun akrabasından birisi miralaya müracaat etmiş, cesedini alıp götürmek istiyormuş. O da müsaade etti. Ben burada kalıp o işe bakacağım.

Çavuş, zabiti selâmladı; efrada:

— Sola dön! Marş!

Kumandasını verdi; müfreze, seher sisleri ortasında avdete başladı. Efrad uzaklaştıkça ayak sesleri azaldı ve nihayet büsbütün kayboldu.

O zaman, yüzbaşı Rüdel, fenere bir tekme vurup devirdi ve söndürdü; sonra, yerde ölü gibi upuzun yatan Hennings'in yanına seğirtti. Ona doğru iğilerek:

— Komedi bitti, arkadaş, dedi. Askerler bile, ellerindeki kurusıkıların fark - ında olmadılar; sizi hakikaten öldürdüklerini zannediyorlar. Otomobilim elli metro ötede bizi bekliyor. Yardım edip sizi kaldırayım mı?

Rudolf Hennings bir sıçrayışta ayağa kalktı; üstüne, başına yapışan otları silkeledi.

Rüdel, onun bu çevikliği karşısında, gülmekten kendini alamadı:

— On iki kurşun yiyen adama bakın, diye haykırdı, benden sağlam maşallah!

Hennings, yüzbaşı Rüdel'in, karanlıkta farkedemediği acı bir tebessümle gülümsiyerek:

— Evet, diye cevab verdi, hakikaten turp gibiyim!

Hennings, bu on iki kurşunun, hakikatte mevcud olmamakla beraber, o anda, bir kadını ta canevinden yaralamış olduğunu düşünüyordu. O kadının uğrunda herşeyi feda etmeğe, seve seve feda etmeğe amadeydi. Yalnız birşey feda edemezdi ve edememişti: Vatanını!

Yüzbaşı Rüdel, onun sükûtunu, bir sual telâkki ederek, derhal izahata girişti:

— Sizi şimdi nereye götüreceğimi sormanıza lüzum yok. Miralay, bittabi sizi evinde misafir etmek istiyor. Tebrik ederim azizim! Bu sabahki idam sahnesi sizin için mükemmel bir terfi bahanesi olacak. Siz benim dediğime bakın. Pennwitz, insanı tutunca, tutar. Sizin hesabınıza, doğrusu, göğsüm iftiharla kabardı. Bu ne nadir bulunur fedakârlık azizim! Herkesin harcı değil doğrusu!

IV

Bir kadın casus aranıyor

İngiliz Entellicens servisinin mütehassıs kimyageri Robert Sharwood, küçük lâboratarında, havagazi ocağının alevile, ocağın yanında, duvara asılı duran ufak lâmbanın ışığından ibaret zayıf bir aydınlık içinde çalışıyordu.

Burnunu, pamuktan, bir tamponla tıkamış, gözüne iri gözlükler takmış, eski bir gazete parçasını, ocaktaki kabdan yükselen dumanların üstünde itina ile gezdiriyordu. Bu ameliye on dakika kadar sürdü ve bir aralık, gazetenin almanca satırları arasında bir takım yazılar belirmeğe başladı.

Sharwood, kâğıdı ışığa doğru tuttu. Kâğıd, Wiener Allgemenine Zeitung gazetesinden koparılmış bir sahife idi. Satırlar arasında gözüken kelimeler pek az seçilebiliyor, okunamıyordu.

Kimyager, kendi kendine söylendi:

— Beş dakika daha tutarsam, zannederim yazılar iyiden iyiye okunacak. Fakat bu iş fazla uzarsa galiba boğulacağım.

Sonra, gazete parçasını, pis kokulu dumanın üstünde, sağa sola tekrar gezdirmeğe başladı. Hakikaten beş dakika sonra, harfler, birdenbire keskinleşti ve mükemmel surette okunacak bir hale geldi.

Sharwood, ocağı söndürdü. Koştu, pencereyi açtı ve öksüre, aksıra, gazeteyi, şefi binbaşı Rashleig'e götürdü.

Binbaşı, kimyagerin, gözleri yaşarmış olarak odaya girdiğini görünce:

— Geçmiş olsun! dedi. Sabahtanberi sovan ayıklamış gibi gözleriniz yaş içinde.

— Binbaşım, kullandığım eczanın yanında, sovan mis kokulu kalır. Fakat netice mükemmel. Asıl iş orada. Şuna lûtfen bir göz gezdirir misiniz?

Rashleig, kimyagerin, yazı mamasi üstüne bıraktığı gazeteyi aldı. Bir göz attı ve:

— Hele şükür! diye haykırdı, Viyanadaki 24 numaralı ajandan bir haber alabildik. Ne zamandır sesi çıktığı yoktu.

Sonra, gazete üstündeki gizli yazıyı, hafif sesle okumağa başladı. 24 numaralı ajan, Wiener Allgemeine Zeitung gazetesinden kopardığı parçaya şu haberi yazmıştı:

«Miralay von Pennwitz, müttefik devletlerin erkânıharbiyeleri arasında teati edilecek telsiz haberlerine mahsus son derece mahrem yeni şifreyi tetkik etmekle meşgul. 320 No. lı mektubumu tekrar okuyunuz. Acele etmek lâzım. Çünkü bu hususta hiç birşey öğrenemiyecek vaziyetteyim. A. 24.»

Binbaşı Rashleig'in muavini yüzbaşı Wilkinson, mektubu dinlemek için masasının başından kalkmış, âmirinin masasına gelip abanmıştı. Rashleig, mektubu okuyup bitirdikten sonra başını kaldırdığı vakit, bakışları karşılaştı. Uzun zamandanberi birlikte çalıştıkları için, fazla söz söylemeğe ihtiyac hissetmeden, biribirlerinin ne demek istediklerini anlıyorlardı.

Wilkinson, binbaşıya:

— 320 numaralı mektubu mu istiyorsunuz?

(Arkası var)

Yaş meyva ihracatını nasıl yapabiliriz?

En ziyade ambalâja ehemmiyet verilmelidir

Nefis meyvalarımızı yaş olarak ihrac edebildiğimiz gün bunların fiatları tam kıymetini bulacaktır

Üzüm ayıklıyan işçi kızlar

İzmir (Hususî) — Başmuharririmizin, yaş sebze ve meyva ihracı mevzuu üzerindeki yazısı, meyvacı ve sebzeci olan ve ayni zamanda bu teşebbüsü yakından takib etmekte bulunan mıntakamızda ehemmiyetle karşılanmıştır. Bu makale üzerine ben de bir tetkik yaparak, yaş ve taze sevkiyat üzerinde bugün görülen ve düşünülen işleri tesbit etmeği faydalı buldum.

Üzüm Kurumu tarafından yapılan yaş üzüm ve kavun sevkiyatı, aşağı yukarı, burada da günün mevzuudur. Sevk kabiliyetinde mahsul yetiştirmekten başlıyarak ta şimalî Avrupada müstehlikin eline kadar onu götürebilmek arasında muhtelif çetin, ciddî iş safhaları, tecrübeler, itinalar istiyen bu iş, ilk ağızda, epeyce üzücü ve düşündürücü neticeler vermemiş değildir. Çünkü profesör Bade gibi mütehassısların nezaretine rağmen, meselâ ambalâj esnasında işçinin dikkatsizliği, istiflerin şekli ve saire gibi sebebler, sevkedilen mahsulün bir kısmını çürütmekle neticelenmiştir. Bu hal, bilhassa üzümde görülmüştür. Esasen kavun sevkiyatı, üzümden sonra başlamıştır. Bu mıntakanın rezakı üzümü, bağdan koparıldıktan sonra azamî itina edilmek ve en fennî şekiller tatbik olunmak üzere ihrac kabiliyetini tamamile haizdir. Ancak, mevcud tecrübenin kifayetsizliği bu işte çalışan işçinin henüz yetişmemiş olması ve ayni zamanda davanın ehemmiyetini kavrıyamamasıdır ki, derhal yüksek ve iyi bir netice alınmasına imkân bırakmamıştır. Ehemmiyeti haiz olan diğer nokta, ambalâj ve fennî usullerden hangisinin tercihi lâzım geleceği cihetidir.

Meselâ, bir Bulgar sistemi, bir de Arjantin sistemi vardır. Bulgar sisteminde her kutunun üst köşelerinde dört tahta çivi, onların altında yani mukabil köşelerinde de dörder tane delik bulunur ve her kutudaki bu tahta çiviler, kendi üstüne isabet eden kutunun deliklerine sokulmak suretile istifi intizama alır ve sıklet bu çiviler üzerinde kalır. Bundan başka her kutu arasında muayyen bir aralık bulunur ve bu sayede, esasen ambalâjın üstü kapalı olmadığı için mahsul, bol bol hava alır. Arjantin sisteminde ise, kutular tamamile kapalıdır ve birbiri üstüne yerleştirilir. İstif bir taraftan eğrilince tazyik kutuların kenarından çekilip doğrudan doğruya üzümün bulunduğu kısımlara inebilir. Bizde şimdi bu ikincisi tatbik ediliyor. İkinci fennî nokta, üzümün frigorifik tesisatla mı, yoksa vantilâsyonla mı muhafazası icab ettiğidir. Fazla soğuğun, üzümü çatlattığını da iddia edenler vardır. Bugünkü vaziyete göre, halline doğru gidilen ve kat'î tesbiti düşünülen noktalar bunlardır. Alâkadarlar, bu cihetin muhakkak olarak ıslah edileceğine ve yaş üzüm sevkiyatının behemehal başarılacağına kanidirler. Bunu bütün memleketin samimiyetle ve alâka ile dilediğine şüphe edilemez. Çünkü bu hareket, üzümü, yalnız kuru olarak sevk ve istihlâk etmek gibi muayyen ve avakibi meçhul bir şekilden kurtarmak demektir. Ancak, yalnız rezakı değil, çekirdeksiz üzümün de ayni şekilde sarf ve sevki, bu endişeye muvazi olarak durmaktadır. Meselâ, Londra piyasası, çekirdeksiz kuru üzümümüzü tanır, fakat bunun yaşını tanımaz. Hatta, ecnebi piyasaların çoğu, Rezakıyı, yeşile yakın, tatsız olarak yemeğe alışmıştır. Bu sebebledir ki, Ege mıntakasının sarı, altın gibi renkli rezakısını evvelâ «hastalıklı birşey olsa gerek» mütaleası içinde, tereddüdle karşılamış, fakat üzümü yeyip de ondaki tadı anlayınca hayret etmiştir. Başmuharririmizin de dediği gibi, rakibimiz çoktur. Meselâ, üzüm, onbir memleketin mahsulüdür ve hepsi de ihracat yapıyorlar. Bittabi, fazla kâr değil, normal netice almak düşüncesinin hâkimiyeti şarttır.

zarurettir. Taze olarak sevkiyat imkânı kolaylaştığı gün, mahsul kendiliğinden kıymet bulacaktır. Çünkü rekoltenin muayyen bir kısmı, bu suretle eritilecektir. Binaenaleyh, bugünkü teşebbüs üzerinde ısrarla durmak ve bir, iki yıl mümkün olduğu kadar az ziyan vererek maksada herhalde ulaşılmak gerektir. Buradaki alâkadarlar da ayni fikirdedirler ve gidilen yol da budur.

Sırf bu çalışmayı tetkik için, Üzüm Kurumunun bütün tesisatını, yaş, kuru üzüm, incir, kavun hazırlama yerlerini, şekillerini, frigorifik müesseselerini, ambarlarını, imalâthanelerini gezdim. Kuru incir ve üzüm kısmında, memleketin en modern, en temiz, en intizamlı bir müessesesine kavuştuğumuza inanabiliriz. Kurum, Ege mıntakasındaki on beş üzüm ve incir satış kooperatifinin kendi birlikleri kanalından gelen mahsulünü işler ve sevkeder. Ortakların mahsulü, yavaş yavaş gelmektedir. Şimdiki gümrük binasının karşısında, işçinin kıyafetinden, sıhhatinden, banyo ve saire ihtiyacından tutunuz; mahsulün nefaseti ve temiz işlenmesi için lâzım olan bütün tesisata kadar herşey, tamamile kompledir. Kırk bin liraya yepyeni ve Türkiyede emsali olmıyan bir makine kurulmuştur ki, üzümü yıkar, temizler ve kurutur. Bu ameliye, ayni makine üstünde ve ayni an içinde vuku buluyor. Mıntaka üzüm ve incir istihsalâtının dörtte biri buradan geçecektir. Yani, bir taraftan müstahsil, satış kooperatifleri etrafında teşkilâtlandırılmak suretile - gerek kredi, gerekse rasgele satış mecburiyetinden kurtarılmış olmak bakımından - faydalandırılırken, bir de üzümü, inciri daha iyi işlemek, daha fazla mahrece bağlamak, hem de millî bir firma altında satmak gibi, çok mühim ve mahsul için hayatî bir iş de bu çatı altında başarılmıştır.

Yaş üzüm sevkiyatına gelince, vaziyet, şimdilik ne bizi tatmin edebilir. Ne de esasen bu işi başarmağa çalışan müessesemizi.. Ancak, kısa bir zamanda, alınan tecrübelerle her safhada bir iyilik başgösterdiği, çalışmanın intizama girmekte olduğu muhakkaktır. Gerek Türk, gerek rakib memleketler sevkiyatından alınan neticeler, adım adım takib edilmektedir. Meselâ, Londrada Muhib; Baltık mıntakasında Halim Sabit gibi kıymetli ve iş bilir elemanlar, müstemirren bu işle iştigal etmekte ve oradaki vaziyeti günü gününe raporlarla Üzüm Kurumuna bildirmektedirler.

Fakat yaş üzüm sevkiyatile de mesele bitecek mi ve yahud bitebilir mi?

Maksad, mahsulü mutlak satmak, hem de kıymetlendirerek satmak olduğuna göre, hayır!. Yapılması icab eden birşey daha vardır:

Şarabcılık.

Üzüm Kurumu faaliyetini bu sahaya da teşmil etmiş, Halkapınardaki eski bira fabrikasını kiralıyarak burada şarab imaline başlamıştır. Bu sene 500 bin kilo kadar imalât yapılması muhtemeldir. Maamafih, gelecek sene geniş mikyasta imalât ve ayni zamanda ihracat yapılacaktır. Bu şarab, beyaz olacak ve «Tariş» adını taşıyacaktır.

Salâhiyettarların bana söylediklerine göre, üzümün en iyi, en parlak mukadderatı, şarabcılıktadır. Meselâ, Fransanın birçok mıntakaları tamamile bağlıktır. Mühim yekûnlar üzerinde istihsalât yaparlar. Fakat orada kuru üzüm yoktur. Üzüm doğrudan doğruya kısmen taze olarak kullanılır, mütebakisi de şarab haline ifrağ edilir.

Türkiyede istihsal edilen şarabın miktarı 4 milyon hektolitredir. Bundan İnhisarlar İdaresinin aldığı rüsum, 250 - 300 bin lira kadar birşey tutar. Türkiyede, insan başına düşen şarab senede 250 gramdır.

Halbuki yalnız Montpelye'de 13 milbizim 100 - 150, hatta 200 mislimiz nisbetinde şarab sarfolunur. Bizde, sofrada bir şarab terbiyesi ve itiyadı teessüs etmemiştir. Salâhiyetli bir fen adamı bana dedi ki:

— Vaktile, bundan birkaç sene evvel, bir Holanda heyeti gelerek İnhisarlar Vekâletine şu suali sormuş:

— Nekadar üzüm alırsınız ve bundan nekadar şarab çıkar?

Tetkikat yapılmış ve neticesi bildirilmiş. Heyet de şunu söylemiş:

Bütün üzümünüzü şaraba tahvil ediniz, hepsini, her zaman için almağa hazırım.

Teklifin güzelliği ve ehemmiyeti âşikârdır. Fakat bu işi başaracak büyük tesisat ve fabrika yoktu. Bugün de şarabcılık en emin vaziyettedir. O takdirde bağlardaki, imalâthanelerdeki bir yığın masraf ortadan kalkacak ve meselâ, bugün kuruduğu vakit bir kiloyu bulan ve 20 kuruşa, hatta daha aşağıya satılabilen üzüm, mutlak ve mutlak 30 kuruş gibi bir kıymet tutacaktır. Demek istemiyorum ki, kuru üzümcülük iptidaidir, kârlı değildir. Hayır, fakat biz buna doğru gidersek, hatta daha fazla bağ yetiştirsek bile kuru üzümcülük kendiliğinden ortadan kalkacaktır. Bu sistemin, ne yağmur, ne çamur, ne bozulma, ne rengi atma gibi tehlikeleri vardır. Tamamen salim birşey.

Haber aldığıma göre, Üzüm Kurumu, gelecek sene, birkaç milyon kilo şarab imal edecektir. Ayni zamanda taze üzüm sevkiyatını çekirdeksize de teşmil eyliyecektir. Şimdiden her parti sevkiyatta, hediye olarak, daha doğrusu tanıtmak maksadile birer miktar da çekirdeksiz üzüm sevkine başlamıştır.

O. R. G.

Belçikada malî buhran ve kabine

Muhalifler bütün gürültü ve nümayişlere rağmen ekalliyette kaldılar

Belçikada kabine buhranı var. Bu buhran, Van Zeeland - Degrelle rekabetinin yeni tezahürlerinden biridir. Hâdise, Belçika Millî Bankası hissedarları heyeti umumiye içtimaında patlak vermiştir.

30 ağustosta, öğleden sonra toplanan Millî Banka hissedarları, ruznamede yazılı maddeler arasında bulunan bir tadil meselesini de müzakere edeceklerdi. Bu tadilât banka nizamnamesinin bazı maddelerine müteallik olup, Millî Bankanın sabık müdür muavini Van Zeeland'a hücum vesilesi teşkil etmek üzere, matbuat tarafından yapılan bir takım neşriyat üzerine ortaya atılmış bulunuyordu. Başvekilin hasımları, onun, Başvekâlet makamını işgal ettikten sonra dahi, bankadan füzuli tahsisat aldığını iddia etmektedirler.

Hissedaran heyeti umumiyesinde mevzuu bahsolan bu mesele çok hararetli münakaşalara yol açmıştır. Van Zeeland'ın taraftarları kendisini müdafaa yollu sözler söylemişlerdir.

İçtimadan az evvel, banka binasının önünde Rexist'lerden mürekkeb bir kalabalık toplanarak tezahürata başlamış ve

Belçikada Âyan azasından Diren'in tevkifi

polis tarafından güçlükle dağıtılabilmiştir. Bu arada, ikisi kadın olmak üzere dört kişi tevkif edilmiştir. Rexist'ler, oradan borsa binası önüne gitmişler, binayı işgale teşebbüs etmişlerse de, orada da zabıtanın müdahalesi üzerine gürültü yatıştırılmış ve on altı kişi tevkif edilmiştir.

Millî Banka hissedarları toplantısında, Başvekile gerek Degrelle tarafından, gerek Âyandan Dieren tarafından çok şiddetli hücumlarda bulunulmuşsa da, neticede, muhalifler, 360 reye karşı 70 reyle ekalliyette kalmışlardır.

Buna rağmen, Belçikada bugün «Millî Banka rezaleti» diye bir hâdise mevcud bulunmakta ve neticesi henüz bilinmiyen bir kabine buhranı hüküm sürmektedir.

Macar devlet Naibi Lokarnoda

Lokarno 4 (A.A.) — Halen İsviçrede bulunmakta olan Macaristan devlet Naibi Amiral Horty dün buraya gelmişti.

Akdenizdeki korsanlık hâdiseleri

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Akdeniz konferansına İtalya iştirak etmiyor

Paris 4 (A.A.) — Petit Journal gazetesi yazıyor:

«Denizlerin serbestisini temine uğraşmak zamanı çoktan gelmiştir. Çünkü 7 temmuzdanberi Akdenizde taarruza uğrıyan gemilerin sayısı 20 den eksik değildir.»

Populaire gazetesi, yazıyor:

«Fransa ile İngilterenin Akdeniz konferansı huzuruna müşterek tekliflerde çıkmalarını temenni etmek icab etmektedir. Bu, muvaffakiyetin başlıca şartıdır. İtalya konferansı akamete uğratmak için herşeyi yapacaktır. Fakat Fransa ile İngiltere arasındaki politika birliği tamam olunca diğer bütün devletler onlara iltihak edeceklerdir.»

Madam Genevieve Tabouis, Oeuvre gazetesinde şöyle yazıyor:

«Valansiya hükûmeti Akdeniz konferansına çağırılmıyacağından haberdar edilmiştir. İngiltere hükûmeti, Valansiyayı davet ettiği takdirde İtalyanın muhakkak surette red cevabı ile karşılaşacağını takdir etmiştir. Fakat İtalya hükûmeti bundan başka konferansa iştirak şartı olarak Franco'ya muhariblik hakkının tanınmasını istiyecektir. İngiltere Hariciye Nezareti böyle bir şartı kat'iyyen kabul etmiyecektir. Herhalde Cenevrede söylendiğine göre Akdeniz konferansı eylûlün 15 ve 16 sında toplanacaktır.

İngiliz torpitosunu nasyonalistler batırmamış

Salamanca 4 (A.A.) — Salamanca hükûmeti matbuat bürosu tarafından neşredilen bir tebliğde, bir kısım ecnebi matbuatının işaaları hilâfına olarak Havock adındaki İngiliz torpido muhribinin nasyonalist bir gemi tarafından taarruza uğramadığı, çünkü bu torpido muhribinin bir çok İspanyollara karşı takib etmiş olduğu civanmerdane hattı hareketten dolayı İspanyol nasyonalist partisinin büyük teveccühüne mazhar olduğu beyan edilmektedir.

Bolşevik İspanyolların ademi müdahale komitesinin veya Milletler Cemiyeti konseyinin içtimaı arifesinde beynelmilel havayı zehirlemeye çalışmış olmaları birinci defa vaki değildir.

Tebliğde, nasyonalistlerin Biskay hükûmeti evrakı arasında ecnebi vapurlarına taarruz için verilmiş emirleri buldukları ilâve edilmektedir.

İngilterenin Roma elçisi Eden'le tekrar görüştü

Londra 4 (A.A.) — İngilterenin Roma büyük elçisi Sir Eric Drummond, dün Hariciye Nezaretine gelmiştir. Zannedildiğine göre sefir İngiliz - İtalyan münasebetleri hakkında tekrar Eden'le görüşmüştür.

Nasyonalistler bir şehir daha aldılar

Bilbao 4 (A.A.) — Santander cephesinin cenubu garbisindeki nasyonalist kıt'alar Potes şehrini işgal etmişler ve halk tarafından şevkle kabul edilmişlerdir.

İtalya, İspanyaya asker gönderiyormuş

Londra 4 (Hususî) — News Chronicle gazetesi, İtalyanın İspanyaya küllîyetli miktarda yeni asker göndermek üzere bulunduğunu haber veriyor. Bu gazete, son Sicilya manevrası münasebetile silâh altına çağırılan İtalyan zabit ve askerlerinin terhis edilmediklerini ve bugünlerde İspanyaya sevkedileceklerini haber vermektedir. Ayni gazeteye göre, İtalya hükûmeti sonbahardan evvel İspanyada kat'î neticeyi elde etmeğe karar vermiştir.

İngiltere, konferansa mühim tekliflerde bulunacak

Londra 4 (A.A.) — «Press as Aiatov» bildiriyor:

İngiltere, Cenevrede toplanacak Akdeniz konferansına çok mühim tekliflerde bulunacaktır. Teklifler, Hariciye Nezareti tarafından hazırlanmıştır. İngiliz yüksek mehafili, bu tekliflere çok büyük ehemmiyet atfetmektedir. Bu tekliflerin, konferansa iştirak eden bütün devletlerin kendi millî seyrisefainini himaye etmesini intac edecek bir nevi birlikte çalışma sistemi tesisini ileri sürmesi pek muhtemeldir. Diplomatik mehafil, bu konferansa bir İtalyan delegesi gönderilmesine büyük ehemmiyet atfetmektedir. Zira, İtalyan iş birliği bazı fena şayiaları bertaraf etmeğe ziyadesile yardım eyliyecektir. Cenevreye giden İngiliz heyetine riyaset eyliyen Eden, Akdeniz konferansına bizzat iştirak edecektir.

Eğer İtalya da bu konferansa Kont Ciano'yu gönderirse, iki devlet adamı arasında bir görüşme ve binnetice İngiliz - İtalyan münasebetlerinin doğrudan doğruya müzakeresi fırsatı doğmuş olacaktır.

Japonya parasız harbedebilir mi?

Hükûmet az masraf yapmağa hazırlanıyor

Muharebe uzadığı takdirde bu usul «müsadere» lerle başarılacak

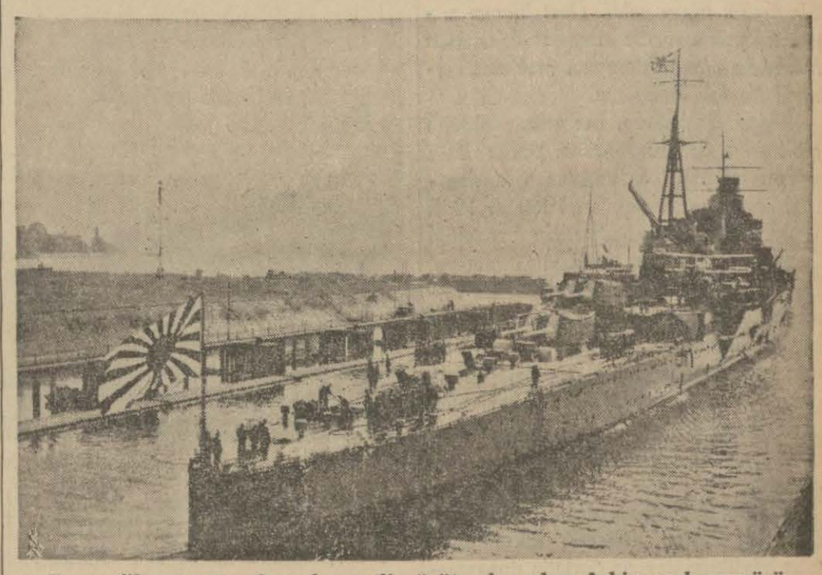

Japon filosunun yeni ve kuvvetli cüzütamlarından Ashigara kruvazörü

Paris-Soir gazetesi, Çin-Japon harbinin mali safhasını tetkike hasrettiği bir yazıda, paranın, harbin candamarı olduğu hakkındaki kanaati artık iflâs etmiş gibi göstererek, modern harblerin, para ile yapılamıyacak kadar pahalıya mal olduğunu, Harbi Umumide anlaşılan bu hakikatin, gene Harbi Umumide bulunan bir tediye şeklile uzlaştırıldığını ve bundan sonra, harb yapmak için fazla zengin bir devlet olmağa lüzum kalmadığını söylemektedir. Muharrir, Umumî Harbin, iktısad alimleri tarafından, üç aydan fazla devam edemiyeceği söylenmesine rağmen, dört seneden fazla sürdüğünü hatırlatarak, bunun, harbden sonraki nakid iflâslarile neticelenen karşılıksız ihraclar ve dahilî istikrazlar sayesinde mümkün olduğunu anlattıktan sonra, Japonyanın bu dersten istifade ettiğini ilâve ediyor ve diyor ki:

«Tokyoda, daha şimdiden, bir sene, iki sene ve belki daha fazla sürmesi mümkün görülen harbe, Japonya şu şekilde hazırlanıyor görünmektedir.

«Harb masrafı iki nevidir. Birincisi, dahilde yapılacak olan masraf, yenle ödenecektir. Diğer nevi masraflar, harice tediyesi icab edenlerdir ki, bunlar da, Amerikadan alınan petrolün, Malezyadan gelen kauçuğun ve Afrikadan ithal edilen bakırın bedelleridir. Bunlar, dolar, florin, İngiliz lirası ve altın olarak ödenir.

Dahilî masrafların tediyesi kolaydır. Evrakı nakdiye ihracı suretile inflation usulünü tatbik etmek kâfidir. Bankalar, gitgide daha geniş mikyasta devlet kontrolu altına girdiğine göre, bankaların iştirakile yapılacak olan bu inflation işi gayet basittir.

Ancak, yenin kıymeti, 1931 de esasen üçte iki nisbetinde azaltılmış olduğu için, bu defa yapılacak inflation'un, bu kıymeti büsbütün düşürmemesini teminen, devlet kambiyo işini murakaba altına almak suretile muhtemel sukutu durdurmak teşebbüsündedir.

Ayni zamanda, yeni şirketler teşkili, ihtiyat akçelerinin sermayeye kalbi, yeniden sermaye celbi gibi iktısadî hareketler de devlet müsaadesine bağlı olacağından başka, bankaların, hükûmetten hususî bir müsaade almadıkça 100,000 yenden fazla kredi açmaları ve altı aydan fazla vade vermeleri de menedilecektir.

Hulâsa, devlet, dahilî borclarının tediyesi için şu üç şekli tatbik etmek teşebbüsündedir. Mevcud milyarların musaderesi; devlet hesabına yeni milyarlar ihdası; sermayelerin harice çıkmaması ve yen piyasasının ayni seviyeyi muhafaza etmesi için bir kambiyo kontrolu tesisi.

Haricî borclara gelince, harbden önce çok revacda olan haricî istikraz, bugün çok müşkül olduğundan, Japonya, beynelmilel tediyata tahsis etmek maksadile altın istihsalâtını artırmağa teşebbüs etmiştir. 1931 denberi, Kore,deki altın madeni, istihsalâtını % 72 nisbetinde artırmıştır. Bugün, takriben 40,000 kilo altın madeni çıkarıldığı söyleniyor.

Fakat, ne bu altın, ne de resmî bankanın ihrac edeceği nakid harici borcların tamamen tesviyesine kâfi gelemez. Bu şerait karşısında, Japonya, harice kabil olduğu kadar az borclanmağa ve kendi müteahhidliğini kendisi yapmağa karar vermiştir.

Son seneler zarfında Japon endüstrileri son derece artmış, bilhassa, silâh, cepane, makine, kimyevî mevad ve demir sanayii büyük bir inkişaf kazanmıştır. Bu vaziyet, Japonyanın harbe hazırlandığını ve kendi teslihatını kendi temin ettiğini gösteriyor.

Japonya, endüstriyel faaliyeti için zarurî olan iptidaî maddelerin hepsine sahib bulunmadığından, kendisinde olmıyanları, Almanyayı ve Moskovayı nümune ittihaz ederek ersatzlarla temin ediyor.

Hükûmet, memleket dahilindeki bütün servet membalarını kendi kontrolu altına alabilmek için zarurî olan salâhiyeti meclisten istihsal eder etmez, harbi kendi parasile değil, musadere tarikile başarmanın yolunu bulmuş olacaktır.

Haricî masraflar işinde, Japonyanın, dünyanın en büyük sun'î ipek müstahsili olması çok büyük fayda temin edebilecektir. Günde bir milyon kilo gibi, Amerikayı bile geride bırakan bir miktarda istihsal ettiği sun'î ipeği ve bu ipekle vücude getirdiği kumaşları, Avrupa piyasasında yok pahasına satacak olan Japonya, buna mukabil, silâh yapmak için muhtac olduğu nikeli ve bakırı pekâlâ tedarik edebilir. Bu sistem sayesinde, Avrupa piyasalarında karışıklıklar bile tevlid etmesi muhtemeldir. Buna da kimsenin bir şey demeğe hakkı olmaz. Çünkü, harb masrafını karşılıyabilmek için, iktısadî harbe başvurmak zaruretinde kaldığını söyliyebilecektir.

Zonguldakta 30 ağustos bayramı

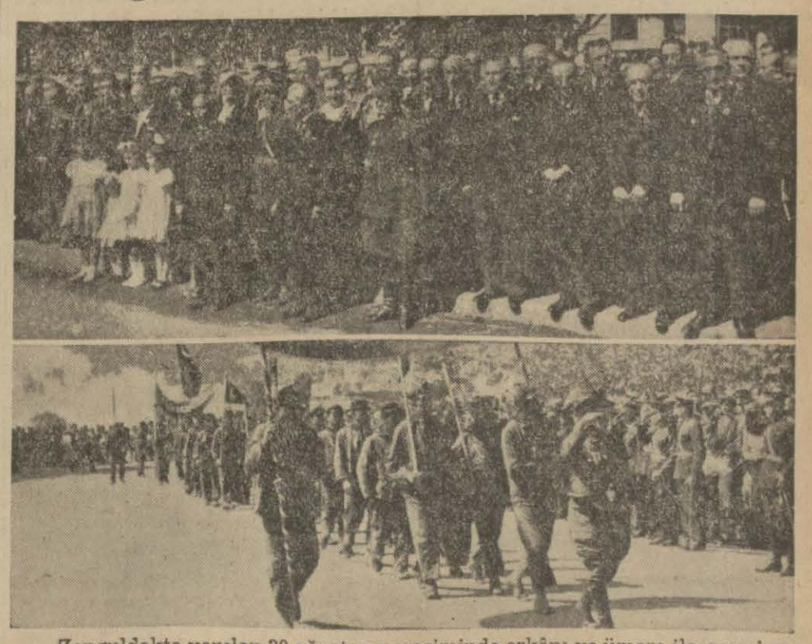

Zonguldakta yapılan 30 ağustos merasiminde erkânı ve ümera ile, resmi geçide iştirak eden amele gruplarından bir kısım.

Ingiliz filosunun ziyareti münasebetile

Muhteşem armada

Dünyanın en büyük deniz kuvvetini teşkil eden Ingiliz donanması 1,676,000 tonluk 584 gemiden mürekkebdir

Yavuzun geçen sene Maltaya yaptığı ziyareti iade etmek üzere, dün şehrimize bir İngiliz filosu geldi. Dost filonun ziyareti münasebetile İngiliz donanması hakkında okuyucularımıza malûmat vermeği faydalı buluyoruz.

İngiliz donanması, her zaman olduğu gibi, şimdi de, dünyanın en büyük deniz kuvvetidir. 1922 de imzalanan Vaşington, ondan sonra yapılan 1930 ve 1936 Londra deniz muahedelerinin vazettiği kemiyet ve keyfiyet tahdidatına rağmen, İngiltere daima birinciliği muhafaza etmiştir. Adalarda yaşıyan ve denizaşırı büyük bir müstemleke imparatorluğu kurmuş olan İngiltere için, denizlere hâkim olmak hayatî bir ihtiyacdır. Onun için, denizde bir devletten kuvvetli olmak, asla değişmiyen bir İngiliz an'anesi halini almıştır.

Vaktile İngilterenin deniz hakimiyeti şöyle bir düstur üzerine kurulmuştu: «En büyük iki denizci devletin donanmalarının mecmuuna hâkim bir deniz kuvvetine sahib olmak.» Fakat daha Büyük Harbden evvel, Alman ve Amerika donanmalarının çok büyümeleri üzerine İngiliz deniz hakimiyeti düsturunun, şu şekilde değiştirilmesine mecburiyet hasıl olmuştu: «En büyük denizci devletin donanmasına üçte bir nisbetinde faik olmak.»

Büyük Harbden çıkıldıktan sonra, bütün gayelerini elde etmiş olan İngiltere siyaseti, yorgun İngiliz milletine yeni malî fedakârlıklar yüklemek istemiyordu. Onun için Amerikanın, deniz silâhlarını tahdid teklifini kabul etti: Vaşington muahedesile İngiltere, deniz hakimiyeti prensipini üç defa değiştirmek mecburiyetinde kaldı ve kendisinden hemen sonra gelen Amerika ile müsavatı kabul etti.

1930 ve 1936 tarihli Londra deniz muahedelerile de deniz silâhları için bazı tahdidler daha kabul edildi.

İngiliz donanması, bu muahedelerle azçok bağlanmış olmasına rağmen, gene bugün dünyanın en büyük deniz kuvvetini teşkil etmekte olup şu gemilerden mürekkebdir: (Yapılması mukarrer olan, fakat henüz kızağa konulmıyanlar hesaba dahil edilmemiştir):

12 muharebe gemisi,
3 muharebe kruvazörü,
2 muharebe gemisi kızakta,
6 tayyare gemisi,
1 tayyare gemisi kızakta,
2 deniz tayyare gemisi,
15 tane 20 santimetrelik toplarla mücehhez kruvazör,
40 tane 19 luk ve 15 lik toplarla mücehhez kruvazör,
10 tane 15,2 lik toplarla mücehhez kruvazör kızakta,
20 tane filotillâ önderi,
3 tane filotillâ önderi kızakta,
162 tane muhrib,
32 tane muhrib kızakta,
1 tane denizaltı kruvazörü,
32 tane Okyanus denizaltı gemisi,
5 tane Okyanus denizaltı gemisi kızakta,
19 tane açık deniz denizaltı gemisi,
5 açık deniz denizaltı gemisi kızakta,
3 tane mayin denizaltı gemisi,
2 tane mayin denizaltı gemisi kızakta,

Bunlar haricinde monitör, mayin döküçü, mayin toplayıcı, gambot, nehir gambotu, denizaltı anagemisi, torpito motorbot (hücum botu) ve saire nevinden yüzlerce ve yüzlerce İngiliz gemisi vardır.

Milletler Cemiyeti Askerî Yıllığı, İngiliz ana donanmasının muhtelif sınıflara mensub kuvvetlerini şöyle hulâsa ediyor: (1937 senesi başında kızakta bulunanlarla denize indirildiği halde inşası bitmemiş olanlar haricdir.)

Muharebe gemisi:	15 tane,	474,000 ton
Tayyare gemisi:	6 tane,	115,000 »
Kruvazör :	48 tane,	323,000 »
Önder ve muhrib:	163 tane,	193,000 »
Denizaltı gemisi:	52 tane,	54,000 »
Yekûn :	284 tane	1,160,000 »

Bu 1,160,000 tonluk ana filoda 75 milimetreden küçük toplar haric olmak üzere 1,606 top ve 1,775 tane de torpito kovanı vardır. Hemen şunu da kayid ve ilâve edelim ki 1937 senesi başından bugüne kadar, geçen müddet zarfında büyük zırhlılar ve tayyare gemileri müstesna olmak üzere, kruvazör, muhrib ve denizaltı gemilerinden bir kısmı daha ikmal ve donanmaya ilhak edilmiştir. Binaenaleyh bugün İngiliz donanması yukarıki cetveldekinden bir miktar daha kuvvetlidir.

Nitekim 1937 Alman deniz salnamesi, İngiliz filosu hakkında şöyle bir tasnif yapıyor:

1 — Yaş müddetini doldurmamış 1,127,000 ton cesametinde 362 gemi,

2 — Yaş müddetini doldurmuş fakat kadro haricine çıkarılmamış 240,000 tonluk 138 gemi,

3 — Kızakta veya denize indirilmiş, fakat henüz ikmal edilmemiş 309,000 tonluk 84 gemi.

Bu hesaba göre tezgâhtakiler haric olmak üzere, İngiliz filosu yukarıdaki Milletler Cemiyeti Askerî Yıllığının cetvele dahil bulunmıyan bazı küçük gemilerle beraber 1,367,000 ton cesametinde 500 gemiden müteşekkildir. Yapılanları da ilâve edersek 1,676,000 tonluk 584 gemi gibi muazzam bir yekûnla karşılaşırız.

İngiliz donanmasile aşağı yukarı müsavi kuvvette olan Amerikan donanması da şu kuvvetlerden mürekkeb gösterilmektedir:

1 — Yaş müddetini doldurmamış 970,000 tonluk 207 gemi,

2 — Yaş müddetini doldurmuş, fakat kadroya dahil 281,000 tonluk 242 gemi,

3 — Kızakta ve inşa halinde 323,000 tonluk 77 gemi.

Yekûn: 1,574,000 tonluk 589 gemi.

İngiliz donanmasının mürettebatı, 1936 - 37 bütçesine nazaran, deniz silâhendazları da dahil olmak üzere 100,000 kişidir. Ayrıca deniz ihtiyatı da 60,000 kişiyi mütecavizdir.

Donanmanın emrindeki hava kuvvetlerine gelince, bunların hepsi 20 bölükten mürekkebdir. Her bölük 12 veya 9 tayyareden mürekkebdir. Mevcud 6 tayyare gemisinde 201 tayyare vardır. Bundan başka İngiliz zırhlılarile kruvazörlerinin hemen hepsi deniz tayyarelerile mücehhezdir. Bunlar arasında 1, 2, 3, 4 hatta 6 tane deniz tayyaresi taşıyanlar vardır.

Dünyanın en büyük harb gemisi olan Hood (Hud) muharebe kruvazörü İngiliz donanmasındadır. Bu gemi 42,100 ton, tam mahrukat ve cepanesile 46,200 tondur. Makineleri tecrübelerde 151,000 beygir kuvvetile 32 mil sürat temin etmiştir. Dört uskurludur. Mürettebatı 1341 kişidir. Hood, 8 tane 38,1 lik ağır top, 12 tane 14 lük vasat top, 4 tane 10,2 lik hava defi topu, 4 tane 4,7 lik küçük top ve 19 tane hava defi makinelitüfeği ve 6 tane 53,3 lük torpito kovanile mücehhezdir.

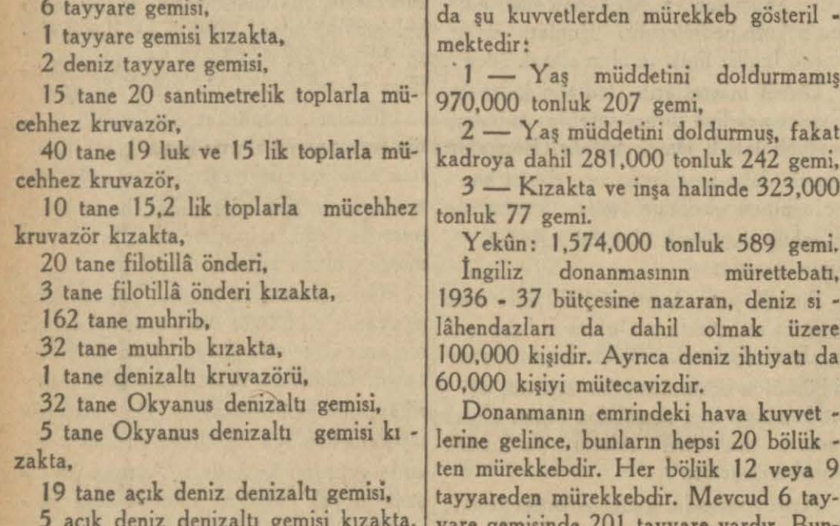

Amiral gemisi Dispatch kruvazörü

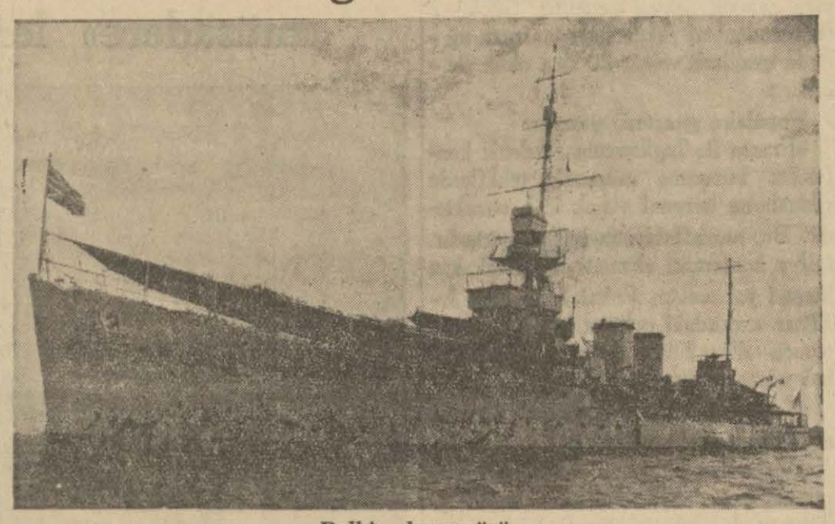

Delhi kruvazörü

İngiliz donanması, yalnız gemilerinin büyüklüğü, sayıca çokluğu itibarile değil, ayni zamanda mürettebatının denizciliği bakımından da dünya birincisidir.

***

Limanımıza gelen gemiler

Limanımıza gelen İngiliz gemileri, Despatch ve Delhi kruvazörlerile Inglefield filotillâ önderi İsis ve İlex muhribleridir.

Despatch ve Delhi kruvazörleri:

Bu hafif iki kruvazör, İngilterenin 1917-1919 seneleri arasında yaptırdığı D sınıfı sekiz gemiden ikisidir. Harb içinde inşalarına başlanmış olan bu gemilerden birincisi 1919 da, Delhi ise 1918 de ikmal edilmiştir. 1929 - 30 senelerinde tamir ve tecdid edilen bu kruvazörler birbirinin eşidir. 4850 ton cesametindedirler. 6 tane 15,2 lik top, 3 tane 10,2 lik hava defi topu, 4 tane 4,7 lik küçük top, 2 tane 4 lük hava defi topu, 10 tane hava defi makinelitüfeği, 12 tane 53,3 lük kovan. Bu gemiler, muhafazalı yani hafif zırhlıdır. Güverte 25 milimetre, kumanda kulesi 152 - 76 milimetre, su kesimi 76 - 38 milimetre kalınlığında zırh levhalarla örtülmüştür. Boyları 144 metro, enleri 14,8 metrodur. 5 metro su çekerler. Mürettebatı 462 kişidir. 40,000 beygir takatinde iki tane türbin makinesile mücehhezdirler. Süratleri saatte 29 mildir. 1050 ton mazut alırlar ve bu miktarla saatte 28 mil seyretmek şartile 2300 mil katedebilirler. Her iki gemide de tayyareler için bulunduğu yerde dönen bir plâtform vardır.

Inglefield filotillâ önderi:

İngilterenin 1936 da yapılan üç tane en yeni filotillâ liderlerinden biridir. 1455 ton cesametindedir. 5 tane 12 lik top, 7 tane makinelitüfek, dörder dörder tabiye edilmiş 8 tane 53,3 lük torpito kovanile mücehhezdir. Boyu 103, eni 10,4 metrodur. 2,6 metro su çeker. Mürettebatı 175 kişidir. 38,000 beygir kuvvetinde iki makinesi vardır. Bu makineler gemiye 36 mil sürat verir. 475 ton mazut alır ve bu kadar mahrukatla 15 mil süratle 6000 mil katedebilir.

İsis ve İlex muhribleri:

Bu iki muhrib de, İngiliz donanmasının en yeni muhriblerindendir. O kadar ki elimizdeki 1937 Alman deniz salnamesi bunları henüz tezgâhta göstermektedir. 8 gemiden mürekkeb olan İ sınıfına mensubdurlar. Birbirinin eşi olan bu gemiler 1350 ton cesametindedirler. Boyları 95 metro, enleri 10,1 metrodur. 2,6 metro su çekerler. Mürettebatı 145 kişidir. 4 tane 12 lik top, 7 tane makinelitüfek, 8 tane dörtlü 53,3 lük torpito kovanile mücehhezdir. 34,000 beygir kuvvetinde iki makineleri vardır. Süratleri 35,5 mildir. 455 ton mazut alırlar ve bu kadar mahrukatla 15 mil süratle 6000 mil katedebilirler.

İngiliz filotillâ önderleri de, muhrib - leri de, Fransız ve İtalyan liderlerinin ve muhriblerinin aksine olarak fazla seri değildirler. Bu sınıf Fransız ve İtalyan gemileri 40 - 44 mil sürate malik oldukları halde İngiliz gemileri 35 - 36 arasında dolaşırlar. Çünkü, İngilizler, sağlamlığı ve torpito taarruz kudretini yüksek sürate tercih ederler. Ayni tonajdaki, hatta bazı daha büyük Fransız ve İtalyan muhribleri 6 kovanlı oldukları halde İngilizlerinki 8 kovanlıdır. Ve hiçbir zaman Fransız filotillâ liderleri gibi 2400 - 2884 gibi büyük tonajlara çıkmazlar. Nitekim İtalyan liderleri ve muhribleri de tonaj itibarile İngiliz lider ve muhriblerine faiktırlar. Yeni İtalyan liderleri, 1528 - 1628, muhribleri ise 1500 tondur.

İngiliz muhriblerinin süratçe biraz noksan olmalarının bir sebebi de, açık denizlerde harbedecek olan bu gemilerin, dalgalı havalarda 40 mil gibi yüksek süratle seyretmelerinin imkânsızlığıdır.

ABIDIN DAVER

Japonya Şanghay'a 2 fırka gönderdi

Topçu düellosu birçok kimselerin ölümüne sebeb oldu

Tokyo 4 (A.A.) — Tebliğ:

Şanghay'da beynelmilel imtiyaz mıntakası önünde ve Honkesu mevkii karşısında demirlemiş bulunan Japon filosu 3 eylûlde Vongpou nehrinin sağ sahili üzerinde Pootoumig'a gelmiş olan Çin topçusu tarafından bombardıman edilmiştir. Japon donanması buna mukabele etmiş ve muharebe saat 15'e kadar devam eylemiştir. Düşman ağır zayiata uğramıştır. Çinliler saat 17 de Japon donanmasını tekrar bombardıman etmeğe başlamışlar fakat şiddetli mukabele karşısında birkaç dakika sonra ateşi kesmişlerdir. Çinlilerin yanlış tanzim edilen ateşleri yüzünden birçok obüsler beynelbilel imtiyaz mıntakasına düşerek ehemmiyetli hasarlara sebebiyet vermiş ve ecnebi ve Çinli halk arasından birçok kişilerin ölmesini ve yaralanmasını mucib olmuştur.

Şanghay'a doğru Çinlilerin ehemmiyetli sevkiyat yaptıkları haber verilmektedir. Merkezî ordulara mensub olan bu kuvvetler Şanghay civarında tahaşşüd etmekte ve bunların mevcudu 20 fırkaya yakın tahmin edilmektedir.

İki taraf da ağır zayiata uğradı

Şanghay 4 (A.A.) — Yeni Japon kıt'aları Hoangpou nehri mansabındaki Çang-Oma-Pang mevkiine çıkarılmıştır. Bu kıtaatın mevcudu malûm değildir. Zihuo civarındaki Yue-Pou mevkiine karşı Japonlar tarafından yapılan şiddetli bir hücum tardedilmiş ve iki taraf da ağır zayiata uğramıştır.

Japonya, Şanghay'a 2 fırka asker gönderiyor

Nankin 4 (A.A.) — Central News ajansından:

Çin müdafileri muannidane birçok taarruzlarda bulunarak Woosoung civarındaki Japon kuvvetlerinin Lotien mevkiindeki Japon kuvvetlerile irtibat peyda etmelerine mâni olmuşlardır. Japonlar dün Çin hatlarını yarmak için birçok teşebbüslerde bulunmuşlarsa da muvaffak olamıyarak ağır zayiata uğramışlar ve sahile doğru geri çekilmişlerdir.

Japonlar Paochan istihkâmının kendi taraflarından zaptedildiğini bildiren haberin mevsimsiz olduğunu kabul etmişlerdir. Japonların devamlı hücumlarına rağmen Chapei ve Yangtsepoo mıntakalarındaki Çin hatları sarsılmamıştır. Japonlar tarafından atılan yangın bombaları Chapei'de birçok yangınlara sebeb olmuştur. Japon tayyarelerinin son günlerdeki mükerrer bombardımanları neticesinde Woosoung millî üniversitesi harab olmuştur.

Haber verildiğine göre Japonya Şanghay'a tam teçhizatlı iki fırka daha göndermektedir.

Tayyare hücumlarından ölenler

Şanghay 4 (A.A.) — Japon tayyareleri şimal istasyonu mıntakasına taarruza devam etmekte ve gayet alçaktan uçarak mitralyözle ateş etmektedirler. Dün, iki kişi ölmüş, elli kişi yaralanmıştır. Fransız imtiyaz mıntakasında bir kişi ölmüş 30 kişi yaralanmıştır.

Japon Diyet meclisinde İmparatorun sözleri

Tokyo 4 (A.A.) — Diyet meclisinin açılışında İmparator askerî üniformasını lâbis olarak okuduğu emirnamede bilhassa şunları söylemiştir:

«Çinin, Japonyanın hakikî maksadlarını anlamıyarak bugünkü hâdiseye sebebiyet veren tahrikâmiz hareketinden dolayı derin bir teessür duymaktayız.»

İmparator, bundan sonra 4 gün devam edecek ve Çindeki muhasematın genişlemesi yüzünden alınması muktazi iştisnaî, malî ve iktısadî tedbirleri tasdik edecek olan Diyet Meclisinin fevkalâde toplantısını açtığını beyan etmiştir.

Tokyo 4 (A.A.) — Hükûmet, Diyet Meclisine tevdi etmek üzere, Çin hâdisesinden mütevellid üçüncü munzam bütçeyi tasdik etmiştir.

Amerikan silâhendazlarının bulunduğu yer bombardıman edildi

Şanghay 4 (A.A.) — Japon tayyareleri Amerikan silâhendaz taburu kumandanlığının bulunduğu mevkie 250 metro yakın Çin topraklarına 10 bomba atmışlardır.

Amerikan tabur kumandanlığının bulunduğu Block Haws, şarapnel parçalarile örtülmüştür. Yaralı yoktur. Bir Japon zabiti Block Haws'ı ziyaret ederek itizar etmiştir.

Bir Japon tayyaresi Çin mitralyözleri tarafından düşürülmüştür.

Çinden Japonyaya dönenler

Tokyo 4 (A.A.) — Şimdiye kadar Çinden Japonyaya 35 binden fazla Japonyalı dönmüştür.

Dün 800 Çinli Çine dönmek üzere vapura binmiştir.

Misafir bahriyeliler dün şehrimizi gezdiler

İngiliz ve Türk bahriyelileri arasında yapılan futbol maçını 3 - 1 Türk bahriyelileri kazandı

Türk ve İngiliz bahriyelileri bir arada

[Baştarafı 1 inci sahifede]

Saat 14,30 da Moda koyunda Türk ve İngiliz bahriyelileri arasında Modada deniz yarışları yapılacaktır. Bu yarışlara davetli olan zevatı, saat 14 te Köprünün Haydarpaşa iskelesinden kalkacak hususî bir vapur Modaya götürecektir. Yarışları müteakib İngiliz kolonisi tarafından bir kokteyl partisi verilecektir. Saat 19 da da harb filosu Komutanı Tuğamiral Mehmed Ali misafirler şerefine Yavuzda bir kokteyl-parti verecektir.

Davetliler, Köprünün Haydarpaşa iskelesinden saat 18,30 da kalkacak bir vapurla Yavuza gideceklerdir. Ayni zamanda saat yedi, yedi buçuğa kadar Dolmabahçe rıhtımından Yavuzun istimbotları da davetlileri Amiral gemisine nakledeceklerdir.

İngiliz-Türk bahriyelileri arasındaki maç

Şehrimizde bulunan İngiliz harb gemilerinin futbol takımile bahriye takımımızın futbol maçı dün Taksim stadyomunda tribünleri ve balkonu tamamile kaplıyan bir seyirci kütlesi önünde oynandı.

Maçtan evvel İngiliz ve Türk bahriyelilerden mürekkeb iki bando münavebe ile ve mütemadiyen güzel parçalar çalarak çok alkışlandılar. Oyun saati yaklaştığı vakit, evvelâ misafirler biraz sonra da bizimkiler sahaya çıktılar. İngilizler, «Hip Hip Hurra!», Bizimkiler «sağ ol!» nidalarile halkı selâmladılar. Bir İngiliz bahriyelisinin hakemliği altında oyuna başlanmadan, İngilizler Türk takımına amiral gemilerinin çerçeveli bir tablosunu, bizimkiler de onlara zarif bir buket verdiler.

Çok samimî bir hava içinde cereyan eden oyunun birinci devresinde misafirler oldukça kuvvetli bir şekilde esen rüzgârı arkalarına almış bulunuyorlardı. On beşinci dakikaya kadar takımlar birbirlerini fazla tehlikeli vaziyetlere sokamadılar.

Cüsseli ve oldukça iyi oyunculardan mürekkeb İngiliz müdafaası topu mütemadiyen havalandırıyor, fakat bundan muhacim rakiblerine nisbetle oldukça daha atletik olan Türk müdafaası istifade ederek kalesini kolaylıkla ve muvaffakıyetle koruyordu.

On beşinci dakikadan itibaren çok güzel anlaşmalarla misafir kaleyi sarmağa muvaffak olan Türk bahriyelileri bir müddet rakib kaleden uzaklaşmaz oldular. Bu müddet zarfında İngiliz müdafaasında iki bekle sağ muavin, arkadaşlarına nisbetle, daha iyi oyuncular olduklarını bihakkın gösterdiler. Türk bahriyelileri rakib kale önüne kadar muvaffakıyetle getirdikleri topu bir türlü gole çevirmeğe muvaffak olamıyorlardı. Buna bir taraftan muhacimlerimizin şüt atamamaları diğer taraftan da hakemin, ekseriya olmadığı halde mütemadiyen ofsayd çalması sebeb oluyordu. İngiliz hakem, tarafgirlik etmiyor, fakat ofsayd vaziyeti hakkında yanlış telâkkilere sahib bulunuyordu.

Misafir takımın golü

Oyun mütemadiyen bahriyelilerimizin gittikçe artan tazyikleri altında cereyan ederken İngilizler otuzuncu dakikada sağdan anî br akın yaptılar. Bu arada merkez muhacimlerinin 18 çizgisi dışından solla çektiği bir burun şütü golle neticelendi.

Üstün oynamalarına rağmen mağlûb vaziyete düşen takımımız daha düzgün ve daha enerjik oynadıysa da sonuna kadar beraberliği temin edemedi. Bunda bazı genclerin şahsî oynamalarının da tesiri oldu. Devre bittiği zaman İngiliz bahriyelileri 1 - 0 galib vaziyette idiler.

İkinci devre

İkinci devrede rüzgârı da arkalarına alan takımımız, rakib kalesini sıkı bir çember içine aldı. Tehlikeyi sezen İngiliz müdafaa oyuncuları kalelerinin önüne yığılarak Türk takımının kaleye yaklaştıkça şahsî olmağa başlıyan akınlarında mukabeleye çalıştılar.

Türk bahriyelilerinin birinci golü

Sekizinci dakikada cüssesinden umulmıyacak derecede enerjik bir oyun çıkarmakta olan merkez muavinimiz muhacimlerinin arasına katılarak hattâ onların da önüne geçerek topla içeri girerken İngiliz müdafaası bu teşebbüsü favulla durdurdu. Oyunun ilk favulunu teşkil eden bu hareketi sol iç mükemmel bir vuruşla gole çevirerek beraberliği temin etmiş oldu.

Bizimkilerin ikinci golü

Hücum hattımızda oldukça ağır olmakla beraber en akıllı davranan ve iyi pas tevzi eden merkez muhacimimiz rakib müdafaa oyuncularının kale önüne yığılarak şahsî teşebbüslerimizi akamete uğratmağa çalıştıklarını görerek uzaktan şüt çekmek gibi mükemmel bir çareye başvurdu.

Birinci golün yapılmasından iki dakika geçmeden uzaktan çekilen mükemmel plâse bir şüt takımımıza ikinci golü de kazandırınca tazyikimiz büsbütün arttı. Fakat yukarıda da dediğimiz gibi muhacim hattı rakib kaleye yaklaştıkça şahsî teşebbüslere girişmeğe heves ettiğinden netice alamaz oldu.

Türk takımının üçüncü golü

15 inci dakikada sağ için yeri sıyrılan sıkı bir şütü de rakib kalecinin elleri arasından kaleye girip üçüncü gol de olduktan sonra bizimkiler işi yavaş yavaş gevşettiler. Daha doğrusu, daha şahsî oynamağa başladılar. Bilhassa sağ iç, şahsî oyunu yüzünden birçok gollerin kaçırılmasına sebeb oldu. Bununla beraber müdafaamız aradaki iki golluk lehteki farkı bozdurmamak için müteyakkız davranarak İngiliz hücum hattına fırsat vermedi. Maçın sonlarına doğru misafirlerimiz kendilerini az çok toplıyarak ikinci gollerini yapmak için hayli uğraştılarsa da muvaffak olamadılar. Oyun 3 - 1 Türk bahriyelilerinin galibiyetlerile bitti.

Oyuncular sahadan çıkmadan Türk bahriyesinin bandosu İngiliz millî marşını, akabinde de İngiliz bahriye bandosu İstiklâl marşımızı çaldılar. Marşlar halk tarafından ayakta ve hürmetle dinlenildi ve iki dost bahriyenin mümtesibleri arasındaki bu spor teması böylelikle neticelendi.

Maç esnasında pek az favul oldu. Bu favulların birini yapan çok genc bir Türk denizcisinin, İngiliz arkadaşının elini öpmek suretile ondan özür dilemesi çok hoş bir tesir bıraktı.

Türk Hava kurumu menfaatine büyük müsamere

Bu akşam saat 21 den sabaha kadar Sarayburnu Park kazinosu alafranga kısmında Şehir bandosu, cazband, millî oyunlar, Esatillâ revü heyeti, Bayan Leylâ ve arkadaşları tarafından Azeri şarkıları ve millî oyunlar, külâhlı ve balonlu dans müsabakaları, varyete numaraları ve daha birçok eğlenceler. Elbise serbesttir. Fiatlar bir kişi için konsomasyonla beraber bir liradır. Her tarafa otobüs temin edilmiştir.

Dün gece bir otomobil kazası oldu

Dün akşam geç vakit Davudpaşada bir otomobil kazası olmuştur. 1492 numaralı otomobil Yedikule istikametinden gelirken Davudpaşada bir kadına çarpmış, zavallı kadını ağır surette yaralamıştır. Şoför, kazadan sonra kaçmak istemişse de yakalanmıştır. Yaralı kadın can kurtaran otomobilile hastaneye kaldırılmıştır.

Ankara muhtelit katarının makinesi bozuldu

İzmit 4 (Hususî muhabirimizden) — Ankara muhtelit katarı Derince ile Yarımca arasında makinesine arız olan bir bozukluk yüzünden kaldı. İzmitten imdad treni gönderildi. Bu sebeble Adana muhteliti beş saat geç kaldı.

Sıvas kongresinin yıldönümü

Sıvas 4 (Hususî muhabirimizden) — Sıvas kongresinin yıldönümü büyük tezahüratla kutlulandı. Tarihî lise sanlonu ziyaret edildi. Halk, coşkun şenlikler yapmaktadır.

Cumhuriyet Halk sütunu

Bir muhacirin şikâyeti

Adapazarında Pabüccular mahallesinde Bulgaristan muhacirlerinden Mehmed oğlu Ali imzasile aldığımız mektubda deniliyor ki: «31/7/935 tarihinde Galata Nüfus memurluğuna vermiş olduğum terki tâbiyet evrakımın muamelesinin ikmal ve Adapazar Nüfus Müdürlüğüne verilmesini istemiştim. Buna mukabil benden muhacir kâğıdım istendi, onu da gönderdim. Bunun üzerine hesabını unutacak derecede çok kereler istidalarla müracaat ettimse de, ne evrak, ne de muhacir kâğıdımın akıbetinden haberdar edildim. Hâlen, iki seneye yakın bir zamandanberi elimde hüviyetimi isbat edecek bir kâğıd yok. Bu halin vaziyetimi nekadar güçleştirdiğini tarif için kelime bulamıyorum. Alâkadarların dikkat nazarlarını celbetmenizi rica ederim.

Bir tavzih

Arkadaşları tarafından başı yarılan bir çocuğun Memleket hastanesinde parasız tedavi edilmediği hakkında babasının şikâyetini neşretmemiz üzerine Kırklareli Valisinden aldığımız bir mektubda deniliyor ki: «Memleket hastanesine her müracaat edene parasız ilâç verilir veya pansıman yapılırsa senelik tahsisat üç ay bile kifayet etmez. Vilâyet meclisi bunu nazarı dikkate alarak fakrihal mazbatasına malik olmıyanlara mahsus bir fiat cetveli tesbit etmiştir. Şikâyetçinin oğluna tetanoz aşısı tatbiki icab etmiş, elinde de fakrihal mazbatası bulunmadığından ilâcın dışarıdan tedarik edilerek getirilmesi tavsiye olunmuştur. Müşteki bilâhare fakir olduğunu tevsik ettiğinden oğlu meccanen tedavi edilmiştir.»

İzmit civarında iki cinayet

İzmit (Hususi) — Kandırada feci bir cinayet işlenmiş, Mustafa adında bir rençber karısı Fatmayı tarlada dirgenle öldürmüştür. Cinayete sebeb, Fatmanın kocası Mustafaya tarla işine yardım için geç kalmasıdır. Canavar koca tevkif edilerek hakkında kanuni takibata başlanmıştır.

Buranın Suadiye köyünde de iki küçük çocuğun kavgası neticede büyükler arasında bir cinayetin işlenmesine sebebiyet vermiştir. Bu katil vak'ası da şöyle olmuştur: İki çocuk kavga ederken Mustafa karısı Sultan, Ahmed adlı adamın çocuğunu dövmüş, Ahmed de bundan kızmış, kardeşi Hüseyinle bir olmuş ve Sultanı bıçakla muhtelif yerlerinden vurmak suretile öldürmüştür. İki katil kardeş tevkif edilmişlerdir.

Bu iki cinayetten başka gene Kandırada feci bir hâdise olmuş ve 5 kişi ölüm derecesinde ağır surette yaralanmışlardır. Hâdise şudur:

Mısır tarlasına bir domuz gelmiş, tarla sahibi hayvanı av tüfeğile yaralamış, yaralı domuz kaçarken iki küçük çocukla bir erkek ve iki kadının bulunduğu bir harman yerine düşmüş ve üzerlerine hücum etmiştir. Etraftan yetişilinciye kadar harmanda bulunanların beşi de ağır surette yaralanmış ve ısırılmıştır. Hayvanın kuduz olmasından şüphelenilerek öldürüldükten sonra berayi muayene şehrimiz hastanesine yollanmıştır.

YENİ ESERLER

Ülkü

Fuad Köprülünün idaresi altında, büyük bir intizam ve olgunlukla çıkmakta olan bu değerli mecmuanın 55 inci sayısı, 6 forma olarak intişar etmiştir. Mecmuanın, bundan böyle hep 6 forma olarak çıkacağını haber vermesi muhakkak ki büyük bir memnuniyetle karşılanacaktır.

Ülkünün son sayısında şu yazıları görmekteyiz:

Falih Rıfkı Atay: Tarih kongresi, Nahid Sırrı: Abdülhak Hâmidin tiyatro eserleri, Prof. Rauh: Ahlâk ve ruhiyat (Çeviren Ziyaeddin Fahri), Prof. A. Mez: Ortazaman Türk - İslâm dünyasında kara yolları, Dr. Ali Nihad Tarlan: İran edebiyatında Roma, Dr. Muzaffer Şerif: Roosevelt Amerikasında terbiyede ferdiliğin yıkılışı, Saffet Engin: İbni Sinânın felsefesi ve Avrupa kültürüne tesirleri, Dr. İng. İbrahim Okay: Gümrük ehemmiyeti ve teşekkülü, Nurullah Ardıç: Anadolu prehistoryasına toplu bir bakış, Kemal Ünal: 1937 bütçesi, Cemal Köprülü - Dr. Shaeder: Eski şark ve şimal milletleri, Abdülkadir İnan: Dede Korkud kitabındaki bazı motifler ve kelimelere aid notlar, Behçet Kemal: Halkevlerinde çalışmalar ve beliren değerler, Nahid Sırrı: Bir okuyucunun notları.

Ülküyü bütün okurlarımıza hararetle tavsiye ederiz.

GÜNÜN BULMACASI

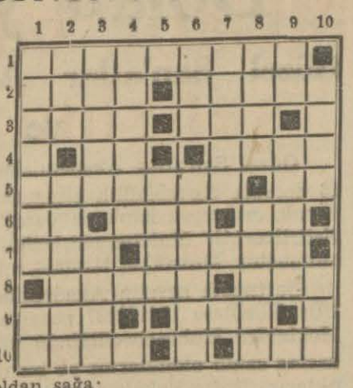

Soldan sağa:

1 — Yerinden zorla çekilip alınan. 2 - Güzel yazı yazan muharrir, sakin ve asûde. 3 - Duvarcının levazımatından, aile erkânından biri. 4 - İsim, İngiliz Hariciye Nazırı. 5 - Ağızlarda dönüp dolaşan söz, sporcuların eski «yaşa!» sı. 6 - Kemikten ayrılmaz, bir cins cilve, bir edatın kısaltılmışı. 7 - İran dilinde «yarım», fidan manasına bir kadın ismi. 8 - Alçak, cemi edatı. 9 - Zevk, cefa. 10 - Eski Bizans kraliçelerinden biri, ay.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Dişile yontup kesen, gülerken çıkarılan ses. 2 - Evin taksimatından biri, mazeret göstermeklik. 3 - Bir cins yemek, içki ile yenecek şeyler. 4 - İran dilinde mamur, bir edat. 6 - Seciye, büyük bir tazyik altında kalan. 7 - Mel'unluk isnad etmeklik. 8 - Arabca bir sayı, bir cins Avrupa sucuğu. 9 - Ekseriya «işte» den evvel gelen bir tabir, bir emir. 10-Avrupada bir nehir, insanı yaşattığı farzedilen manevi kuvvet.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	P	İ	R	E	T	U	T	A	N	■
2	E	Ş	İ	T	■	Y	U	M	A	K
3	Ç	A	K	A	N	■	L	A	N	E
4	E	R	A	M	İ	L	■	Z	İ	L
5	T	E	■	İ	Y	İ	L	İ	K	■
6	A	T	İ	N	A	■	A	S	■	D
7	K	■	Y	■	Z	İ	L	■	K	E
8	A	M	İ	N	■	R	E	H	İ	N
9	N	A	C	İ	■	A	L	E	N	İ
10	■	L	E	Ş	■	K	İ	R	E	Z

İst. Borsası 4/9/937

PARALAR

	Açılış	Kapanış
Sterlin	627.—	632.—
Dolar	123.—	127.—
Frank	90.—	100.—
Liret	110.—	115.—
Belçika Fr.	80.—	84.—
Drahmi	18.—	23.—
İsviçre Fr.	570.—	580.—
Leva	20.—	23.—
Florin	65.—	70.—
Kron Çek	74.—	84.—
Şilin Avusturya	21.—	23.50
Mark	28.—	31.—
Zloti	20.—	23.—
Pengo	21.—	25.—
Ley	12.—	14.50
Dinar	48.—	52.—
Kron İsveç	30.—	32.—
Altın	1047.—	1048.—
Banknot	257.—	258.—

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	630.—	630.—
New-York	0.7858	0.7858
Paris	21.1025	21.1025
Milâno	14.9570	14.9570
Brüksel	4.6710	4.6710
Atina	86.7460	86.7460
Cenevre	3.4260	3.4260
Sofya	63.4920	63.4920
Amsterd.	1.4262	1.4262
Prag	22.54	22.54
Viyana	4.19	4.19
Madrid	12.0625	12.0625
Berlin	1.9610	1.9610
Varşova	4.1857	4.1857
Budapeşte	3.9875	3.9875
Bükreş	106.6666	106.6666
Belgrad	34.4444	34.4444
Yokohama	2.7268	2.7268
Moskova	20.4025	20.4025
Stokholm	3.0785	3.0785

ESHAM

	Açılış	Kapanış
Aslan çimento	10.10	10.25
Merkez Bankası	90.75	90.75

İSTİKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
Türk borcu I Pesin		
» » I Vadeli	14.65	14.70
» » III Pesin	14.55	14.55
% 5 Hazine	30.75	30.75

SATILIK DUBA

Akay İşletmesi Müdürlüğünden:

Halicde Piripaşa ile Camialtında idaremizin malı bulunan ve su kesiminden 30 santim yukarısına kadar bakır kaplı muhtelif dört duba açık arttırma ile satılacaktır. Bu dubaların bir tanesine veya birkaçına pey sürülebilir.

Arttırma 10 eylûl 1937 cuma günü Akay Şefler Encümeninde saat 15,00 te başlıyarak 16 da ihalesi yapılacağından taliblerin şartnameyi görmek üzere İşletme Şefliğine ve yüzde yedi buçuk güvenme ve arttırma paralarile o gün Encümene gelmeleri. (5912)

İzmir İli Daimî Encümeninden:

İzmirde Agamemnon Ilıcalarında yeniden yaptırılacak binalarla tesisatının projesinin tanzimi işi 4 ay müddetle müsabakaya konulmuştur.

İstenilen bu projenin tanziminde birinci gelecek olana (2000), ikinciye (750), üçüncüye (250) lira mükâfat verilecektir.

Tanzim olunacak bu projenin vaziyet plânile şartnamesi İzmir - Ankara - İstanbul Bayındırlık Direktörlüklerinde mevcud olduğundan istekliler adı geçen Direktörlüğe başvurarak inceliyebilirler.

Tanzim olunacak projenin birincikânun 1937 nihayetine kadar İzmir Bayındırlık Direktörlüğüne yollamaları ilân olunur. «3010» (5720)

Kütahya Şarbaylığından:

Bulvar civarında yaptırılacak 94590 lira 24 kuruş keşif bedelli stadyum inşasından 30,000 liralık kısmı kapalı zarfla açık eksiltmiye konulmuştur. Bundan tribüne aid betonarme iskeletinin keşif bedeli 22862 lira, spor sahası tesviye ve direnaj ve teferrüatının keşif bedeli 7138 lira olup teminatları 2250 liradır.

İhalesi 22/9/937 çarşamba günü saat 15 te Kütahya Belediye Encümeninde yapılacaktır. Bu saatten sonra verilecek mektublar kabul edilmez.

Proje, idarî ve fennî şartnameler 150 kuruş mukabilinde verilir.

Taliblerin Şarbaylığa müracaatleri. (5803)

Mimarî Şubesine Müsabaka İle 25 Lira Maaşlı *10 Talebe Alınacaktır*

Güzel San'atlar Akademisi Direktörlüğünden:

Güzel San'atlar Akademisi mimarlık bölümüne bu sene girecekler arasından imtihanla seçilecek 10 talebeye okumalarını bitirinciye kadar hususi talimatnamesindeki şartlar dahilinde para yardımı yapılacaktır. İmtihanda muvaffak olan talebeler yardım gördükleri müddetin yarısı kadar mecburî hizmeti ve bu hususiaki talimatnamenin bütün şartlarını kabul ettiklerini bildiren bir sened vermeğe mecburdurlar.

Yapılacak yardım miktarı pesin olmak üzere ayda 25 liradır.

Yardım tatilde dahi devam eder.

Seçim imtihanı türkce kompozisyondan, riyaziyeden, umumî tarih ile yabancı dilden yapılır ve 27 eylûl 1937 tarihinde saat 10 da baslar. Yardım görmek için mimarî şubesine talebe yazılmak şart olduğuna göre taliblerin 25/9/1937 de yapılacak olan kabul yoklamasına girmeleri icab eder.

Yardım görecek talebelere aid talimatname Akademiden her zaman alınabilir.

Fazla tafsilât almak ve muamelelerini takib etmek, istiyenler hergün saat 10 dan 12 ye kadar Akademi İdaresine müracaat edebilirler. (5914)

Betonarme Köprü İnşaatı

Nafıa Bakanlığından:

1 — İstekli çıkmadığından dolayı ihalesi yapılamamış olan Erzincan Vilâyetinde ve Erzincan - Kiği yolu üzerinde betonarme olarak inşa edilecek Beyçayırı köprüsü bu defa yeniden münakasaya konulmuştur. Keşif bedeli (55,500) liradır.

2 — Eksiltme 14/9/1937 tarihine musadif salı günü saat 16 da Nafıa Vekâletinde Şose ve Köprüler Reisliği Eksiltme Komisyonu odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.

3 — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri diğer evrak «278» kuruş mukabilinde Şose ve Köprüler Reisliğinden alınabilir.

4 — Eksiltmiye girmek istiyenlerin (4025) liralık muvakkat teminat vermeleri ve bu gibi işleri yapabileceklerine dair vekâletimizden alınmış müteahhidlik ehliyeti fenniye vesikasile Ticaret Odasına kayidli bulunduklarına dair vesaik ibraz etmeleri lâzımdır.

İsteklilerin teklif mektublarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Komisyon Reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri muktazidir. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. «2997» (5686)

Zonguldak Valiliğinden:

Zonguldak Vilâyeti içinde Beycuma - Çaycuma yolunun 0+000—13+732 kilometroları arasında yapılacak 52296 lira 05 kuruş keşif bedelli şose inşaatı işi kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltmesi 15/9/937 çarşamba günü saat 15 te Zonguldak Vilâyeti Daimî Encümeninde yapılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri diğer evrak 262 kuruş mukabilinde Zonguldak Nafıa Müdürlüğünden alınacaktır.

Muvakkat teminat 3923 liradır. Eksiltmeye girmek istiyenlerin Resmî Gazetenin 3297 saylı nüshasında çıkan talimatnameye tevfikan Nafıa Vekâletinden alınmış müteahhidlik ehliyet vesikasile Ticaret Odasından 937 yılında alınmış vesika ve muvakkat teminatlarile birlikte teklif mektublarını yukarıdaki günde ihale saatinden bir saat evveline kadar Vilâyet Daimî Encümen Reisliğine vermeleri ilân olunur. (5542)

Bandırma Şarbaylığından:

Lira	K.	Miktarı	Muhammen fiatı	Cinsi
500	00	20 ton	25 lira	Sömikok kömürü
300	00	20 »	15 »	Kıriple kömürü
800	00			

Bandırma Belediye dairesile hastanesinin senelik kömür ihtiyacı olan 40 ton kömür yukarıda cinsleri ve muhammen fiatları gösterilmiş olup işbu muhammen fiat üzerinden alınacaktır.

Buna aid şartname bedelsiz olarak Belediye Muhasebesinden verilecektir.

İşbu ihale açık eksiltme usulile yapılacaktır.

Açık eksiltme 10/9/937 cuma günü saat 15 te Belediye Encümeninde icra edilecektir.

İşbu ihaleye girmek istiyenler altmış lira miktarında olan muvakkat teminatı Belediye veznesine yatıracaklardır.

Keyfiyet istekli olanlarca bilinmek üzere ilân olunur. (5415)

Urfa Nafıa Müdürlüğünden:

1 — Eksiltmiye konulan iş: Urfa Vilâyeti Hükûmet Konağının tadilen orta okul haline ifrağı ve halâlarının yeniden inşaatı olup keşif bedeli «8284» lira «59» kuruştur.

2 — Eksiltme 10/9/937 gününe musadif cuma günü saat 11 de Urfa Nafıa Müdürlüğü odasında teşekkül edecek Eksiltme Komisyonu marifetile açık eksiltme usulile yapılacaktır.

3 — Istekliler bu işe aid evrakı fenniye vesaireyi Nafıa Müdürlüğünde görebilirler.

4 — Eksiltmiye girebilmek için taliblerin «621» lira «34» kuruş muvakkat teminat vermesi ve ayrıca 937 senesi Ticaret Odası vesikasile Nafıa Müdürlüğünden alınmış müteahhidlik ehliyet vesikası ibraz etmesi lâzımdır. (5689)

Samsun Şarbaylığından:

Belediyemiz elektrik santralı ve şebekesi için alınacak 11 kalem muhtelif yedek parça ve tahtelârz kablo, hata mesaha aleti kapalı zarf usulile eksiltmiye konulmuştur.

1 — Umumunun muhammen bedeli 7906 liradır.

2 — Muvakkat teminat akçesi 592 lira 95 kuruştur.

3 — İhale 7/10/937 tarihine raslıyan perşembe günü saat 15 te Daimî Encümen huzurunda yapılacaktır.

4 — Bu işe aid evrak şunlardır:

A — Satın alınacak yedek parça ve tahtelârz kablo hata mesaha aletinin evsafını gösterir fennî şartname.

B — Eksiltme şartnamesi,

C — Bu evrakı görmek istiyenler Samsun Belediye Elektrik İşletmesinde ve İstanbul Belediyesi Heyeti Fenniyesinde görebilirler.

5 — İstekliler 2490 numaralı kanunda yazılı evsafı haiz olacaklardır.

6 — Talibler teklif mektublarını ihale günü saat 14 e kadar Samsun Belediyesi Encümen Riyasetine tevdi etmeleri lâzımdır. Bu müddetten sonra verilecek teklif mektubları kabul edilmez.

7 — İhale 2490 numaralı kanun hükümlerine tevfikan yapılır. (5723)

Bergama Şarbaylığından:

1 — Muhammen bedeli 55820 lira olan Bergama kasabası elektrik tesisatı 22/9/937 çarşamba günü saat 16 da Bergama Belediye Encümeninde kapalı zarf usulile ihalesi yapılmak üzere 2490 sayılı kanuna tevfikan eksiltmiye çıkarılmıştır.

2 — Bu işe girmek istiyenlerin 4041 lira muvakkat teminatla kanunun tayin ettiği ve şartnamede yazılı vesikaları ve Nafıa Vekâletinden musaddak ehliyet ve müteahhidlik vesikasını ayni günün saat 15 ine kadar Belediye Encümen Reisliğine vermeleri lâzımdır.

3 — İstekliler fennî tarifname, keşifname, fennî şartname ve projeleri Ankara, İstanbul, İzmir, Bergama Belediyelerinde görebilecekleri gibi beş lira mukabilinde suretlerini de Bergama Belediyesinden alabilirler.

4 — İhale günü saat 15 ten sonra gelecek teklif evrakı posta gecikmesinden dahi olsa kabul edilmez. (5575)

Gazianteb İlbaylığından:

Gazianteb - Nizib yolunun Akçakent ile Nizib arasındaki 17601 lira 90 kuruş bedeli keşifli 800 + 47 — 44 + 800 kilometrelerinin şose inşası bedeli iki senede ödenmek üzere kapalı zarf usulile eksiltmiye konmuştur. 16/9/1937 perşembe günü saat 11 de ihalesi yapılacaktır. Talib olanların şartnameyi tetkik etmek üzere hergün ve eksiltmiye iştirak eylemek için de ihale günü Vilâyet Daimî Encümenine müracaatleri. (5718)

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul Satınalma Komisyonundan:

1 — Gümrük Muhafaza eratı için 7306 çift pamuk, 7306 çift yün çorabın 21/9/937 salı günü saat 11 de açık eksiltmesi yapılacaktır.

2 — Tasınlanan tutarı 4489 lira 53 kuruştur.

3 — Şartname ve evsaf Komisyondadır. Görülebilir.

4 — İsteklilerin ilk teminat olarak 337 liralık vezne makbuzu veya banka mektubları ve kanunî vesikalarile birlikte o gün Galatada eski İthalât Gümrüğü binasındaki Komutanlık Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (5903)

T. C. İstanbul Ziraat Bankasından:

Bankamızın malı bulunan Üsküdar Bulgurlu mahallesinde ve Karaman çiftliği yolu üzerinde bir kıt'ada 14,704 metre murabbaı tarla ile Yalovada Cumhuriyet caddesinde 150 metre murabbaı üzerine kâin bir bab dükkân 6/9/937 tarihinden 20/9/937 tarihine kadar on beş gün müddetle açık arttırmıya konulmuştur.

Müsaid tediye şartlarile satılacak olan bu gayrimenkullere talib olanların 20/9/937 pazartesi saat on dörtte depozito paralarile «Daha fazla izahat

İş Bankası asgarî 25 lira mevduatı bulunan bütün kumbara sahiblerine senede kur'a ile 20,000 lira mükâfat dağıtmaktadır.

1937 sonuna kadar keşide tarihleri: Birinciteşrin ve Birincikânun aylarının ilk günleri rinin ilk günleri.

Kumbara biri

HAYRETTİN ÇİZER

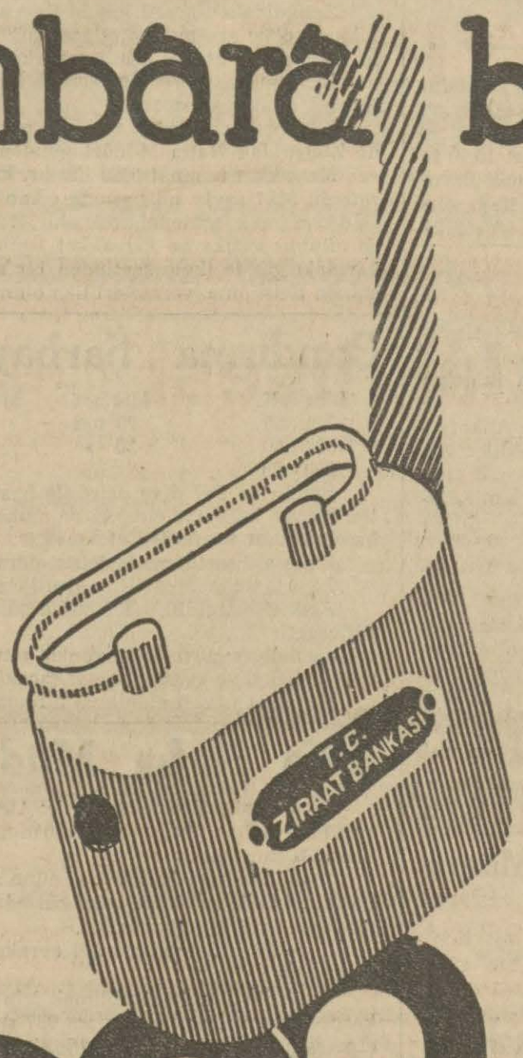

100 yapar.

TÜRKİYE CUMHU RİYETİ

ZIRAAT BANKASI

«Bu sırrı hiçbir vakit zevcime ifşa etmedim»

«Şimdi, eskisinden daha fazla sevişiyoruz. Halbuki bir müddet, muhabbeti ve sevgisi azalmıştı. Sebebini de biliyordum. Buruşukluklarım, beni 50 yaşlarında ve adeta ihtiyarlamış gibi gösteriyordu. Bugün ise 30 dan noksan görünüyorum. Zevcim bunun sırrına vâkıf değildir. Fakat, bunu da yegâne cild unsuru olan Tokalon kremine medyunum. Kullanmağa başladığım günden bir gün sonra ne kadar genc ve nekadar taze görünüyorum.» Tokalon kremini, cildin hüceyrelerini genclik faaliyetine irca için yegâne vasıtadır. Terkibinde Viyanada yapılan şayani hayret fennî keşfin cevheri olan «Biocel» mevcuddur. Ve cevher, genc ve sağlam cild hüceyrelerini besliyerek ikaz ve ihya eder.

Siz de bu kadının yaptığını yapabilirsiniz.

Siz de yegâne cild unsuru olan Tokalon kremini kullanınız. Akşamları yatmazdan evvel (pembe rengindeki) Tokalon kremini ve sabahları (beyaz rengindeki) Tokalon kremini kullanınız. Mukavvi, besleyici ve beyazlatıcıdır.

ÇİLLER ve LEKELER
Balsamin Eksiri
ile tamamen zail olur.

BALSAMiN LiKiT
Yüzdeki çil ve lekeleri izale ederek cilde mat ve cazib bir ten temin eder.
İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

BRONZ DİŞ FIRÇALARI
Elyafı tamamile hususî mahiyette, doktorların tavsiye ettikleri en sıhhî, sağlam ve sert fırçadır. Memleketin her büyük eczane ve tuhafiye mağazasında bulunur.
Umumî deposu : Ahmed Etem Buldanloğlu, İzmir,
İstanbul satış deposu : Mehmed İpekçi - Alyanak han.

Belsoğukluğu
ve FRENGİYE yakalanmamak için en iyi ilâç ancak
PROTEJİNDİR

Dolab yaptırılacak

Güzel San'atlar Akademisi Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Güzel San'atlar Akademisindeki Tatbikat Bürosu için muhtelif şekilde 18 dolabla bir kâğıdlık alınacak ve Büronun mevcud bazı dolablarına raf, kapak, çıta veya kaplama vazettirilecek ve bir dolab kapısının vaziyeti değiştirilecektir. Muhammen bedeli 1401,20 lira tutan bu iş açık eksiltmiye konulmuştur. Muvakkat teminat miktarı 105.09 liradır.

Şartname hergün Akademiden alınabilir. Plânlar arzu edenlere gösterilir. Eksiltme 13/9/1937 pazartesi günü saat 16 da Cağaloğlundaki Yüksek Mektebler Muhasebeciliğinde yapılacaktır. Eksiltmiye, bir marangoz fabrikasına sahib olduklarını ve bu nevi marangozluk işleri müteahhidliği yaptıklarını Nafıa Vekâleti veya Ticaret ve Sanayi Odası vesaiki ile isbat edenler iştirak edebileceklerdir. (5464)

Akay İşletmesinden:

1 — İşletmemizin Yalova kaplıcaları methaline iki kilometre mesafede tesis edeceği elektrik santralının bina kısmile, yaptırılacak olan transformatör kulübesi kapalı zarf usulile eksiltmiye konulmuştur.

2 — Bu işe aid evrak şunlardır:
A — Eksiltme şartnamesi
B — Fennî şartname
C — Keşifler
Ç — Projeler
D — Mahal listesi
E — Mukavele projesi
F — Fennî şartname lâhikası

3 — Eksiltme 7 eylûl 1937 salı günü saat 16 da idare merkezinde Şefler Encümeninde yapılacaktır.

4 — Santral binasının bedeli keşfi «29,598» lira «12» kuruş. Transformatör kulübesinin «2048» lira «44» kuruştur.

5 — Talibler her iki keşif yekûnunun yüzde yedi buçuğu nisbetinde muvakkat teminat getireceklerdir.

6 — Teklif sahibleri getirecekleri zarfları yukarıda yazılı günde nihayet saat 15 e kadar makbuz mukabilinde Encümen Reisliğine tevdi etmiş bulunmalıdırlar. Postada vaki olacak gecikmeler nazarı itibara alınmaz.

7 — Şartname ve keşifler idare veznesinden üç lira mukabilinde satın alınabilir. (5332)

Antalya Belediye Riyasetinden:

1 — Şehrimiz itfaiyesi için münakasa şartnamesine uygun olmak üzere kapalı zarfla bir arazöz alınacaktır.

2 — İhale 7/10/1937 tarihine musadif perşembe günü saat on birde Belediye Encümeninde icra olunacağından teklif mektubları ayni günde saat ona kadar Antalya Şarbaylığına makbuz mukabili tevdi olunması lâzımdır.
Posta ile gönderilen mektublar iadeli taahhüdlü gönderilmelidir.

3 — Teklif mektublarının 2390 sayılı arttırma, eksiltme kanununun 32 nci maddesi ahkâmına tevfikan ihzar edilmesi lâzımdır. Muvakkat teminat teklif miktarının yüzde yedi buçuğudur.

4 — Şartname bilâbedel Antalya Belediye Riyasetinden verilir. (5721)

Kapalı Zarf Usulile Eksiltme İlânı

Elâziz Nafıa Müdürlüğünden:

1 — Elâzizde yeniden yapılacak olan 80 yataklı hastane binası (110,972) lira muhammen bedel ve vahidi fiat esasi üzerinden kapalı zarf usulile eksiltmiye konulmuştur.

2 — Bu işe aid şartname ve evrak şunlardır:
A — Bayındırlık işleri genel şartnamesi,
B — Fennî şartname,
C — Hususî şartname (tadilât ile beraber)
E — Muhammen bedel cetveli,
F — Vahidi fiat cetveli,
G — Plân ve projeler,
H — Mukavele projesi.
İstekliler bu şartname ve evrakı Vilâyet Nafıa Müdürlüğünde görebilirler.

3 — Eksiltme 15/9/1937 tarihine musadif çarşamba günü saat 15,30 da Elâzizde Nafıa Müdürlüğü odasında müteşekkil Arttırma, Eksiltme Komisyonunda yapılacaktır.

4 — Eksiltmiye girebilmek için isteklilerin 6800 lira muvakkat teminat vermesi ve bundan başka aşağıdaki vesikaları getirmesi lâzımdır.

A — Nafıa Vekâletinden alınmış 1937 senesi için muteber asgarî altmış bin liralık ehliyetname.

B — 1937 yılına aid Ticaret Odası vesikası.

C — İnşaat müddetince iş başında diplomalı bir mühendis veya bir mimar bulunduracağına dair taahhüdname.

5 — Teklif mektubları yukarıda üçüncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Komisyon Reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. posta ile gönderilecek mektubların nihayet 3 üncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumile iyice kapatılmış bulunması şarttır, postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (5862)

Diyarbekir İskân Müdürlüğünden:

Kazası	Köyü	Tipi	Adedi	Bir evin bedeli	Yekûn
Merkez					
»	Karabaş	3	50	476.14	23807.00
Ergani	Satı	3	50	465.10	23255.00
Osmaniye	Merkezi	2	15	630.21	9528.15
»	Harbeto	3	35	520.21	18207.35
Bismil	Anbar	3	80	583.21	46656.80
Silvan	Merkez	2	15	590.90	8863.50
»	Aslo	3	35	491.63	17207.05
Merkez	Kâbil	3	12	456.52	5478.24
»	Yeniköy	3	6	456.52	2739.12
			298		155742.21

1 — Yukarıda isimleri yazılı dokuz merkezde yapılacak (298) göçmen evinin Heyeti Vekilenin 19/12/935 tarih ve 2/3711 sayılı kararnamesine tevfikan 30 ağustos 937 den itibaren münakasaya çıkarılmıştır. İhale müddeti 16 eylûl 937 ye musadif perşembe günü saat tam on üçe kadardır.

2 — Taliblerin bu müddet içinde her merkezdeki evlere köy beköy veya dokuz merkez için birden peyleri kabul olunur.

3 — Müteahhidliğe talib olanların şimdiye kadar en az 10,000 liralık iş yaptıklarına dair vesaiki ve koyacakları peylere ve alacakları evlerin bedeli keşiflerinin miktarına göre ihale gününe kadar kanunî teminatlarını Malsandığına yatırmış olmaları elzemdir.

4 — Pazarlığın son kararı D. Bekir İskân Müdiriyetinde yapılacağından şeraiti öğrenmek ve usulü dairesinde suretlerini almak istiyenler D. Bekir İskân Müdürlüğüne ve kazalarda Bismil, Ergani, Osmaniye, Silvan kaymakamlıklarına müracaat edebileceklerdir. (5752)

Urolog - Operatör
Dr. OSMAN S. ÖNER
İdrar yolları ve belsoğukluğu hastalıkları mütehassısı. Muayene : Eminönü Arpacılar caddesi Arpacılar han. Saat 12 - 19

Harici Askerî Kıtaatı ilânları

Her bir kilosuna tahmin edilen fiatı 180 kuruş olan 60,000 ilâ 80,000 kilo sarı sabunlu kösele kapalı zarfla alınacaktır. Şartnamesini 720 kuruşa almak ve örneklerini görmek istiyenlerin her gün komisyona gelmeleri. İlk teminat miktarı 8450 liradır. İhalesi 15 eylûl 937 çarşamba günü saat 11 dedir. Münakasaya gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesikaları ilk teminatlarile birlikte teklif mektublarını ihale saatinden en az bir saat evvel Ankarada M. M. Vekâleti Satınalma komisyonuna vermeleri.

«338» «5675»

4 aded muhtelif tezgâh kapalı zarfla münakasaya konmuştur. Tahmin edilen bedeli on sekiz bin beş yüz lira olup ilk teminat parası 1387 lira 50 kuruştur. İhalesi 7 eylûl 937 salı günü saat 15 tedir. Muhabere ile şartname gönderilemez. Eksiltmiye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde istenilen belgelerle birlikte ihale gününden en geç bir saat evveline kadar teminat ve teklif mektublarını Ankarada M. M. Vekâleti Satınalma komisyonuna vermeleri. «170» «4428»

Dr. İHSAN SAMİ
Gonokok Aşısı
Belsoğukluğu ve ihtilâtlarına karşı pek tesirli ve taze aşıdır. Divanyolu Sultanmahmud türbesi No. 113

Nafıa Teknik Okulu Müdürlüğünden:

1 — Kapalı zarf usulile eksiltmiye konulan iş: İstanbul Beşiktaş Yıldızda bulunan Teknik Okulu tedrisat binasında şarntamesine göre yapılacak hedmiyat, çatı inşası, betonarme döşemeler, su ve elektrik tesisat ve teferruatıdır.

2 — Keşif bedeli 47485 lira 43 kuruştur. Eksiltmeden iki saat evveline kadar mektebimizden alınacak irsaliye ile Yüksek Mühendis mektebi Muhasebesine yatırılacak olan ilk teminat 7122 lira 82 kuruştur.

3 — Eksiltme şartnamesi ve teferruatı Yüksek Mühendis Mektebi Muhasebesine yatırılacak olan 237 kuruş bedel mukabilinde alınacak makbuzun ibrazı şartile mektebimizce verilir.

4 — Eksiltme 20/9/937 tarihine raslıyan pazartesi günü saat 15 te Gümüşsuyunda Yüksek Mühendis Mektebi Muhasebeciliğinde toplanacak olan Eksiltme Komisyonunda yapılacaktır.

5 — İsteklilerin teklif mektublarını eksiltme saatinden bir saat evvel Yüksek Mühendis Mektebi Muhasebesinde toplanan Komisyon Başkanlığına makbuz mukabili vermeleri lâzımdır. Postada vaki olacak gecikmeler kabul edilmez.

6 — Eksiltmiye girebilmek için Nafıa Vekâletinden alınmış ve en az 30,000 lira tutarında betonarme bina inşaatı yaptığına dair müteahhidlik vesikası ve cari sene Ticaret Odası belgeleri bulunmak lâzımdır. (5616)

Zonguldak Valiliğinden:

Zonguldak Vilâyeti içinde Ereğli - Devrek yolunun 1+000—27+000 kilometroları arasında yapılacak 23956 lira 48 kuruş keşif bedelli şose esaslı tamiri işi kapalı zarf usulil eeksiltmeye konulmuştur.

Eksiltmesi 15/9/937 çarşamba günü saat 15 te Zonguldak Vilâyeti Daimî Encümeninde yapılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri diğer evrak 120 kuruş mukabilinde Zonguldak Nafıa Müdürlüğünden alınacaktır.

Muvakkat teminat 1797 liradır. Eksiltmeye girmek istiyenlerin Resmî Gazetenin 3297 sayılı nüshasında çıkan talimatnameye tevfikan Nafıa Vekâletinden alınmış müteahhidlik ehliyet vesikasile Ticaret Odasından 937 yılında alınmış vesika ve muvakkat teminatlarile birlikte teklif mektublarını yukarıdaki günde ihale saatinden bir saat evveline kadar Vilâyet Daimî Encümen Reisliğine vermeleri ilân olunur. (5541)

Akhisar Belediyesinden:

180 lira ücretli Belediyemiz mühendisliği münhaldir. Yüksek Mühendis mektebi diplomasını haiz olması aranılan isteklilerin evrakı nizamiye ve kısa hal tercemesile birlikte Belediyemize müracaatleri ilân olunur. (5607)

Kapalı Zarf Usulile Eksiltme İlânı

Konya Vilâyeti Daimî Encümeninden:

1 — Eksiltmiye konulan iş: Konya - Ankara yolunun 0 + 000 — 6 + 200 Km. arasında şose için taş ve kum ihzaratı.

2 — Keşif bedeli: 18630 lira 45 kuruştur.

3 — Eksiltme 20/9/937 pazartesi günü saat 15 te Konya Vilâyet Daimî Encümen odasında kapalı zarf usulile yapılacaktır.

4 — Eksiltme şartnamesi ve buna aid evrak 138 kuruş bedel mukabilinde Konya Nafıa Müdürlüğünden tedarik olunabilir.

5 — Eksiltmiye girebilmek için isteklilerin 1197 lira 28 kuruşluk muvakkat teminat vermesi ve Nafıa Vekâletinden alınmış yol müteahhidliği vesikası ibraz etmesi lâzımdır.

6 — İsteklilerin teklif mektublarını 3 üncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Vilâyet Daimî Encümeninde teşekkül edecek Komisyon Riyasetine makbuz mukabilinde vermeleri muktazidir.
Postada olacak gecikmeler kabul edilmez.
Keyfiyet ilân olunur. (5726)

Müzeler Arttırma ve Eksiltme Komisyonu Riyasetinden:

Yapılacak işin cinsi ve mahiyeti	Keşif bedeli Lira Kr.	Muvakkat teminat miktarı Lira Kr.	Eksitmenin nerede ve hangi tarih ve saatte yapılacağı
Arşiv istasyonu ittihaz edilecek olan Sultanahmed medresesinin esaslı tamiratı.	11786.66	884.00	Asarıatika Müzeleri Genel Direktörlüğünde 6/9/1937 tarihinde pazartesi günü saat 15.

Arşiv İstasyonu ittihaz edilecek olan Sultanahmed medresesinde ber-mucibi keşif yaptırılacak olan esaslı tamiratın kapalı zarf usulile 16/8/1937 tarihinde ihalesi mukarrer iken talib zuhur etmediğinden dolayı ihalesi yapılamamış ve 6/9/1937 pazartesi günü saat 15 te yeniden kapalı zarf usulile eksiltmiye konulması takarrür etmiştir.

Keşif ve şartname ile yapılacak tamiratı mahallen görmek istiyenlerin Müzeler Mimarlığına, talib olanların da teklif mektublarını ve en az (11000) liralık bu işe benzer iş yaptıklarına dair Nafıa Vekâletinden almış oldukları müteahhidlik ve Ticaret Odası vesikaları ve muvakkat teminat makbuzlarını havi mühürlü zarflarını 6/9/1937 tarihinde pazartesi günü saat (13.30) a kadar Komisyon Riyasetine tevdi eylemeleri. (5460)

Balıkesir Vilâyeti Daimî Encümeninden:

1 — Balıkesir - Bandırma ve Balıkesir - Sındırgı iltisak şosasında yaptırılacak asfaltaj işine istekli çıkmadığından on gün müddetle temdid edilmiştir.

2 — Keşif bedeli (3500) üç bin beş yüz lira, muvakkat teminatı (262) iki yüz altmış iki lira (50) elli kuruştur.

3 — Bu işe aid keşfiname ve evrak şunlardır:
A — Eksiltme şartnamesi,
B — Fennî şartname,
C — Mukavele örneği,
D — Keşif cetveli,
H — Nafıa işleri şeraiti umumiyesi.
İstiyenler bu keşifname ve evrakı Balıkesir Vilâyeti Daimî Encümen kaleminde veya Nafıa Müdürlüğünde görebilirler.

4 — İhale 9 eylûl 937 tarihine raslıyan perşembe günü saat 15 te Vilâyet makamında müteşekkil Daimî Encümen huzurunda yapılacaktır.

5 — Eksiltmiye bu gibi işlerle uğraştığına dair Nafıa Müdürlüğünden lâakal sekiz gün evvel vesika alanlar girebilir.

6 — İsteklilerin yukarıda yazılı gün ve saate kadar muvakkat teminatlarını Malsandığına yatırdıklarına dair makbuz veya banka mektublarile birlikte Encümene müracaatleri ilân olunur. (5848)

Gönen Belediye Reisliğinden:

Tahminen 200 hektarlık Gönen kasabasının halihazır haritasının alınması 150 hektar meskûn yerin hektarı 25 liradan 50 gayrimeskûn yerin hektarı 13 liradan muhammen bedelle 6 eylûl 937 pazartesi günü saat 15 te ihale edilmek üzere açık münakasaya konulduğu ve taliblerin daha fazla malûmat almak için Belediyeye müracaatleri ilân olunur. (5539)

Zonguldak Valiliğinden:

Zonguldak Vilâyeti içinde Zonguldak - Devrek yolunun 6+000—47+000 kilometroları arasında yapılacak 22673 lira 96 kuruş keşif bedelli şose esaslı tamiri işi kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Eksiltmesi 15/9/937 çarşamba günü saat 15 te Zonguldak Vilâyeti Daimî Encümeninde yapılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri diğer evrak 114 kuruş mukabilinde Zonguldak Nafıa Müdürlüğünden alınacaktır. Muvakkat teminat 1701 liradır. Eksiltmeye girmek istiyenlerin Resmî Gazetenin 3297 sayılı nüshasında çıkan talimatnameye tevfikan Nafıa Vekâletinden alınmış müteahhidlik ehliyet vesikasile Ticaret Odasından 937 yılında alınmış vesika ve muvakkat teminatlarile birlikte teklif mektublarını yukarıdaki günde ihale saatinden bir saat evveline kadar Vilâyet Daimî Encümen Reisliğine vermeleri ilân olunur. (5540)

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

I — Paşabahçe fabrikasında şartname ve plânına tevfikan yapılacak kömür yığma yeri inşaatı açık eksiltmiye konulmuştur.

II — Muhammen bedeli 5851.32 lira, muvakkat teminat 438.85 liradır.

III — Eksiltme 16/IX/937 tarihine raslıyan perşembe günü saat 14 te Kabataşta Levazım ve Mubayaat şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler 30 kuruş mukabilinde her İnhisarlar İnşaat Şubesinden alınabilir.

V — İsteklilerin pazarlık için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte adı geçen Komisyona gelmeleri ilân olunur. (5704)

1500	kilo Elektrik kablo teli	Cibali Tütün fabrikasında
1	aded Kayık, bir çift kürek ve bir tentesile	» » »
9347	» Demir manşon	Paşabahçe fabrikasında
5000	kilo Yamalık kaneviçe	Ahırkapı deposunda
1000	» Çul	» »
3500	» İskarta ip	» »
2000	» » Kınnap	» »
5000	» » Kaneviçe	» »
1000	» » Çuval	» »
1000	» » Çul	» »
3000	» » Kınnap	» »
200	» » Marka bezi	» »
10000	aded Boş şişe muhtelif hacimda	Paşabahçe fabrikasında
12	parça Hurda eşya	Cibali fabrikasında
60	» » »	Kabataş Levazım ambarında
Maa teferrüat bir aded hurda buhar makinesile bir aded hurda buhar kazanı.		Paşabahçe fabrikasında

Cinsi ve miktarı yukarıda yazılı ıskarta ve hurda malzeme 10/IX/937 tarihine raslıyan cuma günü saat 10 da pazarlıkla satılacaktır.

İsteklilerin malları görmek için hergün hizalarında gösterilen mahallere ve pazarlık için de tayin olunan gün ve saatte yüzde on beş teminat paralarile birlikte Kabataşta İnhisarlar Levazım ve Mubayaat Şubesi Müdürlüğündeki Satış Komisyonuna gelmeleri ilân olunur. (5651)

I — Bitliste inşa edilecek atölye binası kapalı zarf usulile eksiltmiye konulmuştur.

II — Eksiltme 21/IX/937 tarihine raslıyan salı günü saat 15 te Kabataşta İnhisarlar Levazım ve Mubayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

III — Keşif bedeli 39025.02 lira, muvakkat teminatı 2926,88 liradır.

IV — Keşifname, şartname, proje vesair eksiltme evrakı 196 kuruş mukabilinde İnhisarlar İnşaat Şubesinden, Ankara ve Bitlis İnhisarlar Başmüdürlüklerinden alınabilir.

V — Eksiltmiye iştirak edeceklerin Nafıa Vekâletinden verilmiş müteahhidlik ruhsatnamesini haiz bulunmaları, bizzat mühendis ve mimar olmadıkları takdirde bunlardan birisile müşterek olmaları veya işin sonuna kadar mes'uliyetini deruhte edecek bir mühendis veya mimar istihdam etmeleri ve vesikalarını İnşaat şubesine ibraz ederek bu işe girebilmek için oradan ayrıca vesika almaları lâzımdır.

VI — Mühürlü teklif mektubu, kanunî vesaik ve eksiltmiye iştirak vesikasile muvakkat teminat akçesini ihtiva edecek olan kapalı zarflar eksiltme günü en geç saat 14 e kadar yukarıda adı geçen Komisyon Başkanlığına makbuz mukabilinde verilmiş olmalıdır. «B.» (5870)

Kocaeli Nafıa Müdürlüğünden:

1 — Gölcükte yapılacak Hükûmet binası inşaatından 7000 liralık kısmı inşaatı açık eksiltme usulile münakasaya konmuştur.

2 — Bu işe aid evrak şunlardır:
a — Eksiltme şartnamesi
b — Mukavelename
c — Bayındırlık işleri genel şartnamesi
d — Fennî ve hususî şartname
e — Keşif, metraj hülâsai keşfiye defteri
f — Proje.

3 — İhale 10/9/1937 cuma günü Kocaeli Nafıa Müdürlüğü dairesinde saat 15 te toplanacak Komisyon tarafından yapılacaktır.

4 — Eksiltme açık eksiltme usuliledir.

5 — İstekliler bu işe aid dosya muhteviyatını Kocaeli Nafıa Müdürlüğü dairesinde görebilirler.

6 — Eksiltmiye girebilmek için isteklilerin 525 liralık muvakkat teminat vermeleri.

a — Ticaret Odasına kayidli olduğuna dair vesika ile Kocaeli Nafıa Müdürlüğünden 5000 liralık bina işleri yapabileceğine dair müteahhidlik vesikasını hâmil olması.

7 — İsteklilerin 2490 numaralı kanun mucibince ihzar edecekleri evraklarile birlikte eksiltme günü olan 10/9/1937 cuma günü saat 15 te Kocaeli Nafıa Müdürlüğünde toplanacak Komisyona ibraz etmeleri lâzımdır. (5496)

Elâziz İskân Direktörlüğünden:

Elâziz Merkezinde göçmenler için yapılmak üzere 3/7/937 gününde kapalı zarf usulile münakasaya çıkarılmış olan bir numaralı şehir tipine uygun 74 tek ev ile Sivrice kaza merkezinde yaptırılmak üzere 6/8/937 gününde açık eksiltmiye konulmuş olan 6 numaralı tipte 11 çift ve bir tek evin inşasına, keşif bedellerinin azlığından dolayı talib zuhur etmediği için her iki tip evlerin keşif bedelleri arttırılmış ve 25/8/937 gününden itibaren 15 gün müddetle ayrı ayrı ve pazarlık suretile yeniden açık eksiltmiye konmuştur.

1 — Mecmu bedeli keşifleri, Elâziz merkezinde yaptırılacak 74 ev için 38568 lira 80 kuruş ve Sivricede yaptırılacak 11 çift bir tek ev için de 12072 lira 99 kuruştur.

2 — Bütün malzeme, işçiliğile beraber müteahhide aid olmak üzere ve anahtar teslimi suretile yapılacaktır.

3 — % 7,5 tan tutarı olan, muvakkat teminat bedelleri ihaleden üç saat evvel verilmiş olması lâzımdır.

4 — Fennî ve idarî şartnamelerle plânlar, istekliler tarafından parasız olarak Elâziz İskân Müdürlüğü dairesinde hergün görülebilir.

5 — Talib olanların pazarlığa girebilmeleri için kanunun gösterdiği şekilde ehliyet vesikalarını ibraz etmeleri şarttır.

6 — İsteklilerin 25/8/937 gününden 8/9/937 gününe kadar, pazarlığa iştirak etmek üzere hergün Elâziz İskân Müdürlüğü Dairesinde müteşekkil Komisyona müracaat etmeleri ilân olunur. (5714)

Bina İşleri İlânı

Nafıa Vekâletinden:

1 — İstekli çıkmamış olan Ankara Gazi Terbiye Enstitüsü yanında yapılacak Müzik Öğretmen Okulu paviyonu inşaatı ayni şartlarla yeniden eksiltmiye çıkarılmıştır.

Keşif bedeli: 31,600 lira 35 kuruştur.

2 — Eksiltme 20/9/937 pazartesi günü saat 15 te Nafıa Vekâleti Yapı İşleri Umum Müdürlüğü Eksiltme Komisyonu odasında pazarlıkla yapılacaktır.

3 — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri evrak 158 kuruş bedel mukabilinde Yapı İşleri Umum Müdürlüğünden alınabilir.

4 — Eksiltmiye girebilmek için isteklilerin 2370 lira 03 kuruşluk muvakkat teminat vermesi Nafıa Vekâletinden alınmış yapı müteahhidliği vesikası ibraz etmesi lâzımdır.

5 — İsteklilerin vesaiki havi zarfları makbuz mukabilinde Komisyon Reis... (3043)

AŞÇIBAŞI markalı
LÜKS ve EKSTRA
MAKARNALAR
En iyi makarnalardır.
Sparişlerin doğruca fabrikaya verilmesi rica olunur.

İstanbul birinci icra memurluğundan:

Tamamına 5300 beş bin üç yüz lira kıymet takdir edilen İstanbul İshakpaşa mahallesinde Nahilbed caddesinde 358 günün 121 ada 24 parsel eski 8 yeni 14, halen 14, 14/1 No. lı bir tarafı 43 harita numaralı, bir tarafı Nahilbend caddesi, bir tarafı 50 harita ve 54 harita numaralı mahallerle mahdud maabahçe hanenin nısıf hissesi dairemizce açık arttırma ile satılacaktır.

Evsafı: İşbu hane 14 ve 14/1 numaralı iki kapısı olan bir ev olup kapının biri demir, diğeri ahşabdır. 14 numaralı kapıdan girildikte: Zemini kari siman ve iki tarafında camekân bölmeler mevcud olan bir taşlık vardır. Sol taraftaki bölmenin sokak kısmında 14/1 numaralı kapıdan girildikte bir koridor ve ahşab mermer üzerinde bir oda, zemini kara siman maltız ocaklı kuzina mevcuddur. Bu kısım asma kattır. Zemin katında ayrıca bir oda vardır. Gene zemin katında mermer bir taşlık üzerinde zemini kara siman gömülü küp ve mozaik musluk ve tekneyi havi bir mutfak, kömürlük ve mutfaktan bir kapı ile girilen bir halâ, bir soyunma mahalline muhtevi zemin ve cidari mermer iki kurnalı kubbe ve külhanlı bir hamam vardır. Kara siman taşlıktan birkaç basamak mermer merdivenle çıkılır. Camekân bölmeli bir sofa üzerinde zeminde kara siman bir mutfak, bir oda, bir halâ, bir kiler vardır. 14 ve 14/1 numaralı kısımların her birinde asma kata ayrıca birer oda ve 14/1 numaralı kısımda zemini renkli çini, demir parmaklık korkuluklu bir taras vardır. Birinci kata iki merdivenle çıkılır. Bu katta bir sofa üzerinde üç oda, bir halâ ve diğer bir merdiven başı üzerinde bir kısmı taras üzerine çıkma bir oda ve bir salon üzerinde bir salon iki oda, bir halâ vardır.

Binada elektrik ve terkos tesisatı vardır. Ahşab ve doğrama aksamı ve merdiven korkulukları ve 14/1 numaralı kısmın üst katındaki odaların duvarları yağlı boyalıdır. Merdiven korkulukları ahşab oymadır. Bahçe etrafı duvarla çevrilmiş ve içinde bir kömürlük ve lâklı küçük bir havuz vardır. Binanın zemin kat duvarı kârgir, üst katları ahşabdır.

Mesahası: Umum mesahası 315 metro terbian olup bunun 235 metro murabbaı bina satha, 80 metro murabbaı da bahçedir.

Mezkûr maabahçe hanenin nısıf hissesi açık arttırmıya vazedilmiştir. Arttırma peşindir. Arttırmıya iştirak edecek müsterilerin kıymeti muhammenenin %7,5 nisbetinde pey akçesi veya millî bir bankanın teminat mektubunu hâmil olmaları icab eder. Müterakim vergi tanzifat, tenviriye ve vakıf icaresi borcluya aid olup bedeli müzayededen çıkarılır. 20 senelik evkaf taviz bedeli müşteriye aiddir. Arttırma şartnamesi ilân tarihinden itibaren dairemizde mahalli mahsusuna talik edilecektir. Birinci arttırması 5/10/937 tarihine musadif salı günü dairemizde saat 14 ten 16 ya kadar icra edilecek birinci arttırmada bedel, kıymeti muhammenenin %75 ini bulduğu takdirde üstte bırakılır. Aksi takdirde son arttıranın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma 15 gün daha temdid edilerek 20/10/937 tarihine musadif çarşamba günü saat 14 ten 16 ya kadar dairede yapılacak ikinci arttırma neticesinde en çok arttıranın üstünde bırakılacaktır.

2004 numaralı icra ve iflâs kanunun 126 ncı maddesine tevfikan hakları tapu sicillerile sabit olmıyan ipotekli alacaklılarla diğer alâkadaranın ve irtifak hakkı sahiblerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itibaren 20 gün zarfında evrakı müsbitelerile birlikte dairemize bildirmeleri lâzımdır. Aksi takdirde hakları tapu sicillerile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından haric kalırlar. Daha fazla malûmat almak istiyenlerin 937/2009 No. lı dosyada mevcud evrak ve mahallen haciz ve takdiri kıymet raporunu görüp anlıyacakları ilân olunur.

Sahib ve Başmuharriri: Yunus Nadi
Umumî neşriyatı idare eden Yazı İşleri Müdürü: Hikmet Münif
Cümhuriyet matbaası

SARAÇHANE BAŞINDA HORHOR CADDESİNDE
Erkekler kısmı: Münirpaşa konağında — Kızlar kısmı ile ilk kısmı: Yeni yapılan binada
KIZ ERKEK **HAYRİYE LİSELERİ** YATILI Yatısız
Ana - ilk - orta - lise kısımlarını havidir. Fen ve edebiyat kolları vardır. İlk sınıflardan itibaren ecnebi lisanı mecburidir. Münirpaşa konağı erkekler kısmına, Münirpaşa konağı karşısında leylî bir liseye lâzım olan bütün müştemilâtı havi büyük bahçeli yeni yapılan bina da kız lisesile ilk kısma tahsis edilmiştir. Kızlar kısmında tedrisat tamamile ayrıdır. Neharî talebeden arzu edenler mektebin hususî otobüsile naklolunurlar. Kayid muamelesine başlanmıştır. Hergün sabah, saat 10 dan akşam 5 e kadar müracaat kabul olunur. Telefon: 20530.

istiklâl lisesi direktörlüğünden:
1 — İlk, Orta ve Lise kısımlarına gündüz ve yatı, kız ve erkek talebe kaydına başlanmıştır.
2 — Hergün saat 10 dan 16 ya kadar mektebe müracaat edilebilir.
3 — Bu yıl yeniden az talebe alınacağından mektebe girmek istiyenler biran evvel müracaat etmelidirler.
4 — Eski talebe yılûlün onuncu gününe kadar gerek mektubla gerek mektebe başvurarak kaydını yeniletmelidir. Eski talebenin eylûlün onundan sonra müracaatleri kabul edilmiyecektir.
5 — Sekizinci ve on birinci sınıfların bütünleme ve engel sınavları eylûlün birinde, diğer sınıfların eylûlün yedisinde başlıyacaktır.
6 — İstiyenlere mektebin kayıd şartlarını bildiren tarifname parasız gönderilir.
Adres: Şehzadebaşı Polis karakolu arkası. Telefon: 22534

GECEL - GÜNSEL
KIZ - ERKEK **YUCA ÜLKÜ LİSELERİ** ORTA - LİSE
(Eski: İNKILAB)
Kuranı, Direktörü: NEBİOĞLU HAMDİ ÜLKÜMEN
Resmî Okullara muadeleti tasdiklidir. Kayıd için hergün müracaat olunabilir. İstiyenlere mufassal tarifname gönderilir. Çarşıkapı, Tiyatro caddesi. Telefon: 20019

TARSUS AMERİCAN COLLEGE
Amerikan Erkek Lisesi
Dersler 28 eylûlde başlar.
Tam devreli lise olduğu Kültür Bakanlığınca tasdik edilmiştir.
Türkçe, İngilizce, Fransızca okunur. Ticaret dersleri vardır.
Leylî ücret 230 lira, neharî ücret 50 liradır.
Kayıd muamelesi yapılmaktadır.

Satılık küçük APARTIMAN
Nuruosmaniye Şeref sokağında iki daireli yeni yapılmış ve içine hiç kiracı girmemiş küçük bir apartıman satılıktır.
İçinde terkos, havagazi, elektrik tesisatı, banyosu mevcuddur. Görmek için içindeki bekçiye müracaat.

Kiralık Depo
Tophanede tramvay caddesinde her türlü depoya elverişli bilhassa 12,000 balya tütün alabilen bir depo kiralıktır
Görmek ve görüşmek üzere Kuzguncuk Paşalimanı caddesi No. 888 Telefon: 60232

Çorum Nafıa Direktörlüğünden:

17/9/1937 cuma günü saat 15 te Çorum Nafıa Eksiltme Komisyonunda ihalesi yapılmak üzere 30381.37 lira keşif bedelli Cezaevi inşaatı kapalı zarf usulile eksiltmiye konulmuştur. Şartname, plân, keşif, ve buna müteferri diğer evrak Nafıa Dairesinde görülebilir. Muvakkat teminat 2278.60 liradır.

İsteklilerin teklif mektublarile müteahhidlik vesikalarını ihale günü saat 14 e kadar İhale Komisyonuna vermeleri lâzımdır. (5732)

Liseler Alım Satım Komisyonundan:

Erzakın cinsi	Miktarı Kilo		Beherinin tahmin bedeli Kuruş S.	İlk teminatı Lira	Kr.	Eksiltmenin yapılacağı gün ve saati	Eksiltmenin şekli
Beyaz peynir	15900		36	767	55	15/9/937 çarşamba saat 14 te.	Kapalı zarf
Kaşar peyniri	9200		55				
Zeytinyağı	12500		65	609	38	15/9/937 çarşamba saat 14,15 te.	Kapalı zarf
Kok kömürü	50	Ton	1950	73	13	15/9/937 çarşamba saat 14,30 da.	Açık
Sabun	9200	Kilo	40	276		15/9/937 çarşamba saat 15 te.	Açık
Kavun	17000	Kilo	5 50	381	75	15/9/937 çarşamba saat 15,30 da.	Kapalı zarf
Karpuz	16500	Kilo	5				
Üzüm Çavuş	9000	Kilo	22				
Üzüm Yapıncak	9000	Kilo	15				

Komisyonumuza bağlı yatılı liselerin mayıs 938 sonuna kadar ihtiyacları olan yukarıda miktar, muhammen bedeli, ilk teminat, eksiltme gün ve saatleri hizalarında yazılı yiyecek ve yakacaklar yanlarında gösterilen şekilde eksiltmeye konmuştur.

Eksiltme İstanbul Kültür Direktörlüğü binası içinde toplanan Komisyonda yapılacaktır.

İsteklilerin şartnamelerdeki yazılı kanunî vesikalardan başka Ticaret Odasının yeni yıl vesika ve teminat makbuzlarile birlikte belli saatte eksiltmelere gelmeleri ve kapalı zarflarında eksiltmeden bir saat evvel Komisyon Başkanlığına tediyeleri ve şartnameleri görmek üzere Komisyon Sekreterliğine müracaatleri. (5621)

İstanbul Gayrimübadiller Komisyonundan:

D. No.	Semti ve mahallesi	Sokağı	Kapı No.	Cinsi ve hissesi	Hisseye göre muhammen K.
1937	Aksaray Yeniyalı	E. Orta Y. Çorbacıbaşı	E. 2 Mü. Y. 14	Arsa	150 Açık arttırma
4357	Beylerbeyi	İstavroz Kalaycı	E. 7 Y. 9/1	Hasahır bahçesi demekle maruf bostan	4000 Kapalı zarf
4580	Kuzguncuk	Avramacı	E. 7 Mü. Y. 22	Arsa	100 Açık arttırma
4876	Erenköy Bostancı	Değirmenyolu	E. 22-23-24	Tarla	1000 Kapalı zarf
7933	Feriköy Kısımiki	Gürcü Katolik-kilisesi	E. 31 Mü.	Arsa	370 Açık arttırma
7991	Beyoğlu Yenişehir	Turşucu mahallen Mirmiran sokağı	E. ve Y. 27 mahallen 27 ve 27/1	İki bölük ahşab hanenin 15/60 his.	250 »
7992	Arnavudköy	Yenimahalle	E. 16-16 Mü. Y. 60 mahallen 18	Mahzenli arsanın 3/8 his.	300 »
8053	Beyoğlu Pangaltı	Dolabdere	E. 114 Y. 102 mahallen 48	Arsa	280 »
8132	Yeşilköy Umraniye	Bostan	E. 35	Ahşab hane ve bahçenin 1/3 his.	250 »
8337	Kuzguncuk	E. Menteşbağı Orta Y. Menteşbağı ve Bereketli	E. 3 Y. 7 mahallen 62-64	Ahşab hane ve bahçenin 1/6 his.	210 »
8355	Kadıköy Zühtüpaşa	E. Fener caddesi Y. Yeniaçılanyol	E. 32/2	Arsanın 35/120 his.	220 »
8639	Aksaray Yeniyali	E. Orta Y. Çorbacıbaşı	E. 2 Y. 12	Arsa	150 »

Yukarıda evsafı yazılı gayrimenkuller on gün müddetle satışa çıkarılmıştır. İhaleleri 17/9/937 tarihine düşen cuma günü saat 14 tedir. Satış münhasıran gayrimübadil bonosiledir.

HASAN TIRAŞ BIÇAĞI

Türkiyenin ve bütün dünyanın en yüksek tıraş bıçağıdır. En güzel evsafa malik olup İsveç çeliğinden yapılmıştır. Dört tarafında birer numara vardır ve her bir numara ile lâakal 5 defa yapmak mümkündür. Bir adedi 5, 10 adedi 30 kuruştur

PASLANMAZ
Hasan tıraş bıçağı

Bir harikai san'attır. Senelerce suda bırakılsa bile kat'iyyen paslanmaz. Her gün tıraş olduktan sonra silmeğe ve kurulamağa hacet bırakmaz. Yüksek evsafa ve meziyetlere maliktir. Bununla bir kere tıraş olanlar hayatlarının müddet ve devamınca başka bıçak istimal edemezler.

1 adedi 6, 10 adedi 50 kuruştur.

HASAN TIRAŞ BIÇAĞI, Firçası, Tıraş Sabunu ve Kremi, Tıraş Pudra ve Kolonyası

zevkin tamamını ikmal eden vasıtalardır.

ETİ BANKTAN

Mühendis aranıyor

Makine ve tesisat şubemizde çalışmak üzere Almanca lisanına vukufu olan

MAKİNE veya ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ

aranmaktadır. Müracaatler tahriran (Eti Bank Ankara) adresine yapılmalıdır.

Uzunköprü İskân Memurluğundan:

1 — Kaza dahilinde yapılacak göçmen evleri inşaatı için şartnamesine uygun 824,690 aded yerli kiremid açık eksiltme suretile satın alınacaktır.

2 — Bunların muhammen bedeli 9483 lira 93 buçuk kuruştur.

3 Eksiltme 8/9/937 tarihinde Uzunköprü İskân Dairesinde müteşekkil Komisyon huzurunda ve saat 14 te yapılacaktır.

4 — Şartnameyi görmek istiyenler İstanbul, Edirne İskân Müdürlüklerine ve Uzunköprü, Keşan İskân Memurluklarına müracaat etmelidirler.

5 — Taliblerin % 7,50 teminatı yatırdıklarına dair makbuzları veya banka mektublarile muayyen günde gelmeleri. (5863)

SEFALİN

Bazan ufak bir tecrübe insana mühim şeyler kazandırır

Başınız ağrıyorsa

Derhal bir kaşe

SEFALİN

alınız.

NEZLE, GRİP, BAŞ ve DİŞ ağrılarına karşı

Eczanelerden 1 lik ve 12 lik ambalâjlarını arayınız.

Kütahya 6 Sayılı J. Okulundan:

Lira Kr.	Kilo Gr.	Kilo Gr.	Tahmin bedeli Kr. Sa.	% 7,5 teminat Lira Kr.	İhale günü Sa.		
18,000.—	200 000	190 000	9	1350	20/9/937	10	1 nci nevi ekmek
8,750	50 000	40 000	17 50	656 25	20/9/937	10,30	Sığır eti
7,200	6 000	4 000	120	540	20/9/937	11	Sade yağı (Sızdırılmış)

1 — Yukarıda cins ve miktarı yazılı üç kalem erzak kapalı zarf usulile eksiltmiye konulmuştur. İhale günü ve saati erzakların hizalarında gösterilmiştir.

2 — Talibler kapalı zarf mektublarını kanunda yazılı şartlar dahilinde muayyen saatten bir saat evvel Komisyon Baş. makbuz mukabilinde teslîm edeceklerdir.

3 — Şartnameleri görmek istiyenlerin Komisyon İşyarlığına müracaatleri ilân olunur. (5685)

Ankara Mektebleri
Satınalma Komisyonundan:

Cinsi	Miktarı	Tahmin fiat Kuruş	Muhammen bedeli Lira Kr.	Muvakkat teminat Lira Kr.	Münakasa tarihi	saati	İhalenin şekli
Zeytin yağı	11.600 kilo	75	8700,00	652 50	10/9/937	15	Kapalı zarf

1 — Komisyonumuza bağlı yatılı okulların ihtiyacı olan miktarı, muhammen fiatı, muhammen bedeli ve % 7,5 teminatı yazılı zeytin yağı 4/8/937 çarşamba günü saat 15 te kapalı zarf usulile münakasaya konulmuş iken şartnamesindeki hatadan dolayı ihaleye vazedilemediğinden yeniden kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. İhale 10/9/937 cuma günü saat 15 te Mektebler Muhasebeciliğinde yapılacaktır.

2 — Eksiltmiye girebileceklerin 937 yılı Ticaret Odası ve 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerine göre ellerinde bulunan belgelerle; ticarethane namına işe gireceklerin işbu kanunda yazılı şartlar içinde noterlikten alma vekâletnamelerile Komisyona başvurmaları.

3 — Kapalı zarf eksiltmelerinde isteklilerin yukarıda adı yazılı kanuna uygun olmak üzere kapalı zarf mektublarını istenilen belgeler ve teminat makbuzunu veya banka mektubunu koymak suretile zarfların üzerine tekliflerinin hangi işe aid olduğu ve kanunî ikametgâhları yazılı ve zarflar mühürlü olarak belli gün ve saatlerden bir saat evvel makbuz mukabilinde Komisyon Başkanlığına verilmesi lâzımdır. Belli gün ve zamandan sonra verilecek ve gönderilecek teklif mektubları kabul edilmez. Teminatların eksiltme saatlerinden evvel Ankara Mektebler Muhasebeciliği veznesine yatırılmış bulunması lâzımdır. Eksiltme şartnamesini görmek istiyenlerin Mektebler Muhasebeciliğinde Komisyon kâtibine müracaatleri ilân olunur.

«2904» (5502)

Kocaeli Nafıa Müdürlüğünden:

Adapazarı - Hendek yolundaki Sakarya köprüsü sahil tahkimatı 14,100 lira keşif bedelile kapalı zarf usulile eksiltmiye konmuştur. Bu işe aid evrak şunlardan ibarettir.

1 — Eksiltme şartnamesi. 2 — Mukavelename. 3 — Bayındırlık işleri genel şartnamesi, 4 — Keşif hulâsası.

İhale 10/9/937 cuma günü Nafıa Dairesinde saat on beşte toplanacak Nafıa Komisyonu tarafından takarrür ettirilecektir.

İstekliler bu işe aid dosyayı Nafıa Müdürlüğünden alabilirler.

Eksiltmiye girebilmek için:

1 — Bin elli yedi lira elli kuruşluk muvakkat teminat,

2 — İsteklilerin on bin liradan fazla Nafıa Vekâletinin müteahhidlik vesikasile Ticaret Odasına kayidli bulunduğuna dair vesikaları ibraz eylemeleri lâzımdır.

İstekliler 2490 No.lı kanun mucibince ihzar edecekleri evraklarını muhtevi kapalı zarflarını eksiltme günü saat on beşte Nafıa Komisyonu Reisliğine vermeleri ilân olunur. (5552)

Baş ve diş ağrısı ıstırabların en müthişidir.

GRİPİN

En şiddetli diş ağrılarını dindirir.

GRİPİN

Bütün ağrı, sızı ve sancıları keser

Baş ağrısına, nezle, grip ve romatizmaya karşı

Bilhassa mhessirdir.

Icabında günde 3 kaşe alınabilir.

Zonguldak Valiliğinden:

Zonguldak Vilâyeti içinde Bartın - Safranbolu yolunun 0+000—18+000 kilometroları arasında yapılacak 42799 lira 08 kuruş keşif bedelli şose esaslı tamiri işi kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Eksiltmesi 15/9/937 çarşamba günü saat 15 te Zonguldak Vilâyeti Daimî Encümeninde yapılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri diğer evrak 214 kuruş mukabilinde Zonguldak Nafıa Müdürlüğünden alınacaktır.

Muvakkat teminat 3210 liradır. Eksiltmeye girmek istiyenlerin Resmî Gazetenin 3297 sayılı nüshasında çıkan talimatnameye tevfikan Nafıa Vekâletinden alınmış müteahhidlik ehliyet vesikasile Ticaret Odasından 937 yılında alınmış vesika ve muvakkat teminatlarile birlikte teklif mektublarını yukarıdaki günde ihale saatinden bir saat evveline kadar Vilâyet Daimî Encümen Reisliğine vermeleri ilân olunur. (5539)

Her akşam HARBİYEDE

BELVÜ

Bahçesi alaturka kısmında

MISIRLI filim yıldızı ve rakkase

TAHİYYE MUHAMMED

Meşhur Rakkase

MELİKE CEMAL

Ayrıca Bayan MUALLA

SEBORİN

Yüzdeki her nevi sivilce ve ergenlikleri geçirir. Baştaki kabuk, kepek ve kaşıntıyı giderir. Saç dökülmesine mâni olur.

Eczanelerde arayınız.

Dr. HORHORNİ

Eminönü Eczanesi yanında her gün hastalarını kabul eder.

Emniyet Umum Müdürlüğünden:

1 — Ankara Polis Enstitüsü için elde mevcud nümunesine ve şartnamede yazılı vasıflarına göre 350 battaniye açık eksiltme usulile 17/9/1937 cuma günü saat on beşte satın alınacaktır.

2 — Battaniyenin beher tanesine 12 lira kıymet biçilmiştir.

3 — Bu işe aid şartnameyi almak ve nümuneyi görmek istiyenlerin Emniyet Umum Müdürlüğü Satınalma Komisyonuna müracaat eylemeleri.

4 — Eksiltmiye girmek istiyenler 341 lira 25 kuruşluk teminat makbuz veya banka mektubile 2490 sayılı kanunun 2 - 3 üncü maddelerinde yazılı belgelerle birlikte eksiltme günü tam saat on beşte Komisyona gelmeleri.

«3102» (5722)

Emniyet Sandığına Borclu Olanların Dikkat Nazarlarına

Vadeleri hitam bulan ipotekli gayrimenkullerle menkul malların paraya çevrilme salâhiyeti 3202 numaralı Ziraat Bankası kanununun 46 ncı maddesi mucibince 12/6/937 tarihinden itibaren müssesemize intikal etmiştir. Pek yakında kanunî takibe başlıyacağımızdan alâkadarların Bankamız Hukuk İşleri Servisine müracaatle borclarını ödeme hususunda Bankamızın göstereceği kolaylıklardan istifade etmelerini şimdiden sayın müşterilerimize bildiririz.

Emniyet Sandığı Müdürlüğü (5735)

Aziz Vatandaş beni candan dinle !

Sırf müşteri celbetmek maksadile üzerlerine Türk ismi konup piyasada satılan bir çok bıçaklar vardır, halbuki bu Türkçe isimli tıraş bıçaklarının ekserisi ecnebi malı olduğu üzerlerinde yazılı **MADE in GERMANY** markasından bellidi.

Sayın Vatandaş : haricden gelen bu traş bıçaklarının üzerindeki Türkçe ismine aldanma, kendi menfaatini gözet; beyhude yere paranı memleket dışına çıkarma; şu hakikatı unutma :

"Yerli malı kullanmak memleket borcudur.

Sayın kardeş ! öz yerli **(EMİR)** ve **(HAKİKİ RADİUM)** traş bıçaklarımız yurdumuzda kendi kardeşlerimizin elile meydada geldiğinden kıymeti bir kat daba fazladır. Binaanaleyh işçilerimizi korumak, paramızı dışarıya çıkarmamak, tasarrufa riayet etmek mukaddes bir vazifedir.

Aziz Vatandaş ! Ecnebi traş bıçaklarına tercihen her türkün kullanacağı yegâne traş bıçağı yalnız yerli **(EMİR)** ve **(RADİUM)** bıçaklarıdır, çünkü bu yerli bıçaklar cins ve metanet itibarile dışarıdan gelen üzerlerinde **(MADE in GERMANY)** yazılı traş bıçaklarından çok üstün ve ucuz olup artık bu ecnebi bıçaklarına kat'iyyen ihtiyaç bırakmamıştır. Bunu denemek için bir tecrübe kâfidir. Her yerde ısrarla arayınız ve alıp güle güle ve afiyetle kullanınız.

Fabrikası : Radium Ticarethanesi Istanbul - Galata

Okçumusa caddesi 104-106 **Telgraf : RADİUM - İstanbul**

Telefon 42878 **Posta kutusu : 1313**

Dikkat : VII ci izmir Enternasyonal Fuarında 252 No. paviyonumuza teşrifinizi bekleriz.